

modellflyg^{nytt}

PRIS 18:–. I Danmark, Norge och Finland 18:– inklusive moms.

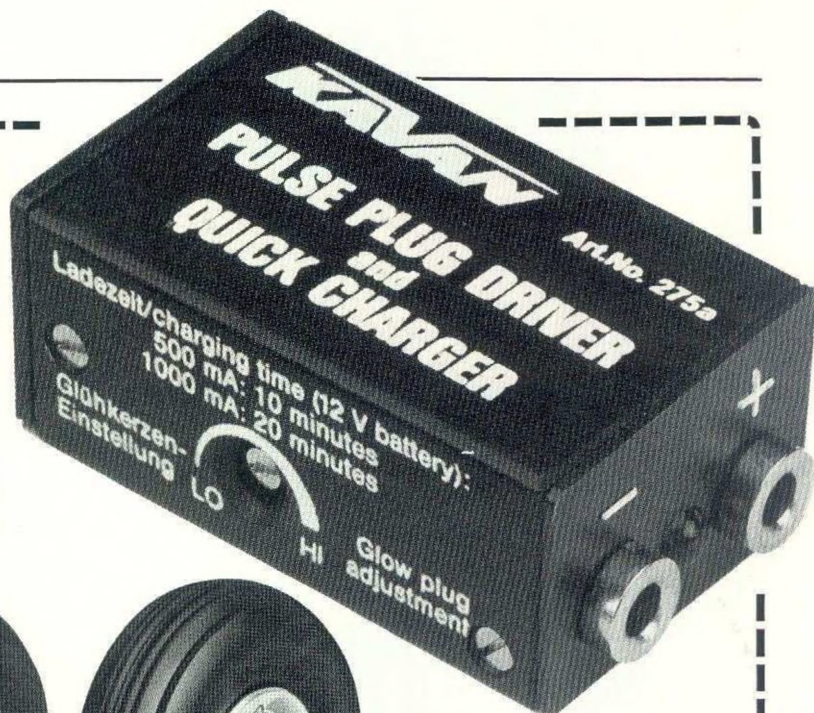

*Barkarby • EM F3A • Combat
Svenskt rekord • Meeting
Kick • Eldflugan*

4
1988

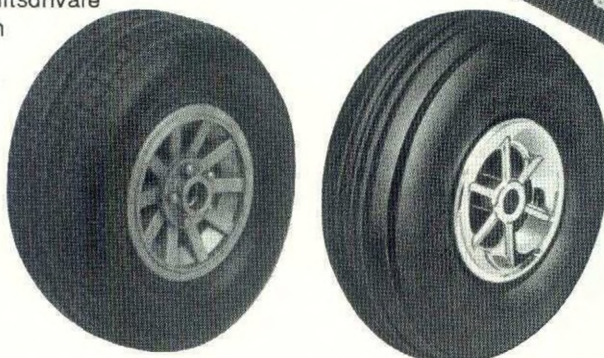

275B POWER PANEL med glödstiftsdrivare med uttag för pump 6V eller 12V och elstarter. Cirkapris 358:-

275A MINI-glödstiftsdrivare och snabbaddare 4,8V-7,2V Cirkapris 281:-

KAVAN-hjul - nya lätta serien - Skala-typ 50-100 mm diameter. Cirkapris från 41:-/par

KAVAN-hjul - nya lätta serien - 45-75 mm diameter. Cirkapris från 47:-/par

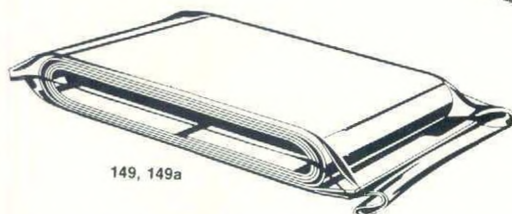

KAVAN är berömt för sina fina tillbehör. Här finns de flesta små tillbehör Du behöver för Din modell.

502 KAVAN SHARK 40
En allround modell för både nybörjare och mera avancerade flygare. Levereras med "BLSC" linksystem - en servobrygga som löper i spår med kuler - för maximal precision. Kollektiv pitch och autorotation. Ordentligt kullagrad huvud- och stjärtrotor - inget glapp efter några timmar!!

SHARK 40
Helikopter för 6,5 ccm motor. Cirkapris 3.945:-

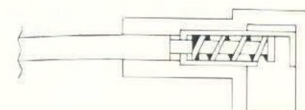
149, 149a

KAVAN krympslang för rotorblad (vit) - passar även utmärkt till olika mottagarackar och elbil.
149 Krympslang 75 mm bred Cirkapris 22:-
149A Krympslang 50 mm bred Cirkapris 18:-

KAVAN Huvudkatalog 31:-

KAVAN Nyhetskatalog 1987 31:-

KAVAN

274C Ny fast glödstiftanslutning. Cirkapris 58:-

MODELLFLYGNytt - organ
för Sveriges Modellflygförbund
utsändes till prenumeranter och
förbundets samtliga medlemmar

Ansvarig utgivare
Bo Bring
Stora Nygatan 15
411 08 Göteborg
Telefon 031-10 07 10 arb
0302-220 32 bost

Fackredaktör friflyg
Lennart Flodström
Soldatvägen 25
444 41 Stenungsund
Telefon 0303-803 77 bost

Fackredaktör linflyg
Ingemar Larsson
Forbondegatan 14
462 00 Vänersborg
Telefon 0521-112 10 bost
0520-919 56 arb

Fackredaktör radioflyg
Bo Holmblad
Postlåda 6805
773 00 Fagersta
Telefon 0223-520 62 bost
021-19 43 46 arb

Fackredaktör Utbildning
Bengt-Erik Bengtsson
Lädersåtravägen 99
175 70 Järfälla
telefon 0758-11425

Förbundsordförande
Olof Pennborn
Tjörngatan 17
Telefon 042-22 25 53 bost
Endast kl 1800-2000

Redaktion & annonser
Sture Tingwall
Skonerigatan 12
302 42 Halmstad
Telefon 035-11 00 41 redaktion
035-404 45 bost
Telefax 035-14 86 87

Annonsspriser:
1/1-sida 2.100:-
1/2-sida 1.100:-
1/3-sida 800:-
1/4-sida 600:-
1/6-sida 450:-
1/8-sida 375:-
1/16-sida 200:-
Därefter 45:- per spaltcm.

Priserna gäller för annonsmaterial
inlämnat som helt färdigt, positivt
original.

Annonssavdelningen kan ge full
service för annonsutformning,
sättning, färgdelning mm till
mycket låg självkostnad!

Distribution
SMFF Förbundsexpedition
Sandbergsgatan 4, Box 100 22,
600 10 Norrköping

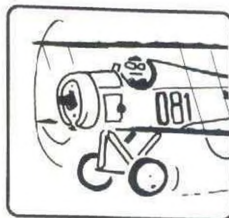
Prenumeration
Prenumeration 90:- per år insättes
på postgirokonto 51 81 65-6,
SMFF, 600 10 Norrköping

Efterrapning tillåtes gärna och
med eftertryck!

Tryck
TRYCKAB, Halmstad 1988

På grund av inbrott i Förbundsexpeditionen,
där bl a datamaskin & diskar med medlems-
registret stals, kan detta nummer av Modell-
flygnytt ev. bli 1 vecka försenad. Vi beklagar
och hoppas på förståelse för våra problem.

**Nytt svenskt
rekord!**

modellflyg^{nytt}

Innehåll nr 4 1988

Skalahörnet: Flygande skala!	4
Segelspalten	5
Rapport från Barkarby	6
EM F3A Aerobatics	8
Meeting med mersmak	10
Friflyg: Flodas funderingar	12
Dala-Acro	13
Combatserien fortsätter	14
En Extra 230	15
Kick - en fantom till å flyga	16
Indoor News	17
Motortest: heli & ducted fans	18
Mitten: Eldflugan-ritningen	Mitt
Kick - ritning	20
Bagges Hörna	22
Nytt svenskt rekord	22
SMFF-nytt	23
Lite smått & gott	24
Nya prylar	26
Frekvenstavlan	28
Från Klubbarna	30

OMSLAGSBILDEN Bo Holmblad tog den här fina
bilden vid årets Barkarby-dagar. Snygg doning, va?

Hej!

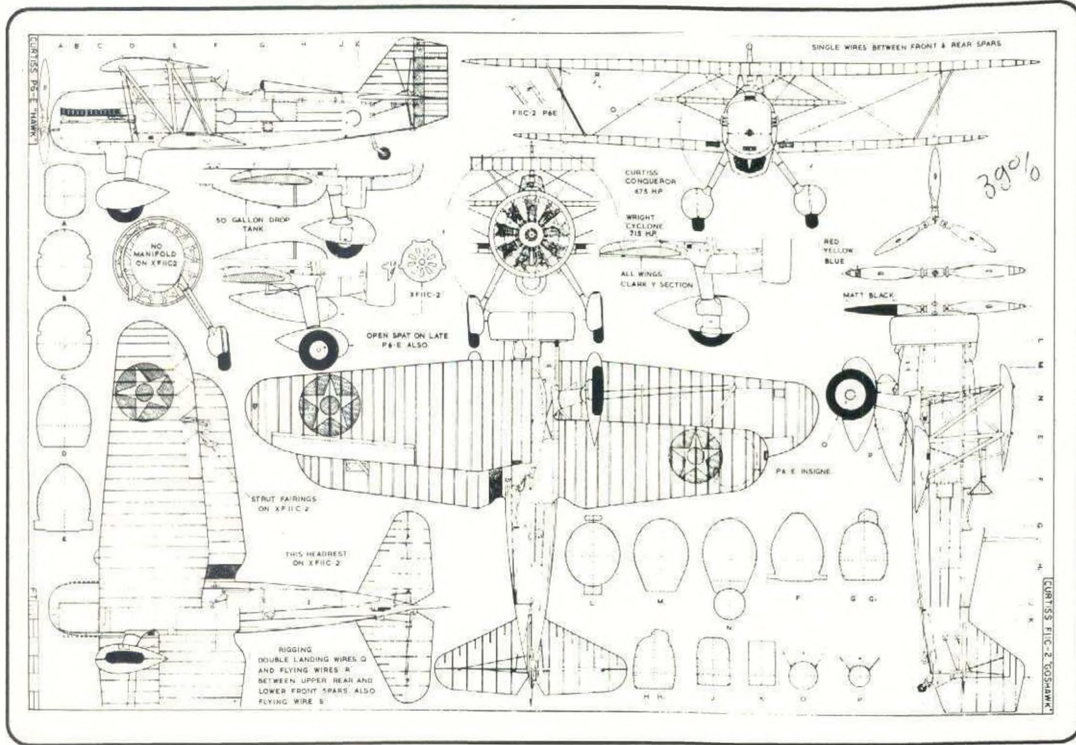
Sedan sist har åtskilligt hänt och förhoppningsvis skall än mera ske. Själv har jag just kommit hem från en strålende flygdag i Ängelholm, där - ur min synpunkt - enda malörtsdroppen i glädjebägaren var en miss i förhandsreklamerna. Där stod nämligen, att "... Sven-Erik Berglund, som samtidigt gärna puffar det tidiga programslaget (klockan 10) med radiostyrda modellflygplan. Detta är något som publiken annars brukar missa. Här har vi svenska modellflygare i absolut världselit". Inget ont om den grabben från Stockholms radiokillar, som var där med sin J35 och F16, men var fanns de andra? Ingen från EM i Nyköping till exempel!

Apropå EM, så har ju ett sådant nyss avslutats i Norrköping. Det gick som bekant i F3A och det är bara att fortsätta i gammal välkänd stil! Ett arrangemang, som höll måttet och med Ingemar Svensson och hans medhjälpare, dataprogram som hela tiden informerade den intresserade publiken och höll spänningen på topp hela tiden.

Och därmed är jag framme vid det som komma skall. "Den Gamble" är tillsammans med några medarbetare i färd med att ta fram ett introduktionspaket (instruktioner och modeller) att användas av klubbar, skolor mm i avsikt att värva "de unga" till modellflyget. Vad det innehåller i detalj får Sture själv redogöra för vid lämpligt tillfälle. Jag hoppas bara att våra nya distriktsutbildare nu sätter fart på klubbarna ute i landet, så att vi kan få igång en ordentlig - och för alla nödvändig - nyrekrytering!

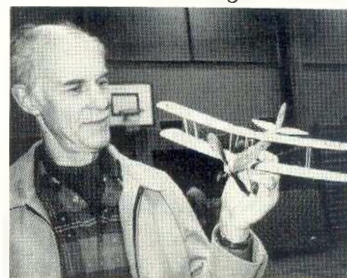
Därmed slutar jag för denna gång. Annars kommer inte tidningen till tryckeriet i tid!

Hälsningar!

**Friflygande Lennart Flodström vill ha mer skala!
Och varför bara radioflygare och peanutare? Kör igång!**

I dag är det främst radioflygar-
na, som pysslar med skala,
några inomhusflygare och så
den stora skaran plastmodell-

11th Summer Soaring Criterium F3B July 2-3 1988 Amay, Belgium

Ett gäng F3B-flygare deltog i en F3B-tävling med ovanstående namn. Joakim Ståhl var med och berättar. Men var är resten av Norden?

71 deltagare från Europas alla hörn deltog i elfte upplagan av SUMMER SOARING. Välorganiserad som vanligt. Mycket tack vare Madame Paulette Halleux. Mme Paulette var tävlingsledare när VM -79 hölls i Amay. Hon har sedan dess varit en av arrangörerna för den här tävlingen i Amay.

Cirka två mil väster om Liège ligger den lilla staden Amay. Jag skulle vilja skriva idyllen Amay, men den störs av det stora kärnkraftverket, som ligger i dalgången. Kraftverket står för hela 20% av Belgiens energibehov. Jag har hört historier från VM-et -79, då någon flygare försökte nå fram till kraftverkets skorstenar för att finna termik. Kanske inte helt omjöligen, då dessa ligger någon kilometer därifrån.

Från Sverige deltog Ikaros-trion Christer Jansson, Joakim Ståhl och Sven-Olov Carlsson, John Herdin, Kungsängen och en andra trio från Köping: Pasi Väsinen, Robert Hollsten, Tommi Kinnunen.

Från Tyskland kom ett tiotal piloter - bl a Reinhard Liese, som är regerande världsmästa-

re, Werner Vaut och Wilhelm Schäffer. Det var kul att se både Vaut och Schäffer. Dom tävlar fortfarande aktivt och Vaut har stor chans att kvalificera sig till det tyska landslaget. En trevlig del av det internationella tävlandet är att få möta dessa rutinerade piloter. Det går inte att återge allt från en tävling av det här slaget, men samvaron runt omkring är helt underbar. Att få träffa folk från hela Europa år efter år är stimulerande. Bara IKAROS har haft ett tiotal olika piloter i Amay.

Hallå, Norden!

Övriga Norden - var är Ni? Vad jag vet, så har Ni aldrig deltagit i en internationell tävling förutom mästerskap.

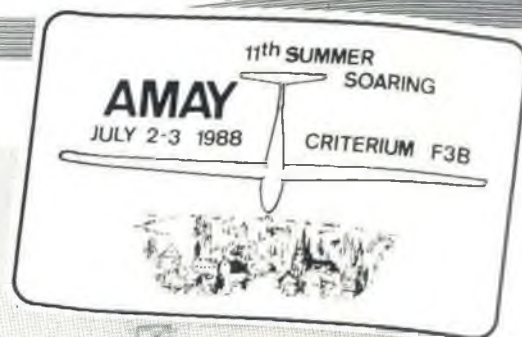
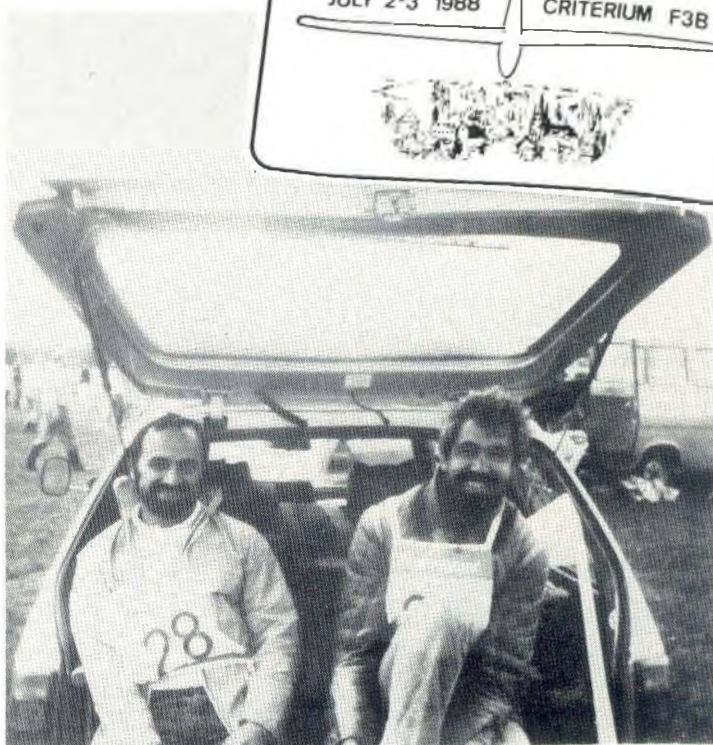
Beträffande tävlingen i övrigt gjorde vi stundom bra ifrån oss. Lagarbetet lämnade dock en del övrigt att önska. Olle Carlsson fick flyga en distans utan att veta vare sig arbetstid eller bantid. Undertecknad gjorde en "black out" termikflygning och landade efter endast 3,48. John Herdin kom ur balans under en distansflygning i andra omgången. John

gjorde sin internationella debut liksom också laget från Köping, där Pasi Väsinen tog en hedrande 29:e plats. IKAROS-teamet kan glädjas åt fjärdeplatsen i lag. Det är den bästa placeringen ett svenskt F3B-lag har presterat någonsin. Laget fick ta emot stora ovationer från Albert Hertzog under prisutdelningsceremonin. Utvecklingen av modeller och vinschar tycks ha stagnerat i avvaktan på de nya vinschreglerna, som träder i kraft 1 januari 1989. Mer information i nästa nummer av Modellflygnytt. Men det fanns några ny-

byggen bland deltagarna - vinschar i 3,5 kW-klassen. Dessa vinschar är enormt starka och var avgörande för utgången av tävlingen. Efter att ha varit med på tävlingen i Amay tycker jag för min del att de nya vinscharna inte är vettiga. De är både dyra och svårtillverkade. Jag ser de nya vinschreglerna som

Fortsättning sidan 34!

Ovan tv Bernt Klose - 16,5 sek i speed - intill världs- & europamästaren Reinhard Liese. Nertill modellflygklubben Les Aiglons klubbstuga med Tai Tai bar efter F3B modell VM 1983

Stockholms Radioflygklubbs årliga skala-evenemang

Barkarby-dagarna

De traditionella skalaflygdagarna på Barkarby avgjordes 18-19 juni. Arrangören, Stockholms Radioflygklubb, tvingades ändra datum flera gånger. Kamratföreningsträffar samt stora flygdagar på Bromma var orsaker som man inte rådde över. Nytt för i år var klassindelningarna som nu hänför sig till modellernas storlek plus en klass för jet och en för aerobatic-skala. Tidigare delade man

in de tävlandes maskiner i olika åldersklasser beroende på när originalet byggdes. Klass 1 omfattade modeller med en spännvidd under 175 cm, klass 2 mellan 175 och 210 cm, klass 3 större än 210 cm eller större än skala 1:4, klass 4 viktes för jetmodeller och klass 5 för aerobatic-skala.

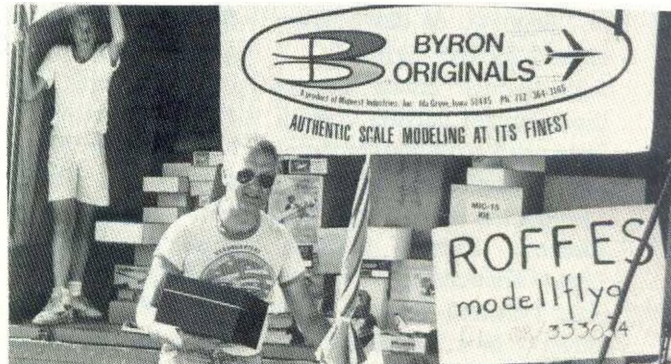
Sol, men byig vind!

Solen sken över Barkarby hela

tiden, men på söndagen besvärade byig och varierande vind. Under lördagen inträffade flera haverier. Teorier finns om att radioanläggningarna störde varandra. Något som kan ske på 35 MHz-bandet när intilliggande frekvenser används samtidigt och radioflygarna står en bit bort från varandra. Ett annat bekymmer är bristen på entusiaster, som vill ställa upp och jobba frivilligt vid en

sådan här stor tävling. Det går åt mängder med funktionärer för att allt skall flyta bra. Det återstår att se om SRFK åter lyckas skramla ihop medlemmar till nästa sommar. Skala-flygdagarna på Barkarby har ju blivit en slags institution för svenskt radioflyg. Det är bara att hoppas på en fortsättning även i framtiden!

Text & foto: Bo Holmblad

1988

Rune Nessens Vertol ses överst på motstående sida intill Kristian Berggren med sin YAK 56. Därunder en Fly Baby 1:3 med ägare Göte Persson. Två bilder med Lars Björklund/Stampe SV4 före start och i luften. "Servalacks-Draken" hade Ingemar Sjöberg tagit med sig. Längst ner några bilder från livet vid sidan om: en depåbild till vänster. Många Hobbyhandlare satsade på försäljning under flygdagarna - bl a Roffe Örell med Byron-byggsatser bland mycket annat.

Ovan den här sidan ses Roy "Mr Barkarby" Nilsson med - jomenvisst! - en Tiger Moth, som han för övrigt vann Klass 3 med. Intill ses avancerande Pitts och därunder en vacker Diabolo före start och i lättningsogonblicket.. Thomas Nyholms "fly-passande" P-51 Mustang och Börje Strands Cessna Citation i finalen flankerar Roys Tiger Moth. Nertill denna sid ses Lars Wiberg och hans Monocoupe 90A - det var inte lite den modellen flirtade med domarna!

RESULTAT

Klass 1 (21 deltagare)

1. Bo Olofsson 886 p
Sopwith Pup
2. Stig Krampe 877 p
Long Eze
3. Lars Bengtsson 873 p
Fokker D VII
4. Ulf Jörnheim 869 p
NAT 28
5. Joel Löberg 866 p
Avro 504

Klass 2 (9 deltagare)

1. Iiska Rahikola 938 p
Avro 504
2. Martti Keiskinen 928 p
SU 26M
3. Esbjörn Strömqvist 926 p
AT 6 Texan
4. Ronald Lindberg 919 p
Focke-Wolf 190
5. Roy Nilsson 891 p
Tiger Moth

Klass 3 (15 deltagare)

1. Roy Nilsson 999 p
Tiger Moth
2. Rune Nessén 981 p
Laser
3. Peter Källof 952 p
J3 Cub
4. Lars FASTERIUS 923 p
Acrostar
5. P O Gustavsson 907 p
Space Walker

Klass 4 (5 deltagare)

1. Ingemar Sjöberg 958 p
J35F Draken
2. Einar Johnsson 795 p
J37 Vigen
3. Börje Strid 789 p
Cessna 500
4. Bo Sjödin 392 p
SAAB 35 Draken
5. Thore Thoresen 260 p
MIG 15

Klass 5 (9 deltagare)

1. Thore Thoresen 1621 p
Laser 200
2. Bo Gustavsson 1551 p
G L Special
3. Kristian Berggren 1481 p
YAK 56
4. Rune Nessen 1281 p
Laser
5. Thomas Nyholm 1258 p
P51D Mustang

Best in Show

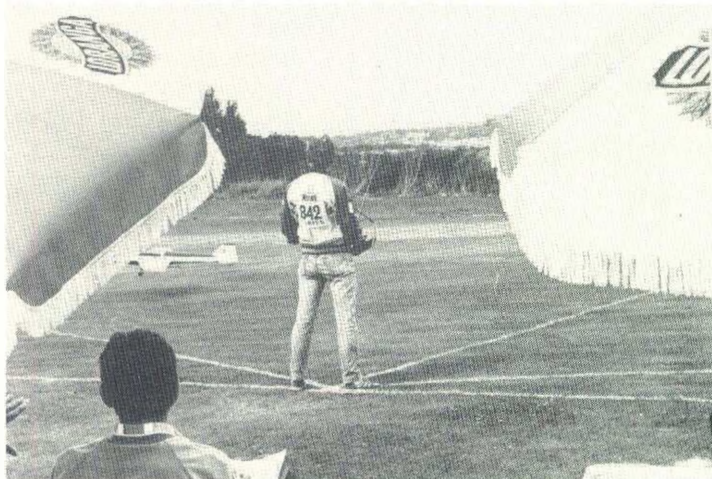
Valter Johansson Memorial
Joel Löberg, Avro 504

Publikens Pris

Ragnar Eriksson, Junkers F13

Deltagarnas Pris

Ronald Lindberg, FW 190

EM i F3A

Fin organisation, bra resultatpresentation, suverän väderuppföljning genom direktkontakt med SMHI, en svensk i fly-offen. Sammanfattningsvis ett SMFF-arrangemang i den välkända stilen. Conny Åquist-Renman rapporterar.

Sexton länder hade anmält lag med totalt 42 flygare till EM i F3A, som gick av stapeln 25-30 juli på Herrebrofältet i Norrköping. James Bennet, USA, var den ende utomeuropeiske flygare som deltog i tävlingen. Förhandsanmälde amerikanske toppflygaren Dean Koger kom inte. Tidpunkten för EM:et krockade med tävlingar i USA.

Herrebrofältet är beläget på en gammal nedlagd soptipp och har ett idealiskt läge. Långt från bebyggelse, rak horisontlinje, stort depåområde, ganska bra parkeringsmöjligheter och solen i nacken en stor del av dagen. Det enda, som kan anföras mot fältet är att banan var något kort trots att den förlängts med 20 meter.

Perfekt organisation

Organisationen flöt perfekt. Varje funktionär visste precis vad han skulle göra. Dödtid var ett okänt begrepp. De tävlande påpekade speciellt att poängpresentationen gick snabbt och det är naturligtvis viktigt att

direkt få reda på hur en flygning har utfallit. Det ju så, att för att hålla spänningen uppe, krävs det att man hela tiden kan följa med i poängställningen. Täta kontakter med SMHI gjorde också att alla - tävlande som åskådare - hela tiden upplystes om väderleksläget. När avbrott i tävlingen skulle ske, hur länge regnskuren skulle vara etc.

Inte så mycket nytt

För den teknikintresserade hade detta EM inte så mycket nytt att erbjuda. Utvecklingen har gått mot enklare modeller. De kontroller, som används är förutom sida, höjd, skev och motor infällbara landställ. Några använder dessutom justerbar bränslenål. Av dem som använde motorer med bränslepump hade ett flertal placerat tanken rakt över tyngdpunkten. Bertan Lossen använde en OS 61 longstroke med pump. Ken Binks flög en YS-motor med pump. Det engelska laget samt Wolfgang Matt använde den

nya Futaba PCM-anläggningen som har en enorm LED-display på sändaren. På grund av priset kommer nog inte denna super-radio hit till Sverige. En del fyrtaktare flögs på tävlingen men totalt sett dominerade tvåtaktarna (för hur länge?). Det tystaste planet var utrustat med en tvåtaktare - det var Anders Johanssons OS 61 longstroke, som uppmättes till 86 dB. Som jämförelse kan nämnas att Emil Giezendanners OS 120 FS surpass bullrande 90 dB. Dock uppfattar det mänskliga örat fyrtaktsljudet som både lägre och behagligare även om bullmätaren säger något annat. Frekvensfördelningen var relativt lika: 18 st flög på 40 MHz och 24 på 35 MHz.

Matt, Erang, Lossen ...

Efter första flygomgången var ställningen: 1) W Matt 473,7 p 2) P Erang 471,0 p och 3) B Lossen 470,3 p. Mycket lite skiljde toppflygarna åt. Onsdagens flygningar ändrade inte

på ordningen bland de tre bästa. Anders Johansson fick dock dagens fjärde bästa notering 479,7 p mot ledande Matts' 505,7 p. På torsdagen flögs tredje omgången och den vanns av B Lossen på 483,3 p. Matt hade den tredje bästa flygningen, men ledde dock totalt nu. Vädret var lugnt med enstaka regnskuror och flygningarna var överlag mycket bra. Fredag morgon bjöd på strålende solsken men det blåste. Dock avtog vinden. B Lossen vann även denna dags poängjakt med Matt på andra plats. Matt ledde fortfarande med Lossen strax bakom. Erang låg trea. Vår egen A Johansson var totalt nu på sjunde plats och därmed i final.

Fåglar gick, F3A flög!

Lördag - finaldagen - blåste det så mycket att fåglarna gick mellan träden i stället för att flyga. Flög gjorde följande finalister: Wolfgang Matt, Liechtenstein, Bertram Lossen, BRD, Peter Erang, BRD, Peter Wessels, BRD, Tobias Schulz, BRD, Heinz Kronlachner, Österrike, Anders Johansson, Sverige, Nils-Öystein Bossum, Norge, James Bennet, USA och Alexandre Degotte, Belgien. J Bennet deltog naturligtvis utom EM-tävlingen.

Först i luften vid fly-offens första omgång var Lossen, som flög mycket bra, men han fick korrigera en hel del i manövrerna för den hårda vinden. Sedan var det Matt och även han flög bra och fick något högre poäng än rivalen Lossen.

Längst t v ses Jan-Åke Nilsson landa efter ett flygpass. Observera hjälplinjerna, som såväl pilot som domare har nytta av under flygningen. Mittbilden visar Anders Johansson (känd från TV och slutlig sexa) före start. Så t h prispallbelägrarna efter tävlingen!

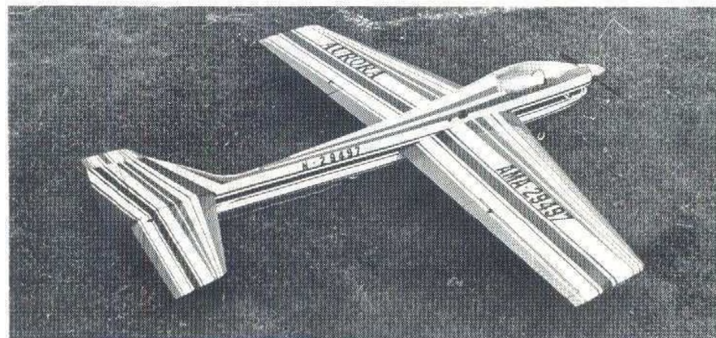
Peter Wessel blåste ständigt bort från domarna och fick därför, som så många andra, korrigera in sig mot 150 metersmärket. Tyskarna flög för övrigt mycket jämnt och de gör få fel. Anders Johansson kämpade fint och hans raka vertikala manövrer såg bra ut.

James Bennet, USA, flög sin YS-drivna Aurora med stor entusiasm. Han hade kämpat in sig i finalen från en 13:e plats och var väl värd att få vara med i fly-offen. Peter Erang flög en strömlinjeformad modell kallad Matador. Motorn hade bra kraft i de vertikala manövrerna. Dessutom hade han tur med vinden som var ganska svag under den första hälften av hans flygning. Dogotte från Belgien var den som enligt min åsikt flög sämst av finalisterna. Kronlachner flög mjukt och fint med den enda fyrtaktaren bland de tio finalisterna. Norske Nils Øystein Bossum var yngste finalist med sina 24 år. Han flög en Supra Fly från en EZ-byggsats. Modellen hade något modifierade vingtippar, som gjorde att den klarade den byiga vinden mycket bra. I övrigt var planet i originalutförande.

Resultat Fly-Off 1:

1) Matt 1000 np, 2) Lossen 997,7 np, 3) Erang 489,9 np, 7) Johansson 934,4 np.

Ställningen dem emellan var densamma efter andra omgången. Inget dramatiskt händelse alltså. Tredje och sista fly-off-flygningen vanns av en välflygande Erang med 473,9 p. Lossen flög klart sämre och

T v den engelske mästeflygaren Ken Binks och hans Excalibur. Nedan dansken John Nielsen och t h en fundersam norrmann - Nils Øystein Bossum. Vanligaste modellen var Aurora (japansk byggsats) - här James Bennets. Nertill OS 61 long stroke med pump i Danny van Vliets mästertligt byggda Aurora. T h begrundar förre europamästaren Bertram Lossen sitt öde framför resultattavlan.

fick 460,6 p. Därmed rök hans chanser att vinna EM. Matts flygning var, enligt min mening, bättre än Lossens, men domarna dömde dem som snarlika. Matt fick 460,1 p för sin insats.

Den regerande europamästaren Bertram Lossen hade jagat

Wolfgang Matt och knappade hela tiden in på Matts förspång. Han nådde aldrig riktigt fram. Matt vann med Lossen på andra plats, Peter Erang blev trea. Sveriges hopp Anders Johansson slutade som god sexa. Lagtävlingen vanns av Västtyskland. Sverige tvåa.

Depå-snack

Emil Giezendanner är en av dem som hållit på längst i F3A-cirkusen. Han är född till dubbla F3A världsmästaren Bruno G. Emil tycker att det är roligt att flyga och flyger i stort sett varje dag. Han efterlyser ett mer omväxlande program i ex valfria manövrer eller helst att manövrerna lottas ut på morgonen före varje ny flygdag. Sporten blir mer publikvänlig med ett nytt program varje dag. Emil är psykolog till professionen och redaktör för Modellflygsport, dvs schweizarnas Modellflygnytt, på sin fritid. Bruno Giezendanner flyger elflyg nu för tiden.

"Far och son"-laget Jan och Danny van Vliet från Holland var mycket nöjda med tävlingen. De flög var sin Aurora med OS 61 RF ABC-P, modellerna var sååå... fina. Jan är den som har flugit flest EM-starter av alla tävlande.

Wolfgang Matt är personalchef på en bank i Lichtenstein. Han hade sonen med sig som mekaniker. Planet, en Saphir drevs av en YS-motor med pump. Ställen var Colibri - schweiziskt fabrikat. Han bygger 1-2 plan om året beroende på hur ofta han kraschar.

Ron Chidgey, USA, var FAI-juryns ordförande. Han var mycket nöjd med tävlingen och organisationen. De tävlande ansåg han vara jämbördiga med topp-flygare i USA. Ron är gammal tävlingsräv - amerikansk mästare två gånger! Sverige och det svenska landskapet tilltalar honom. Det påminner om "Tennessee back home".

Modeller och motorer

Vanligaste modellerna var Joker och Aurora. På motorsidan dominerade OS 61 och Webra 61 LS. Asanos laminerade, japanska träpropellrar övervägde - de är mycket vackra och mycket dyra.

Ett svenskt sommarregn kan vara OK. Trots skyfall hann man genomföra ett trevligt meeting med samvaro och uppvisningar. Th pristagarna i helikul-tävlingen med ettan Ulf Johansson i mitten.

Calinge skötte speakerjobbet med den äran. Heim-gänget med Ewald själv genomförde flera snygga uppvisningar - även i "fyrspann" med Thomas C & Per N.

Högerspalten visar några helikoptertyper man kunde se på "världens bästa modellfält i H-borg", som nån sade. Försäljning och raketflyg, aerobatics & Big lifts deltog i fin show för intresserad publik.

Meeting med mersmak

Helsingborgs Modellflygklubbs internationella helikoptermeeting blev en lyckträff. Svagt dock av klubben att inte ordna bättre väder - allt annat hade man ju suverän kontroll över! Svenska, tyska, schweiziska, holländska, norska och belgiska helikopterflygare dök upp till ett svenskt midsommarfirande i modellflygets tecken. Helsingborgsklubbens Vasatorps-fält var platsen.

Claes Johansson, Christer Persson, Björn Friberg, Lenart Sundström, Ola "Kungs/Göt" Forsberg, Kennet Nilsson, Lasse Olsson, Per Nordström, Sven-Erik Berg, Mats Rydén, Thomas Cedergren, Ulf "Viggen" Johansson, Christer Palmdahl, H-G Karlsson, John Knudsen, Björn Perned, Conny Ulvestaf, Håkon "Lill-Johanna" Alm, Hortlax, Robert Veenhuizen, Leif Elfström, Ewald Heim (gammal helikopervärldsmästare!), Christian Berger, Arne Mjånes, Albert Heydré, Ueli von Niederheusen och Gasser Heinz var där. Dom flög.

Arrangörsklubbens medlemmar stod för resten och det med besked. Det var välordnat här på "Sveriges bästa modellflygfält", som Olle Pennborn envisas med att kalla det här fältet. (Han kanske har rätt!) Anledningen till att man nu i år ordnat det här, är att man för fem år sedan pillade ner 600 kg gräsfrö och 2,5 ton gödning i den skånska myllan för att få

till ett modellflygfält. Det blev ett modellflygfält. Med stora gräsbanor. Med nästan lika stor yta för husvagnar, tält, publik. Och med bra parkeringsplats. Fältet är som gjort för modellflygmeeting och modellflyguppvisning. Så det var naturligt, att man gjorde som man gjorde. För det var femårsjubileum!

Från när och fjärran!

Första dagen - midsommaraf-ton - kom man från när och fjärran. De flesta hann knappt koppla ifrån sin husvagn förrän första "repan" skulle dras. Men först sakkunnig och noggrann genomgång av säkerhetsbestämmelserna. På alla gångbara språk! Det var ju internationellt! Det flögs och det mystes och kiosken sålde allsköns förfriskningar och finfina skinkmackor. Även en modellflygare måste ju äta!

En liten fadäs!

Så kom klubbens fadäs. Regnet. Eftersom inga halvmesyrier

tycks finnas i klubbens organisation blev det ett våldsamt skyfall med åska och dunder (männe var det Ulf Johanssons vilda flygning, som spräckte molnen). Det var slutfluet för dagen. Modellflygnytt utsände lämnade arenan. Obekräftade rykten säger, att man kunde genomföra midsommarlångbordet senare på kvällen.

Parallellhelislalom

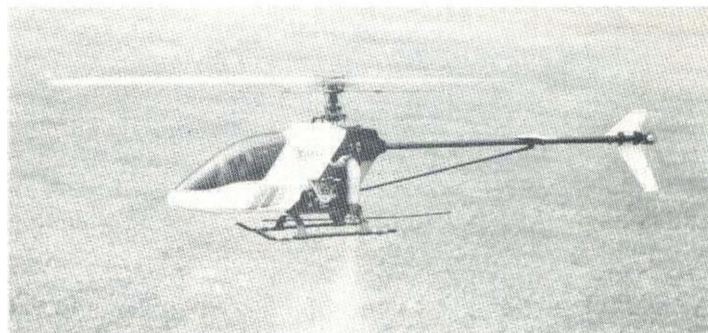
Nästa dag - nu midsommardag - var det sedvanlig fri flygning med allehanda modellfarkoster, där dock helikoptrarna var i majoritet. En lättsam tävling genomfördes så inom helikoptergruppen, där parallellslalom och "freestyle" var grenarna. Ulf Johansson kunde efter en första resp andraplacering i de två delgrenarna utropas som segrare före bl a världsmästare Heim. Bra priser liksom klubbens plakett blev belöningar.

Medan tävlingar och friflygningar genomfördes inför en förvånadsvärt talrik publik (dom skulle egentligen inte

komma förrän nästa dag!) pågick "loppmarknad" och försäljning av diverse hobbyfirmor till hugade köpare. Barn lekte i gungor. Barn lekte med kaniner. Bättre, men mycket förstående hälfter stickade, solade, kokade kaffe. Ibland fick man söka skydd mot regn.

Söndag och uppvisning

Söndagens morgonsol kämpade mot tunga, hotande moln. Den här dagen blev det oavgjort. Mulet, men inget regn - en perfekt flyguppvisningsdag. Och det var just vad Helsingborgs-arrangörerna hade planlagt. Det blev också en uppvisning av den bättre sorten. Redaktören har varit med om rätt många uppvisningar och vet, hur svårt det är att få bra flyt i det hela. Här flöt det fint. Det är svårt att få en bra blandning, som intresserar allmänheten. Det blev en bra blandning. Aerobatics, Big Lift med Blue Phoenix på ryggen, gummirepstart, elflyg i den högre skolan, raketflyg (jo, verkligen!) och

större delen av helikopteraviatorerna ställde upp. Gulblå landslagets Thomas och Per flög övad, men snygg "par"-uppvisning, Heim-gänget flög övad och snygg "par"-uppvisning, Ulf Johansson klippte gräset med sin inverterade X-cell-visp, och avslutningen var suverän: 4 helikoptrar i luften samtidigt, där Per och Thomas med "heimarna" genomförde ent innehållsrik och imponerade helikopterbalett inför begejstrade åskådare.

Brav belgare i backen!

Uppvisningen pågick i två timmar och var perfekt i allt. Ja, vi bör med medömkan nämna, att en härlig belgare hade otur. Om hans flygprogram hade genomförts hade det blivit en fin uppvisning. Tyvärr gick han brutalt i backen med sin helikopter. Märkligt nog hade han under träningen några timmar innan gått i backen på nära nog exakt samma sätt med sin första helikopter. Hans beundransvärda insats under den

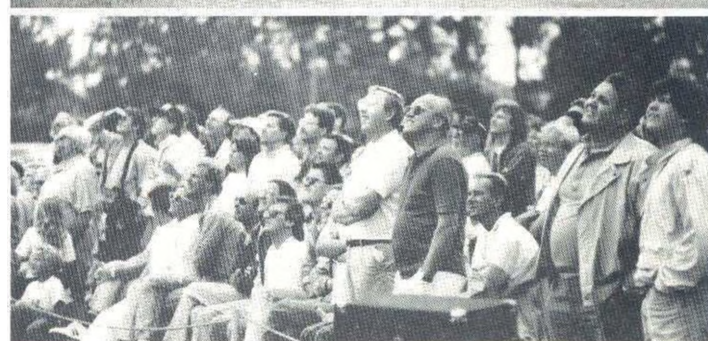
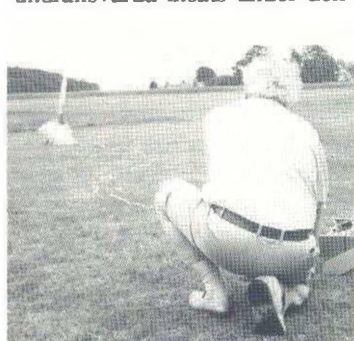
helsingborgska träffen kostade pengar. Han bar det hela med fattning och med en ansenlig mängd plastpåsar. För det blir mycket flis av en helikopter, då den inte gör som piloten tänkt sig!

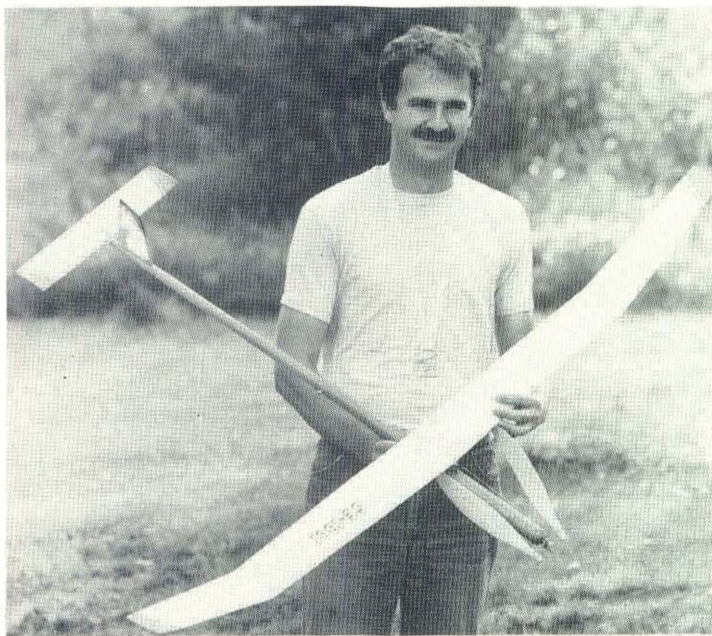
Uppvisningen inför en talrik publik blev en framgång för klubben och de medverkande. Programpunkterna avlöste varann. Innan ett program avslutades var nästa aviator i luften. Inga pauser. Uppvisningen kommenterades kunnigt och med inlevelse av inhyrd (?) speaker Calinge Lindberg, som fick publiken i stämning. Han pratade mycket den karln, men så ska veven dras, då vi har så allmänhet hos oss. Den måste få sakkunniga kommentarer, som den insatte modellflygaren många gånger kan tycka vara självklarheter. Det fick man.

Tänk på publiken!

Jag har funderat på hur vi modellflygare skall "sälja" vår

Fortsättning sidan 32!

Till vänster glad F1B-Europatvåa Leif Ericsson, Öbacka MK, med sin "segermodell". Nedan Per Findahl, Norbergs MFK, som belade en hedrande femteplats vid Europamästerskapen.
Foto: Håkan Humla respektive Ola Jonsson.

Flodas Friflygkrönika

Lennart Flodström - friflygarnas grenredaktör - ger här en sammanfattning över friflygets begivenheter under det första tävlingshalvåret.

Vi friflygare har ju skaffat oss ett eget organ - FRIFLYGAREN. Jag hoppas, att alla intresserade vid det här laget har skickat in sina 50:- på postgiro 4412460-0, Lars-G Olofsson. Jag har i alla fall gjort det.

I FRIFLYGAREN skall vi i fortsättningen få en massa utförliga referat och massor av resultat. Här i Modellflygnytt blir det lite tunnare. Men ett sammandrag kan vi kosta på.

Början i Norrland!

Säsongen började som vanligt i Norrland. Öbacka MFK:s Norrländska Vintertävling och VLM:s Vårtävling 13/2 resp 19/3 bjöd som vanligt på fint vinterflygväder. Dessutom stack man emellan med DM 27/2. Tre tävlingar inom 5 veckor! Leif Ericsson och Roffe Sundin fortsätter med sina högklassiga dueller i F1B. Leif glänser också i F1A där även Matforsarna Mikael Holmbom och Anders Eriksson gör bra ifrån sig.

Där uppe har vi nu en situation, som påminner om vad som var en gång. Klubbarna

Öbacka (Härnösand) Matfors och Flygarna (Njurunda) ligger inom en triangel, där längsta avståndet är mindre än 8 mil. Det ger en stimulerande konkurrens, som kanske kan blomma ut ordentligt om några år.

Ny tävlingsplats

Den 6 mars invigdes en ny tävlingsplats, Kråks skjutfält söder om Karlsborg. Det var lilla VT plus F1A. Tyvärr är motor-kärror förbjudna, men vi kanske inte har några om ett par år? Alltnog, i F1A rymdes Lasse Larsson, Per Findahl och Ulf Edlund (som tog de tre första platserna) inom 11 sekunder från varandra, och då hade Per och Ulf bara en max var, och Lasse fyra! Svårfluget. Per vann A1/Sen och Björn Lindgren från Sländan A1/Jun.

Som vanligt är vägen till Västergötland från övriga Sverige tre gånger så lång som vägen åt andra hållet. Startfältet var tunnt. Kul var, att ett gäng radioflygare har byggt F1A-modeller och hade hjärtans roligt. Ombyte förnöjer!

Majtävlingen i Uppsala hade

besök från Finland och Polen. Sânt tackar vi för! Men det var tydligen ganska livat. Av 41 startande F1A-or var det bara 9 som fullföljde. Ulf Edlund höll stilen hela vägen och vann (dock bara 68 i sista perioden). Sara Sundstedt från Borlänge (tjejen, som knäpper killarna på näsan) har gått upp till F1A men vann naturligtvis junior-klassen ändå. Curt Högberg och polacken Mazurzak får godkänt i F1B, Hans Lindblom i F1C. Resten skyller vi på vädret! Läs den skakande berättelsen i FRIFLYGAREN!

Västgötatävlingen 28-29 maj drabbades åter av de fruktansvärda avstånden till Karlsborg, men hade dock några fler utombys denna gång. I kalasväder vann Per Findahl F1A före Herbert Hartmann och Lasse Larsson. Martin Larsson vann F1A/Jun och i F1B drog J Forsman från Borlänge längsta sträcket före klubbkamraten Håkan Broberg (vem f-n är J Forsman? Dig vill vi se mer av!)

Nattävlingen

Nattävlingen i Sundsvall hade i

år ett glimrende väder. Varmt, ljus hela natten och 0-3 i vind. Dåligt med deltagande dock. Jag saknar resultatlistan, men vet i alla fall att Leffe och Roffe fajtades som vanligt i F1B.

Det internationella ...

Så har vi det internationella. Där har jag satt UT, som hade fint väder för F1A, fint övergående i blåst för de andra klasserna. Mycken fin flygning med segelkärorna. Per Findahl, Holger Sundberg (tackade nej till EM) och L O Danielsson flög fullt. Lars-G Olofsson fyra, med i laget. I F1B var ordningen Leif Ericsson, Bror Eimar, B O Törnkvist (tackade nej), Per Findahl (satsade på F1A i EM) och Lennart Hansson.

F1C som vanligt numera ett sorgekapitel. Eddy Astfeldt flög mycket fint, men tackade nej. Sedan var det Gurra. Ulf Carlsson och Lars-G flög inte, men eftersom dom hade anmält sig till UT fick dom fara till Jugoslavien! (Nåja, LG skulle ändå vara med i F1A och Ulf hade tänkt åka som supporter).

Litet tidigare gick dock Nordiska i Gjövik på Mjösaisen. Ett lätt duggregn tidvis, men glimrande flygväder. I F1A vann Lasse Larsson efter flyg-off mot Henning Nyhegn (DK), Kim AHenriksson (Fin) och Aage Westermann (DK). Norske Svein Larssen hade 1258.

Bror Eimar vann fly-off i B före Håkan Broberg (ej med i laget), Skjulstad (Nor), Karkila (Fin) - alla 1260 - och Lennart Hansson (1258!).

Att vädret var bra visas av att Gurra flög fullt i F1C och vann över sina två (!) medtävlare, tvåa var Hans Lindholm. Danmark vann laget i F1A. I övrigt var det bara Sverige.

Leif snodde hem EM-silver i F1B!

Så når oss nyheten att Leif Ericsson (följetong i den här artikeln) blev tvåa i EM (F1B) och att Per Findahl blev femma i F1A. I övrigt var det Sovjet, Sovjet, Sovjet ...

Hoppsan, Norbergsträffen höll på att slinka förbi, kalasväder i början, busväder på slutet, men Bengt Wendel lyckades sno till 900 i F1A, Bror Eimar 791 i F1B och Gurra 360 (!) i F1C. Och så Sara Sundstedt igen i F1A/Jun.

Här kom så Nattävlingsresultat. Sju man hade fullt i F1A; Eddy Astfeldt, Johan Ekerooth, C Walfridsson, Leif Ericsson, Inge Sundstedt, Mikael Holmbom och Ulf Edlund. Eddy vann på att han klarade 4 minuter i tredje perioden.

IF1B Leif Ericsson 899, Rolf Sundin 895, F1C Gurra 900. Bäst i F1B dock junioren Vldemar Falk 900, Hans Bjurström 841, hans vann F1A/Jun på 890. Det finns tillväxt!

Så drar vi igång andra halvåret. Snälla rara, skicka resultatlistorna till SMFF och till mig. Tack!

Floda

Helgen före midsommar premiärflögs nya F3A-programmet i Hedemora Radioflygklubbs tävling Dala-Acro. Det var även premiär för klubben som tävlingsarrangör i "större" sammanhang. Det visade sig att det inte var så märkvärdigt som vi hade trott. Allt fungerade av sig självt och vid någon tveksamhet fanns ju erfarna domare och tävlande att rådfråga. Sekreteriatet skötes av två matteproffs som mot erhållande av viss föda höll ordentlig koll på siffrorna.

Domare var Harry Nilsson, Bengt-Erik Söderström och Stefan Gagner. Solen vräkte ned från en klar himmel och var under förmiddagen till visst besvär för de aktiva. De fem i F3A-klassen visade dock snabbt att de verkligen hade tränat på nya programmet som flögs utan större misstag.

Sportklassen startade oturligt då Per Grahn störtade med sin snygga modell under briefing-flygningen. De återstående tre blev snart tvåochenhalf, då Magnus Östling fick motorbortfall i första loopningen.

Nu fick de inhyrda domarna krypa in i skuggan. Klubbens egna Hans Nygren och Ingvar Sares intog domarstolarna för att döma Pop-klassen. Där lade klubbens egna piloter beslag på de första platserna i första omgången. Under pausen mitt på dagen bjöd några klubbmedlemmar på allmän flygshow. När tävlingen sedan fortsatte började vissa tendenser synas. Anders Johansson drog stadigt ifrån. Dock med Robert Sundström strax efter i F3A-klassen.

I Sport utökade Greger Sares ledningen och i Pop började gästerna flyga bättre och bättre. I ett försök att verkligen göra skarpa hörn i Top Hatén lyckades Erik Persson knäcka vingen på sin Curare med ett mindre renoveringsbehov som följd. Efter lördagens tre om-

Dala-Acro

Ett nytt F3A-program testades före midsommarhelgen i Hedemora

gångar startade Erik Persson sin fallskärmshopparkärra som flygs av Hans Nygren. Erik sköter den radiostyrda gubben.

När söndagens omgång startade med strålende sol var folk betydligt mer påklädda. Det hade bränts en hel del skinn under lördagen. Nattens eventuella vila hade gett nya krafter och samliga F3A flygare med ett undantag gjorde sina bästa flygningar. Segrare i F3A blev Anders Johansson, Linköping, som klämde till med 1592 p i sista flygningen. Robert Sundström, Jakobsberg, följde med 1512 p före Hans Andersson, Ingemar Svensson och Sven-Åke Nilsson.

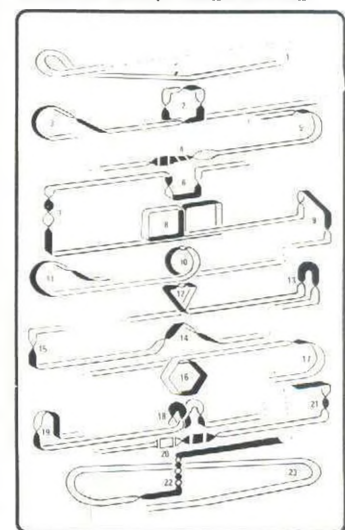
I Sportklassen segrade hemmapiloten Greger Sares före Magnus Ström, Lemstanäs, och Magnus Östling, som missade några flygningar, då han måste flytta radioutrustningen till ett annat plan.

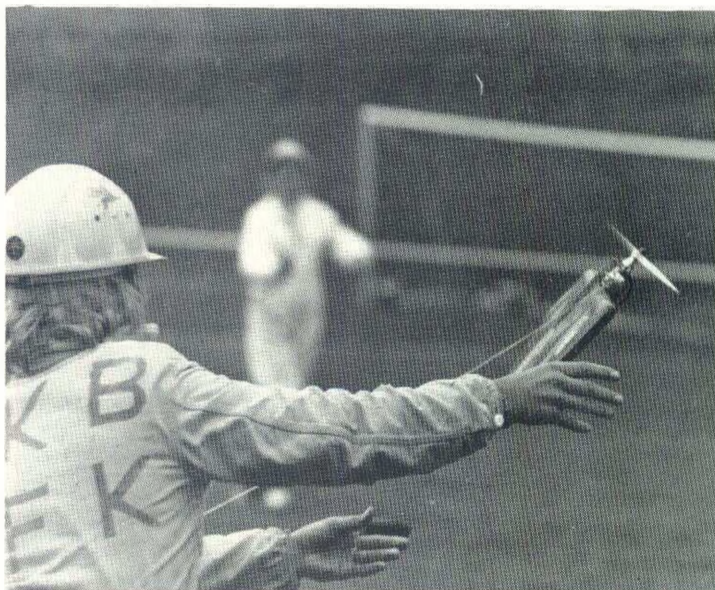
Popklassen vanns av Bengt Holmstrand, Norrköping, som efter en tveksam inledning flög spikrakt mot klasssegern. Tvåa F3A-domare Bengt-Erik Söderström, Norrköping. Lars

Nygren från hemmaklubben trea - med en trekanals trainer. Därefter följde Anders Nordgren, Surachart Kusonkhum och Magnus Östling & Erik Persson, som båda havererat i olika grad. Efter prisutdelning avslutades tävlingen med tack från SMFF genom Harry Nilsson för en lyckad tillställning.

Text & Foto: Gunnar E Hedemora Radioflygklubb

F3A-segraren Anders J verkar nöjd med domarna Stefan Gagner, Harry Nilsson & B-E Söderströms poängsättning.

Här kommer mera Combat

Vi skall nu titta på tre sätt att få ihop en lämplig tank till Combat-modellen. Ett fjärde sätt - napptank - passar enbart för glödstiftsmotorer och det skall vi gå in på i ett senare avsnitt.

1. Köp en tank!

En köpt plåttank har två nackdelar; priset och att man måste ändra rören på tanken. Gör så här: Tanken bör se ut enligt skiss "köpt tank" och rymma 40-60 cm³. Börja med att löda loss alla tre rören, matningsröret, skvallerröret och tank/luft-röret. Löd fast en plåtbit för hålet där matningsröret satt (vi vill ju inte att matningsröret skall gå rakt genom framkanten och mynna ut precis där cylindern är!). Gör ett nytt hål för matningsröret på tankens undersida och böj till röret. Eventuellt får man ta ett nytt

rör då det gamla kanske inte räcker till. Gör två nya rör för skvaller och tank/luft enligt skiss. Löd dit rören, men innan dess ska alla grader bort och en slits filas i den ända av rören, som sitter inuti tanken (se skiss).. Detta för att man inte ska behöva vara orolig för att röret hamnar dikt an mot tankväggen och på så sätt hindrar bränsle eller lufttransporten. Vill man förbättra tanken ännu mer ska man göra om den till en tvårörstank. Ta bort skvallerröret och löd igen hålet. Gör ett nytt tank/lufrör som mynnar 5 mm framför matningsrö-

ret. För att få detta bra är det oftast nödvändigt att ta bort en av tankens gavlarna medan man löder dit rören. Fördelen med detta arrangemang sägs vara att motorn får en jämn matning under hela flygningen. Skam vet!! Det fungerar bra iallafall! Den tank man köper skall helst vara tunnare än 28 mm (=vingtjockleken) och allra helst 22 mm vilket medger en 3 mm balsaförstärkning på över- och undersidan.

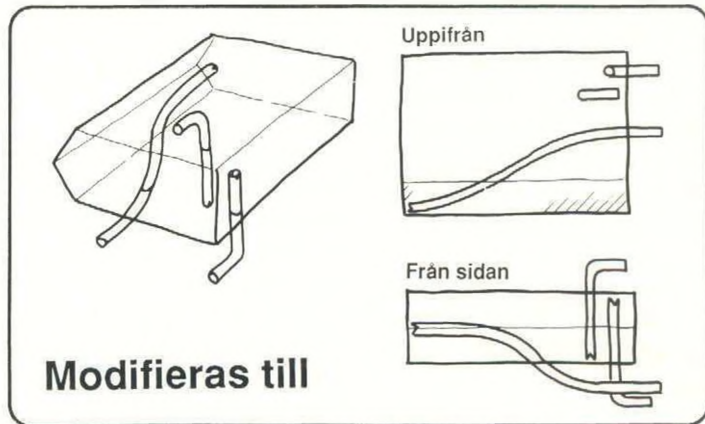
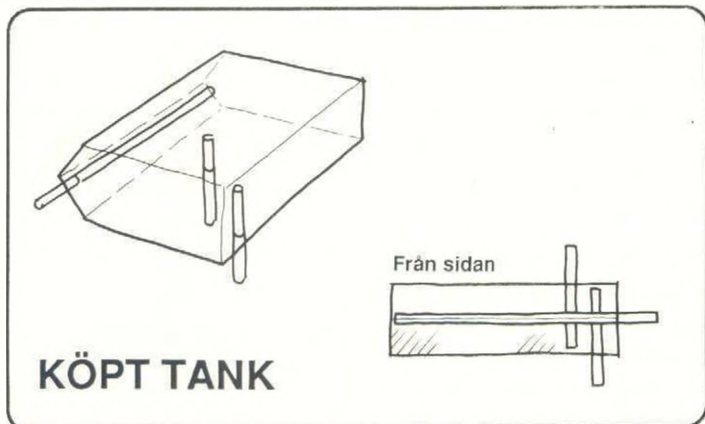
en bocka tre bitar enligt skiss. Rengör och löd ihop men vänta med ena gaveln tills rören är på plats. Rör enligt tvårörstank ovan. Ska man göra många tankar är det definitivt vettigt att tillverka någon form av stans för gavlarna. Klipper man ut gavlarna måste man vara mycket noga med att alla hörn passar och blir täta (efter lödningen!). Provtryck alltid tanken i en vattenbalja innan den monteras i modellen.

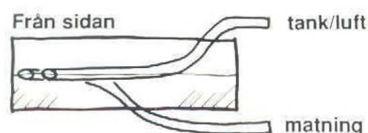
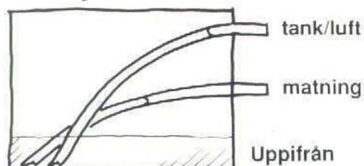
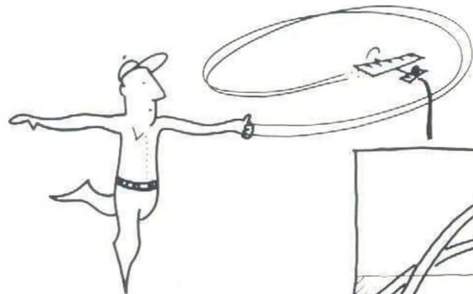
2. Tillverka en plåttank!

Använd t ex 0,15 mm koppar- eller mässingplåt och klipp till

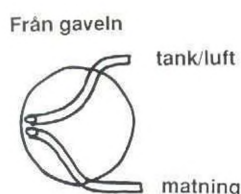
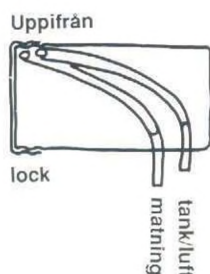
3. Gör aluminiumtank!

Tillverka en aluminiumtank (=under 10 gram i vikt!). Lät-

TVÅRÖRSTANK

Märk ut på burken var rören slutar
INNAN locket sätts på!
Annars svårt att montera tanken rätt!

ALUMINIUMBURKSTANK

tast är att använda en rund aluminiumburk med skruvlock - t ex en gammal medicinburk, göra hål för de två rören (matning och tank/luft) samt kapa till 3 mm alurör och passa in dessa samt limma dit dem med eopxilim (obs! Skyddshandskar!) Rören skall limmas inuti tanken också.

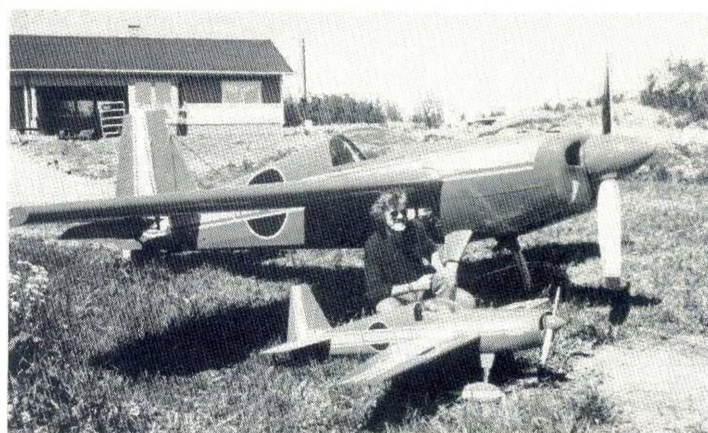
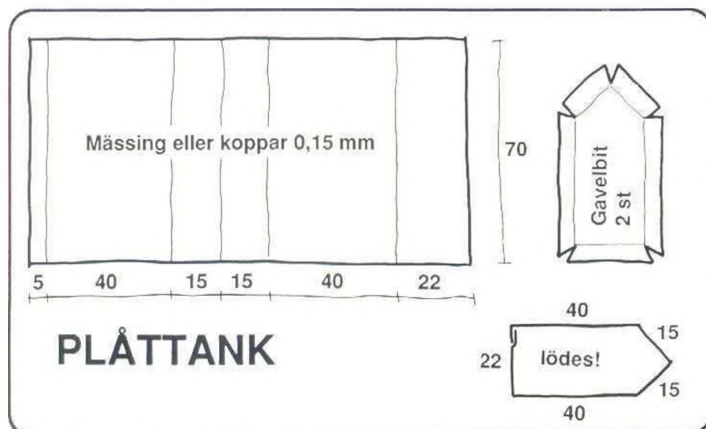
Slutligen limmas skruvlocket på varefter tanken provtryckes. Själv har jag använt dessa tankar under många år och de har fungerat utmärkt. De burkar jag använt har en diameter på 35 mm och sticker följaktligen ut utanför vingprofilen.

Men bara för diesel!

Att observera är att metoden enbart lämpar sig för dieselmotorer, då glödsoppan har en dålig inverkan på tankens limfogar.

Med tanke på sensommarens alla andra aktiviteter avslutar vi nu och återkommer i nästa nummer med resten som behövs för att få modellen klar och flygfärdig.

Till dess!
HONK!
Hilmer

Något alldeles extra från Köping:

EXTRA 230!

Det kom ett brev med några kort till Modellflygnytt. Det lød: " Vi är tre grabbar, som bestämde oss för att bygga var sin modell av EXTRA 230 efter att ha sett Olle Vossman flyga på Bromma. Och det är nu snart 2 år sedan. Storleken på våra modeller skulle bli 1:3, dvs 246 cm spännvidd. Vi kunde inte finna några ritningar, som stämde i den storleken, så vi drog fram egna. Med ett nära samarbete med Olle Vossman angående uppgifter på profiler mm har nu den första modellen i raden av tre kommit fram. Den fick sin offentliga debut hemma hos Olle vid hans pri-

vata flygfält utanför Norrtälje. Vi var inbjudna till "Fly-in" då hans fält invigdes. Modellen blev mycket uppskattad av gästerna - inte bara likheten, utan även flygegenskaperna är identiska med fullskala-förebilden. Under sommaren 1988 kommer också de två andra modellerna att genomföra sina jungfruflygningar. Byggherrar är Mats Karlsson och Dan Mattsson. Blir också dessa lika snälla att flyga, så blir det en fröjd att se alla tre i luften.

Karl-Erik Nilsson
Kihlmannsgatan 5D III
731 51 Köping
0221-232 40

Störningar Störnirgan ninagr Ströningar?

Jag fick problem när jag flög min Curare 20. Kortvarigt. Räckviddsprov normalt. Flygplanet undersöktes. Inget fel. Jag provade igen. Det var ingen enstaka händelse. Vad kunde det då bero på? Fel på radioanläggningen? Alla servon kollades. Jag bytte mottagare. Nytt prov. Samma problem, som syntes endast vid flygning. Jag flög på frekvensen 35,040 MHz (kanal 64). Jag bytte till 35,070 MHz (kanal 67). Nu försvann problemet! Vad var

det då som störde? Kan effektökningen och nya frekvensen för Radio Stockholm vara orsaken? Genom intermodulation?

Med dessa rader vill jag be andra modellflygare att vara uppmärksamma på om liknande problem finns på andra ställen. Har Ni likartade erfarenheter skriv eller ring till:

Kenneth Näslund
Gupptäppvägen 5
144 00 Rönninge
Telefon 0753- 553 33

Kick - en fantom till att flyga!

Lennart "Floda" Flodström har funderat i 10 år på modellflygets framtid. Här kommer hans funderingar nedskrivna med lätta, redaktionella strykningar.

Och "Flodas" svar återfinns som ritning på sidorna 20-21!

Jag påstår, att modellflyget i Sverige är på väg mot en kris. Det påståendet bör kanske förklaras.

"Vad då kris?", säger min hobbyhandlare. "Jag har bättre omsättningssiffror varje år!" Det stämmer nog, men det är inte där skon klämmer. Big is beautiful, modellerna och motorerna blir större och större. Förr 7 cc & tvåtakt. Nu 20-40 cc och fyrtakt. Det blir pengar! Problemet är ett annat.

1. Antalet modellflygare stagnerar eller minskar (åtminstone inom SMFF och där har vi de mest aktiva). Nyrekryteringen hänger inte med i konkurrensen med andra fritidsintressen. 2. Medelåldern bland modellflygarna ökar. Vi kommer förr eller senare att falla för åldersstrecket. Det har inte många gjort än, men vänta och se om 10-15 år!

3. Tävlingsflygandet väger för tungt. Exempelvis ser många F3A-flygare ner på andra aktiviteter. I Göteborg bannlystes en gång segelmodellerna på RC-fältet för "dom flyger för länge". Frilflygarna vägrar acceptera Oldtimerflyg (som idag tycks ha lika många utövare som SMFF:s FAI-flygare) Hur skulle det se ut i SMFF:s RC-flygarregister idag om man bara accepterade tävlingsflyg? 150 medlemmar?

Vi skall dock inte undervärdera tävlingsflygandet som sådant.

Jag är bestämt av den uppfattningen, att krammomentet inom alla sporter är den kraft, som för sporten vidare. Från de tävlande kommer den absoluta majoriteten av klubb- och förbundsfunctionärer, och de tävlande utvecklar nya material och nya flygmetoder, som även nöjesflygarna får glädje av i långa loppet. Men en nybörjare är inte en fullfjädrad F3A- eller F1C-flygare. Han (hon) måste börja på en lägre nivå.

Det finns många typer av modellflygare. Till exempel:

A. FLYGAREN, som förutom modellflyget också vill flyga på riktigt, som läser Mach och Flygrevyn, som vi möter på flygdagar.

B. MODELFLYGAREN, som ger högaktionsfullt fäsen i DC-nior och Mustangar. En Tika, en Combatkärra eller en Curare är vackrast i världen. Allt annat i luften är transportmedel eller något, som bör serveras med slottspotatis och vinbärselé.

C. PYNGLAREN, som använder modellflyg som ett redskap för att kunna utöva sin egentliga hobby - radio, motorer, bygga, bygga!

D. LEKAREN. Han tycker, att modellflyg är kul att latta med. Har ofta gott om pengar och är Byron's största målgrupp.

E. STYRAREN. Är inte så

noga med vad han sysslar med, bara han får bevisa, att det är han, som bestämmer.

F. SLÄPVAGNEN. Gör som kompisen gör. Ofta yngre än 16 år.

Resterande 152 kategorier och kombinationer struntar vi i av praktiska skäl. Kategorierna A och B skiljer sig i en avgörande punkt från de övriga. DOM ÄR FRÄLSTA!

Deras liv är sedan späd ålder centrerat kring modellflyg (och, för grupp A: annat flyg), och de utgör kärnorna i klubbar och förbund. Här finns 90% av funktionärerna och 80% av de tävlande.

Rekryteringen till grupperna C, D och E är mera slumpartad. Reklamens och slumpens makt är stor, och enbart tillfälligheter avgör, om dom hamnar i bil- eller båtläget i stället för i modellflyggänget. F hänger med!

Problemet! De, som är på väg att falla för åldersstrecket, är till mycket stor del från kategorierna A och B. De frälsta! Och i dessa grupper är också nyrekryteringen sämst!

Tänk på, vad det betyder om entusiasterna försvinner!

Vi kan konstatera, att nu gängse rekryteringsmetoder, huvudsakligen byggkurser, inte fungerar. Ur varje kurs kvarstår efter ett par år några få procent av deltagarna, alla troligen frälsta redan förut.

Hur blir man då frälst - för modellflyg?

Man är lättast att påverka i unga år. Ett intresse, som förvärvat i åldern 5-15 år kvarstår i regel hela livet, och sedan beror det på förutsättningar, om intresset skall blomstra.

Här är vår målgrupp! Intresse och förutsättning skall skapas! I åldersgruppen 5-15 år finns få, som kan eller bör få flyga RC. Främst av ekonomiska skäl, men också därför att RC-flyg av säkerhetsskäl kräver en viss mognad. Dessutom har gruppen ofta svårt att få transport till de aktuella, alltmer avlägsna flygfälten. Problemet är detsamma för frilflygare, och linflygarnas oväsen knuffar ut även dem från bebyggelsen.

Så småningom får man moppe och bil, och då ordnar sig det mesta. Men FRÄLSNINGEN måste ske tidigare!

Det är lönlöst att börja med bygge av A1-or och 77-centimeterare. Ingenstans att flyga dem, och om man gör det ändå, är risken för bortflygning eller kvadd stor. Intresset försvinner på ett kick!

LÖSNINGEN: Frälsningen kommer med bakgårdsflygning! Små (cirka 50 cm spännvidd!) helbalsamodeller, som kan flygas på en större gräsmatta eller idrottsplats, som håller, om dom går mot en glasruta (som håller) och som inte orsakar svårare skador vid kontakt med andra, barn eller vuxna. Som, efter att ha skakats ner ur ett träd, bara är att vevas upp och skickas iväg igen. Det är inget nytt.

Det fanns förr och är helt ute nu.

Alldeles riktigt. det är därför vi "frälsta" är en utrotningshotad art. Orsaken till att dessa modeller försvann var helt ekonomisk. De gav inte tillräcklig ekonomisk vinning., sett på kort sikt.

Se på cellulosaindustrin. Man planterar tallplantor för massor av miljoner varje år. Utdelningen kommer om 30-40 år. Ekonomiskt vansinne?

Fortsättning sidan 19!

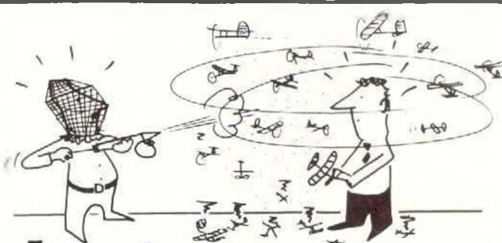
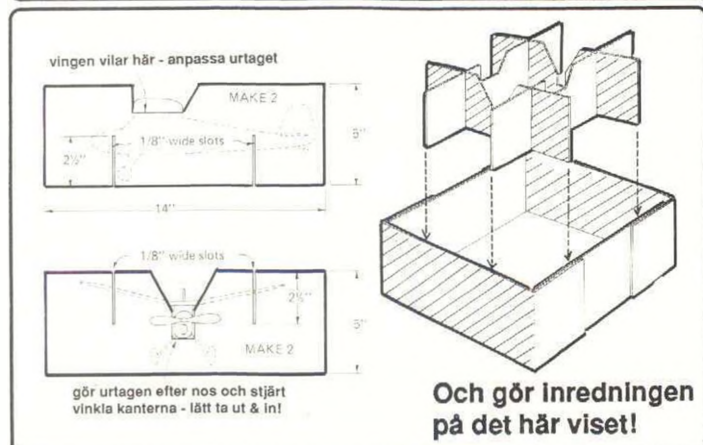
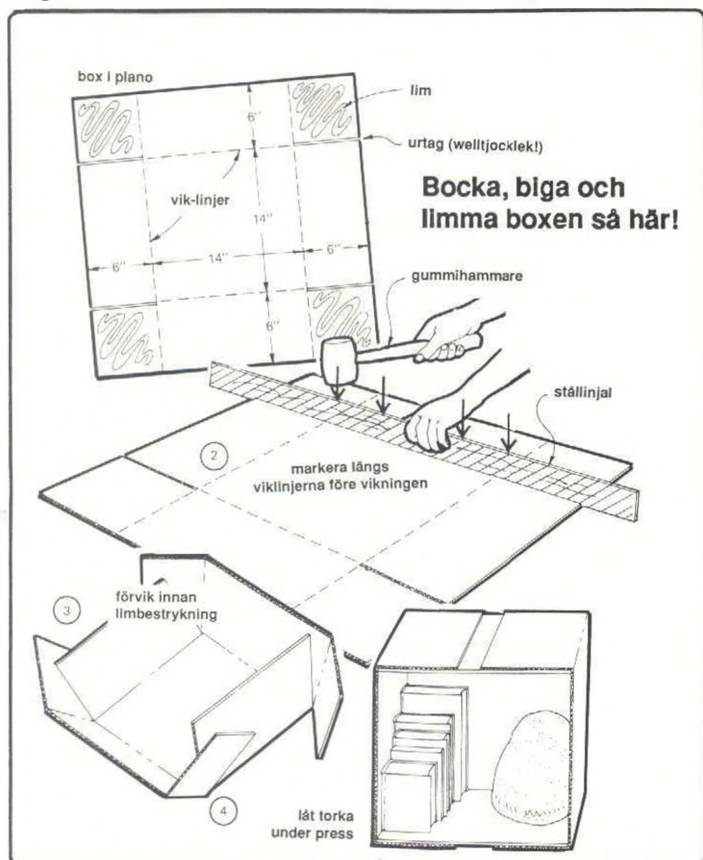

Planebox news!

Att frakta en inomhusmodell kan vara nervöst. De är ju så omtåliga! Med en hemsnickrad wellpapp-låda klarar man alla väder & stötar!

Du måste ha en låda till Din modell! Det är helt klart om Du tillhör kategorien inomhusaviator. Sven Pontan - inomhusflygarnas lågmälda ambassadör här i Sverige - har tittat i magasinerna - de utländska!

Där finns att hämta! Se här hur du behandlar Ditt wellpappark, bigar det, limmar och bygger inredning till din peanuttare, Din EZ-arc eller vad du nu har. Och vad du har, så måste du ha en låda till Det!

Indoor news

För inomhusflygaren finns bra tidskrifter. Sven Pontan ger här adresser och fakta mm till några av de främsta.

Indoor News

Tre nummer per år, som är späckade med byggtips, ritningar, reportage, resultat, debatt mm. Kostar endast 45 danska kronor i prenumeration. Sänd pengarna till:

Jørgen Korsgaard
Ahornweg 5
D-2397 Ellend-Handwitt
Väst-tyskland

Indoor News & Views

Fyra nummer per år med info om inomhusflygandet i USA. Kompletta restulattistor, reporage med bilder och även konstruktionsförslag med ritningar. Kostar \$9:- med ypost och \$11:- för flygporto. Skicka check till:

Richard Doig
6 Canary Hill Drive
Pontiac, MI 480 55
USA

Indoor Model Supply

IMS har nyligen bytt adress. Denna firma har allt som behövs för inomhusflyg inklusive en serie högvärdiga peanuts. Skicka ett självadresserat kuvert (för den senaste katalogen) med internationella svars kuponger till:

Indoor Model Supply
Lew Gilow
1887 West Haven, NW
Salem
Oregon 973 04
USA

SAMS

Vår närmaste inomhusleverantör har också flyttat. Sams sortiment omfattar

även en hel del utomhusmaterial och oldtimer.

Skicka ett självadresserat kuvert (dvs SAE=self addressed envelope) med format 9x7" (ca 180x230 mm) för gratis katalog till:

SAMS
The Chapel, Roe Green
Sandon, Nr Buntingford
Herts SG9 0QJ
England

Champion Model Products

CMP lyckades i början av 1987 tillverka ett parti motorgummi som var så bra, att Bob White vann VM i F1B med detta. Ny tillverkning är planerad till februari/mars 1988. Beställ i tid från:

Champion Model Products
880 Carmen Court
La Verne, California 917 15
USA

Mylarfilm

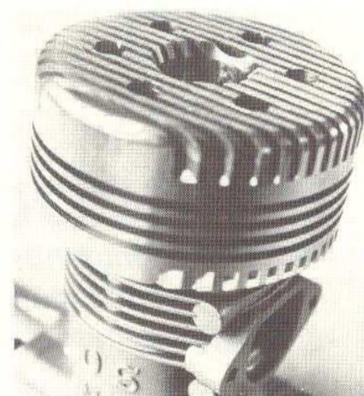
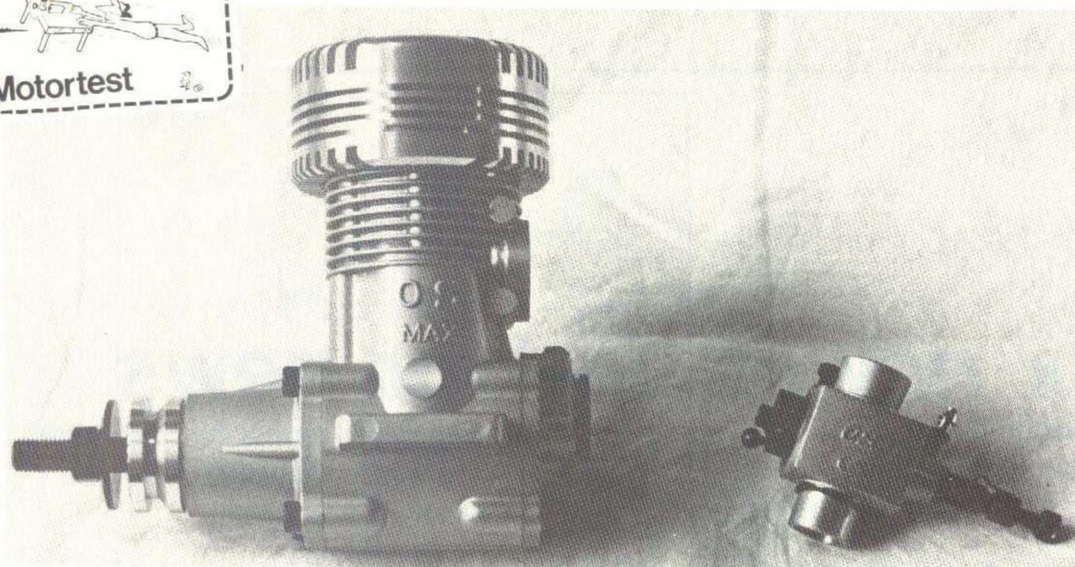
Själv har jag sålt slut all för länge sedan, men det finns nu att köpa från:

Jan Somers
Julianalaan 53
NL 8171 EB Vaassen
Holland

Kondensorpapper

Den sorten, som väger dubbelt mot det allra tunnaste, men fortfarande hälften av lätt japanpapper finns fortfarande på lager hos mig.

Sven Pontan
Idunvägen 33
S-136 42 Huddinge
Telefon 08-777 37 11

För helikopter & ducted fan

Conny Åquist-Renman tar den här gången en titt på ett par specialmotorer från OS. Det handlar om två helikoptermotorer och en fläktmotor - för s k ducted fan

Från den svenske generalagenten Model-Craft har vi fått ett par helikoptermotorer och en DF-motor till påseende. Totalt tillverkar OS-fabriken nästan ett hundratal olika motorer, varav dessa två finns i flera olika versioner. Bl a finns OS Max 61H med eller utan ABC-cylinder (men mer därom senare!), med eller utan pump. totalt 16 olika versioner!!

Långa beteckningar

OS Max 61 RF-HS ABC är en

saftig beteckning och ur denna kan man utläsa följande: R=bakutblås, F= frontinsug, H=helikopter, S=startkona i baklocket, ABC=aluminiumkolv, mässingsfoder, som är kromat (nickel i det här fallet).

Med eller utan startkona

OS Max 32F-HS finns i två versioner - med eller utan startkona i baklocket. Den utan heter OS Max 32 F-H. I övrigt är de identiskt lika.

Motorn har förutom helikop-

terkyltoppen extra stora kylflänsar gjutna i vevhuset.

Speciell för Ducted Fan

OS Max 77 VR-DF ABC där DF står för Ducted Fan, dvs en fläktflygmotor. Fläktflyget ställer extra krav på motorerna, därför har OS-fabriken byggt en speciell motor för ändamålet. Utmärkande för motorn är bl a en stor kyltopp, kraftiga proportioner, stort effektuttag (3,9 Hk/22.000 rpm enligt fabriken).

Samtliga tre motorer levereras med mycket utförliga instruktioner, dekaler, montageplan, verktyg, glödstift och modellprogram. Kvaliteten på gjutning och bearbetning är av sedvanlig hög OS-standard.

Text & foto:

Conny Åquist-Renman

Ring mej gärna på telefon 031-19 48 16 om Du undrar över något eller vill tipsa mej om någon intressant motor.

Fakta om OS Max-61 RF-HS ABC

Allmänt: Frontmatad motor med bakutblås. Schnurleportning med boostport. Vevaxeln lagrad i dubbla kullager. Portionerande förgasare. Helikopterkyltopp-cylindrenhet av ABC-typ. Startkona i baklocket. Kullagrad 6H-portionerade förgasare med retur fjäder.

Cylinderdiameter	23 mm
Slaglängd	24 mm
Slag/cylinderrförhållande	1.04 (överkvadr)
Slagvolym	9,97 cm ³
Förgasarearea	~78,5 mm ²
Vikt motor	715 g
Vikt 61 RF-H ABC	585 g
Gänga	UNF 1/4-28
Pris	1.770:-

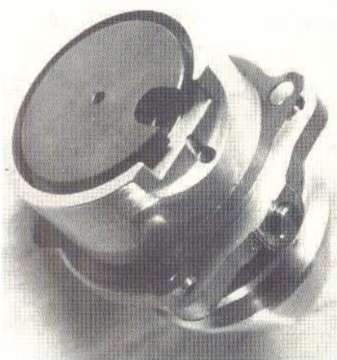
ÅTERFÖRSÄLJARE: Model-Craft, Rundelsgatan 16, 200 12 Malmö. Telefon 040-714 35

Fakta om OS Max-77 VR-DF ABC

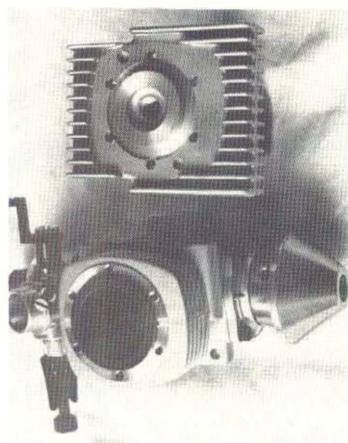
Allmänt: Bakmatad motor med bakutblås, Schnurleportning och boostport. Vevaxeln är lagrad i dubbla kullager. Portionerande förgasare. Extra stor kyltopp (mindre finns som option). ABC-cylinder.

Cylinderdiameter	26 mm
Slaglängd	24 mm
Slag/cylinderrförhållande	0.92 (underkvadr)
Slagvolym	12,74 cm ³
Förgasarearea	~113 mm ²
Effekt (enligt fabriken)	3,9 Hk/22.000 rpm
Vikt motor	630 g
Gänga	UNF 5/16-24
Pris	~2.310:-

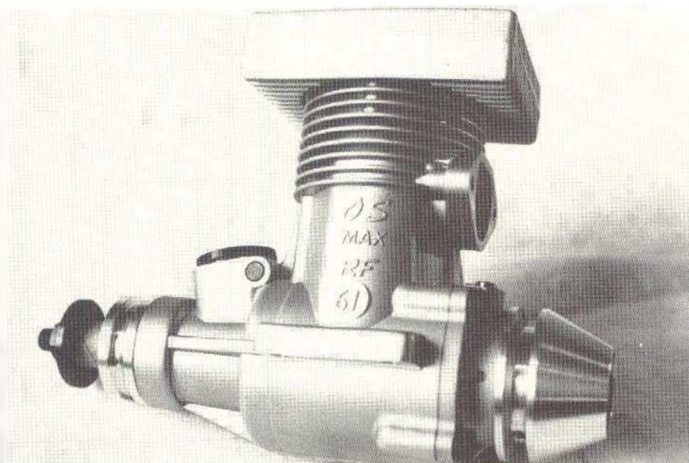
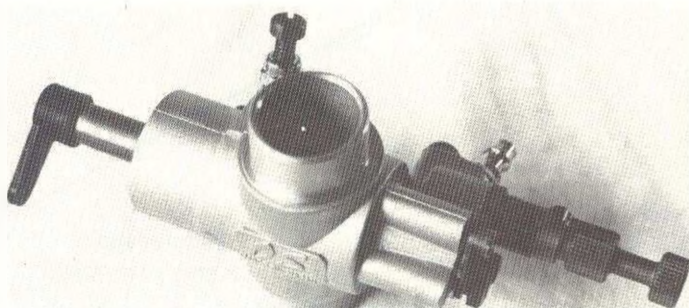
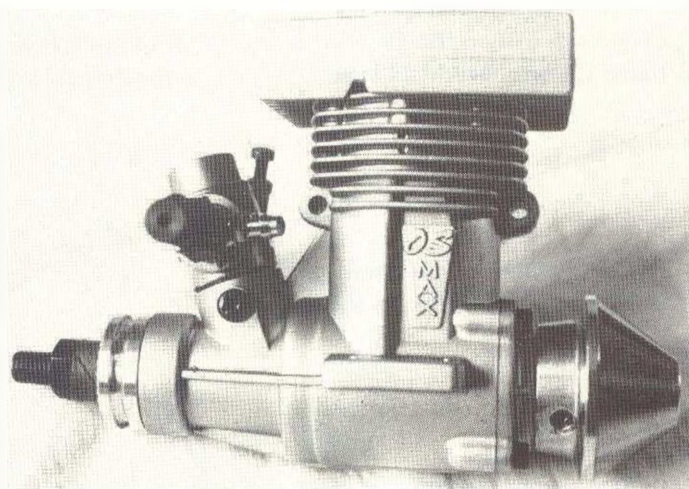
ÅTERFÖRSÄLJARE: Model-Craft, Rundelsgatan 16, 200 12 Malmö. Telefon 040-714 35

från OS

Stora bilden i v OS 77 VR den speciella fläktmotorn från OS-fabriken. Lilla bilden 77:ans kraftigt tilltagna kyltopp. "Förstärkningarna" ovan och under avgasporten är till för vattenkylning, då samma vevhus också används till en marinmotor. Överst i h på denna sida OS 32 helikopter - kan fås med eller utan startkonan i baklocket. Mittbilden OS helikopterförgasare, som är kullagrad och med retur fjäder till tomgång (säkerhetsdetalj!) Därunder OS 61 med startkona i baklocket - se även lilla bilden ovan - OS 61:ans startkona. Bilden ovan visar OS 32 helikopter med startkona och med den extra stora kyltoppen avmonterad.

Fakta om OS Max-32 F-HS

Allmänt: Frontmatad motor med sidoutblås och Schnuerleportning + boostport. Dubbla kullager för vevaxeln, ett enkelt lager för startkonan. Portionerande förgasare av två nålstyp. Helikopterkyltopp + extra stora kylflänsar på vevhuset. En kolvring.

Cylinderdiameter	19,5 mm
Slaglängd	17,5 mm
Slag/cylinderförhållande	~0,89 (underkvadr)
Slagvolym	5,23 cm ³
Förgasarearea	~33 mm ²
Effekt (enligt fabriken)	1,02 Hk/16.000 rpm
Vikt motor	320 g
Vikt 32F-H	260 g
Gänga	UNF 1/4-28
Pris	~1.350:-
Pris 32 F-H	~1.130:-

ÅTERFÖRSÄLJARE: Model-Craft, Rundelsgatan 16, 200 12 Malmö. Telefon 040-714 35

Kick - en Fantom ..

Fortsättning från sidan 16!

Nej då, utdelningen blir bra. SCA och MoDo är inga välgörenhetsinrättningar.

Vi måste också sätta plantor!

Vad har det att göra med modellflyg? Jo, även här blir utdelningen bra, om hobbyindustrin satsar på frälsningskonceptet. Väntetiden blir för övrigt bara 10-15 år. Mycket kortare i många fall.

Vi hade en gång Lill-Klas och Tummeliten. Idag kanske litet för primitiva. Men vi har papp-Isaks Auster och, då det gällde flygegenskaper, den förträffliga "Fantom", som för övrigt kan användas vid tävling i 77 cm-klassen.

Jag har ett recept:

1. Återuppfinn "Fantom" eller nåt liknande. Gjort! Se sid 20!
2. Gör reklam för den. Inte bara i fackpressen. Tema: Det går bra att modellflyga utan radio!
3. Ordna tävlingar med modellen och kör i 77 cm också!
4. Försök få bort alla tyska och japanska plastapparater, som inte flyger - inte fräsler!

En viktig detalj i kartongen med "frälsarmodellen". Extra gummisnodd. Den första sprängs efter 10 minuter.

Och Du radioflygfantast. Jag försöker inte trycka ner Din favoritsysselsättning till fromma för friflyget. Jag försöker få snurr på MODELFLYGET! Många av de ungdomar, som börjar med frälsarmodellen blir bergis RC-flygare. det blir inget odds på något annat!

Jag har tänkt på det här i 10 år eller mer. Innan Du börjar kritisera. Tänk åtminstone i 10 dagar! Och Du, som gör eller importerar byggsatser: Kör igång direkt!

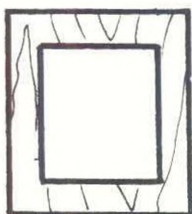
Floda

Jag glömde det viktigaste:
Så snart en knatte flyger
något sådant på bakgården
ropar 25 andra knattar:
"Pappa, en sån där vill jag
också ha!"
Vattnas det inte i munnen?

Över- och undersida av
balsa 1,5 mm, bredd 24 mm

Nosförstärkning 1 mm plywood
- limmas framtill på kroppen

Rundstav 3 mm furu, som sticker
ut 10 mm på var sida om kroppen

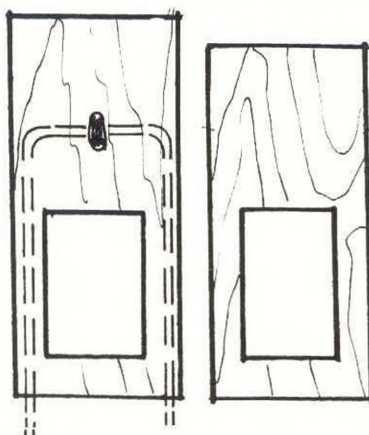
Förstärkning 1 mm plywood
- limmas framtill på nosblock

Kroppssidor 1,5 mm balsa
heldragna linjer - 2 behövs

Kroppsspant
2 mm plywood

Landningsställ
1 mm pianotråd

Plasthjul diameter 20-25 mm
från leksaksbil eller liknande

Nybörjarmodell av Lennart Flodström

Mittvinge av 1,5 mm balsa

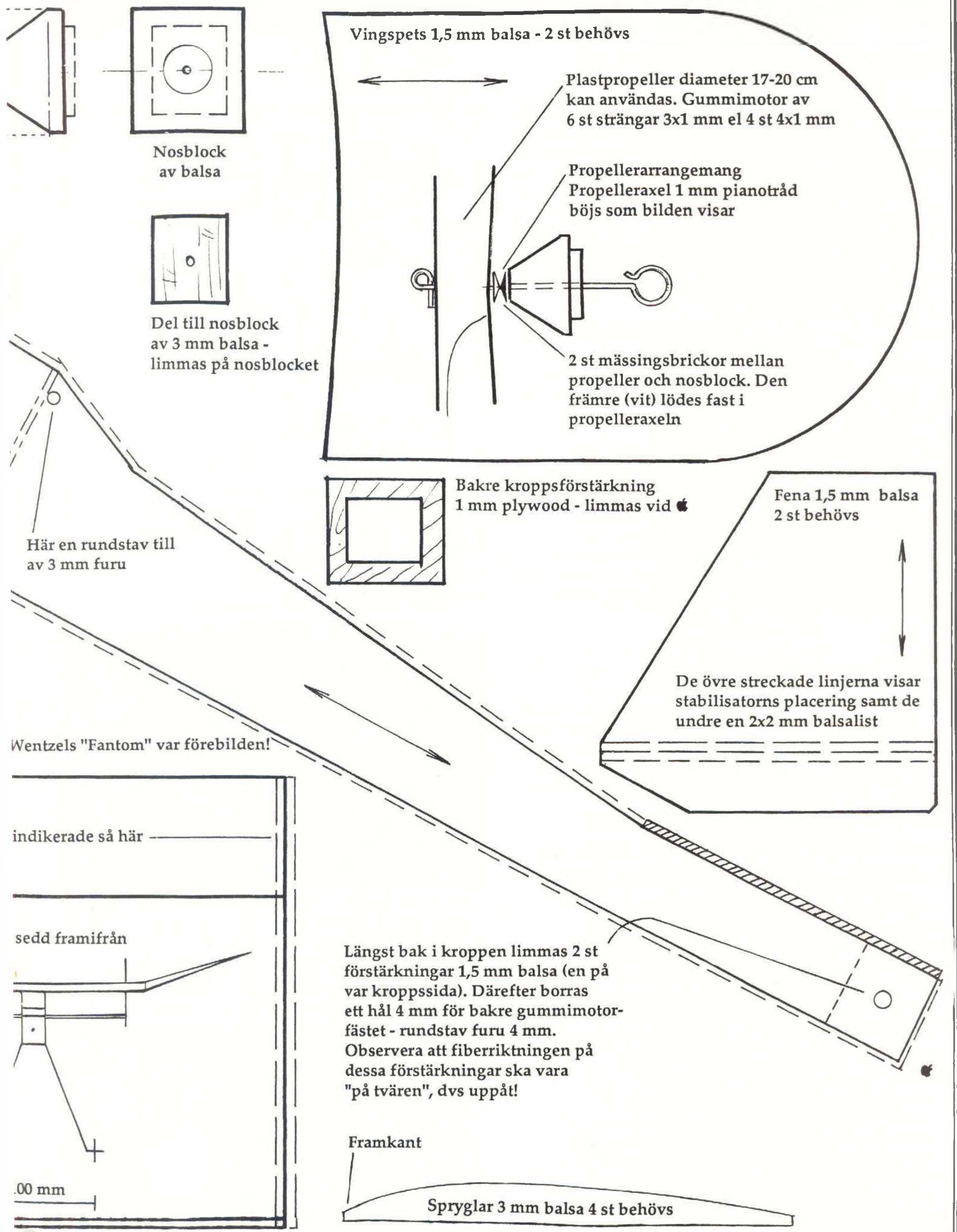
Spryglarnas plats

Stabilisator 1 mm balsa

Modeller

40-50 mm

Observera, att spryglarna
ska sticka ut litet utanför
mittvingens kant, så att
även vingspetsarna sedan
kan limmas fast i sprygeln

Vingspets 1,5 mm balsa - 2 st behövs

Plastpropeller diameter 17-20 cm kan användas. Gummimotor av 6 st strängar 3x1 mm el 4 st 4x1 mm

Propellerarrangemang
Propelleraxel 1 mm pianotråd böjs som bilden visar

2 st mässingsbrickor mellan propeller och nosblock. Den främre (vit) lödes fast i propelleraxeln

Nosblock av balsa

Del till nosblock av 3 mm balsa - limmas på nosblocket

Här en rundstav till av 3 mm furu

Bakre kropps förstärkning 1 mm plywood - limmas vid

Fena 1,5 mm balsa 2 st behövs

De övre streckade linjerna visar stabilisatorns placering samt de undre en 2x2 mm balsalist

Wentzels "Fantom" var förebilden!

indikerade så här

sedd framifrån

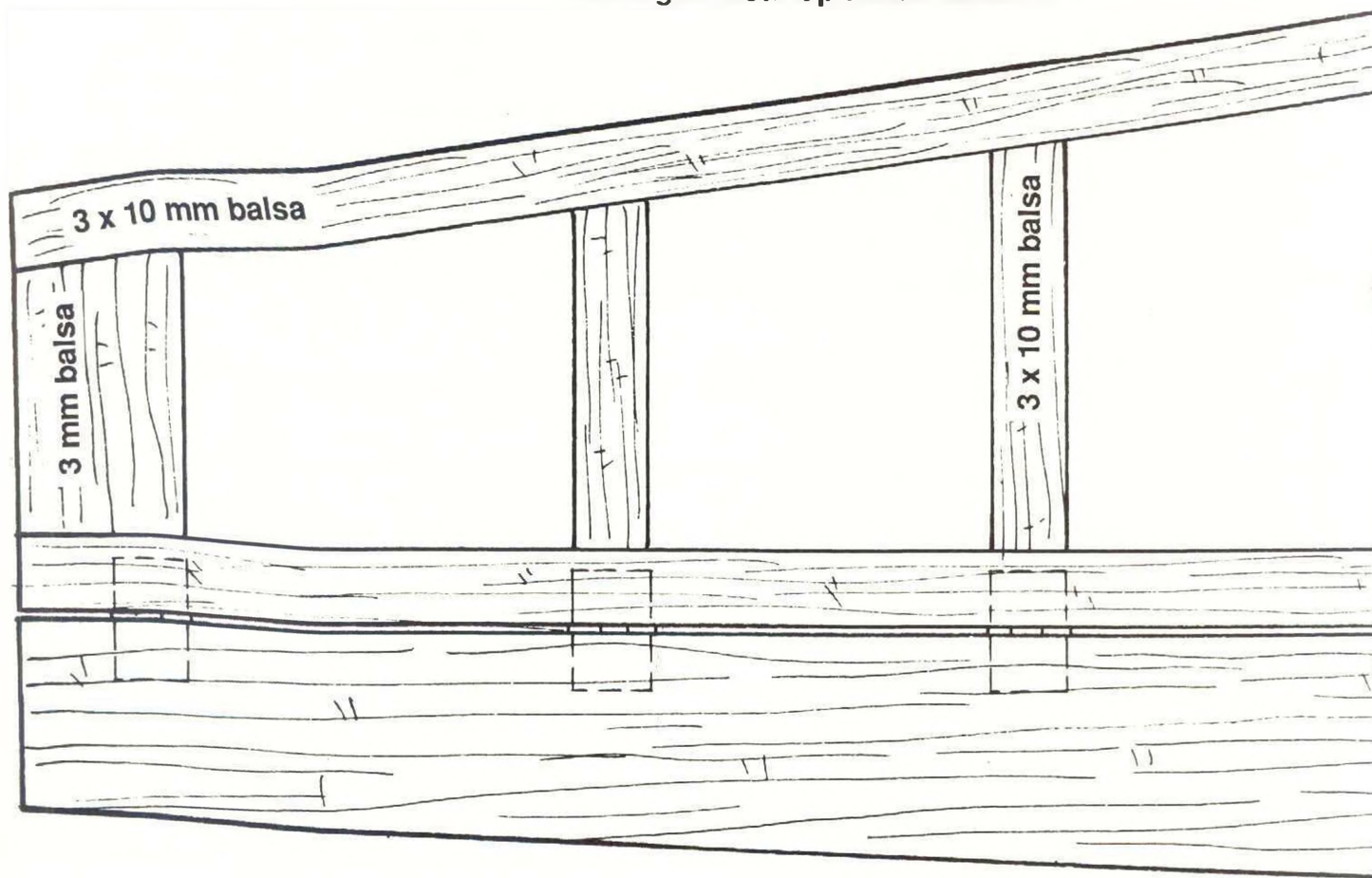
Längst bak i kroppen limmas 2 st förstärkningar 1,5 mm balsa (en på var kroppssida). Därefter borrar ett hål 4 mm för bakre gummimotorfästet - rundstav furu 4 mm. Observera att fiberriktningen på dessa förstärkningar ska vara "på tvären", dvs uppåt!

Framkant

Spryglar 3 mm balsa 4 st behövs

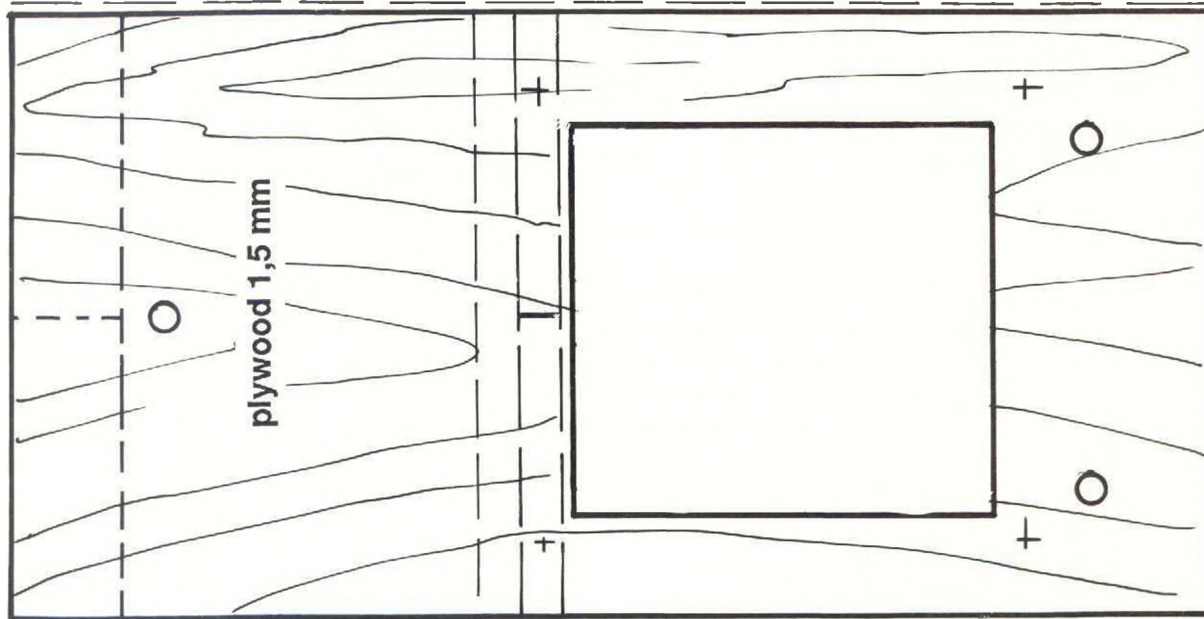
.00 mm

Ritningen visar oplankad stabbe!

Här plywood-plattan , som utgör "stommen" för vingmittpartiet. Såga ut den och markera läget för vingens mittbalkar. Såga sedan ut hålet för två servon - ett för skevrodrarna och ett för flapsen. Då Du har mittplattan fri från saker och ting bör Du också borra upp de tre hålen för vingfastsättningen. Gör hålen för 3 mm plastskruv. Då Du sedan fått hela vingen plankad, sidenklädd, målad och klar, så är det bara att borra upp dessa hål underifrån rätt upp igenom allt! OBS servoplattan fäst under mittvingplattan och servona nås genom litet hål i överplankningen

Det här vingen stort, f. skruva skruva

Gör urtagen efter uppmätning
av hårdträrundstavarna på fenan

3 mm utfyllnad

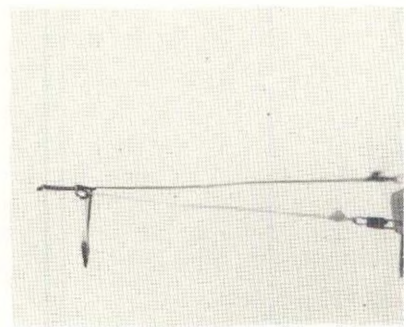
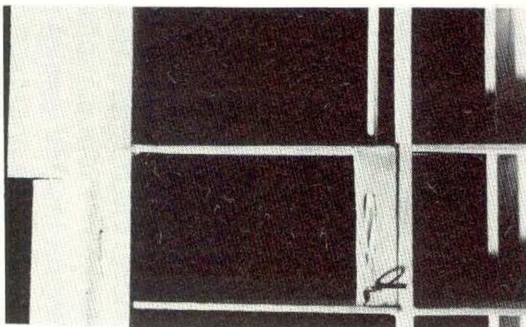
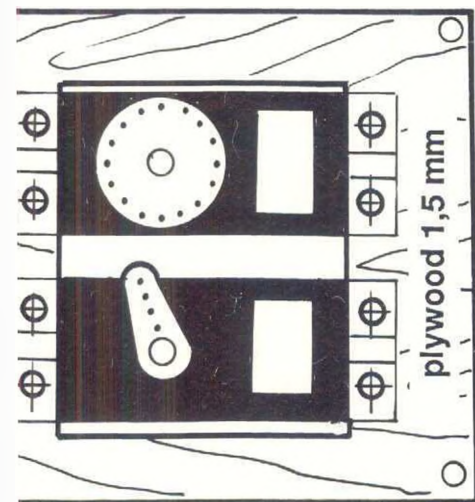
Plankning
undersida

HÖJDRODER 5 mm balsa

är servoplattan för de servon, som sköter
s roder. Hål för två servon i bredd, inte för
ör Du måste ha något att skruva i också! Du
r alltså fast dem i plattan. Själva plattan
s sedan fast i vingmittplattan underifrån!

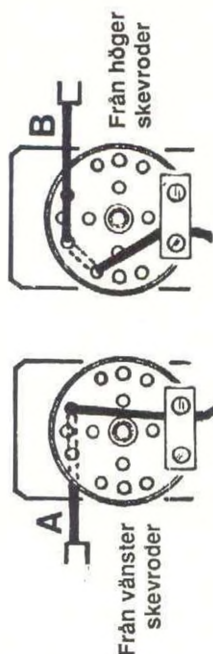
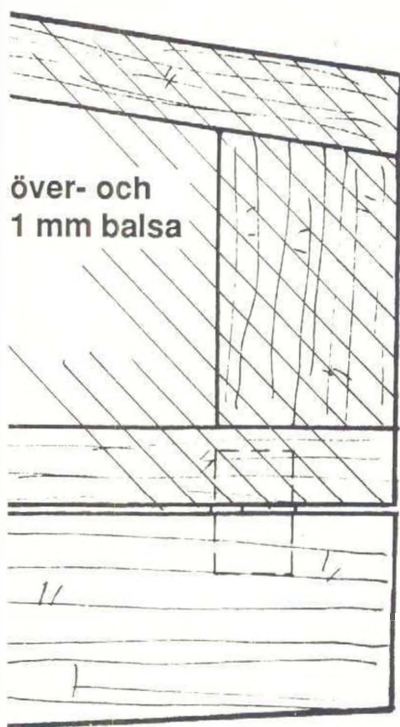
Här nedan ses skevroderlinans plaströr och hur
det fästes vid en liten platta mellan spryglarna 8
& 9. Alldeles intill ses också den "brytögla", som
ser till att linan utan störande friktion vinklas ner
mot skevroderet. Bilden visar vingen underifrån!

Nu är vingen klädd och skevroderli
lerad. Ett vanligt roderhorn fästs
Linan går ut ur plaströret, där Du
hål. Linan går genom "brytögla" fr
där en fiskedragsskoppling avslutar l

Mera Eldflug

Här kommer fler detaljer om RC-projektet Modellflygnytt. Nu går vi "i clinch" med v modellen bör beställa byggbeskrivningar

Många tycks ha dragit igång med Eldflugan. Jag kan garantera, att man inte ångrar sig. Men jag hoppas, att den, som har för avsikt att bygga den här mångsidiga modellen, skickar efter byggbeskrivningen. Vi måste här hålla oss inom avsatt spaltutrymme och många förklarande skisser hittar man i den beskrivningen.

Allra först en rättelse!

Sprygeln, som visades i förra numret blev fel. Hur ving-sprygglarna ska se ut framgår av sprygmallen i det här numret. Vingen är problemfri. Tyvärr har vi bara utrymme för en vinghalva. Du bör kopiera fram två, så kan Du bygga båda vinghalvorna samtidigt. Det

brukar bli bäst och mest lika på det sättet. Men kom ihåg - att Du gör dubbla kopior av originalet! De flesta kopieringsapparater brukar förvanska lite - en viss krympning i längd- eller breddled. Då är det en fördel att bygga de två vinghalvorna med samma krympning. Då blir de garanterat lika!

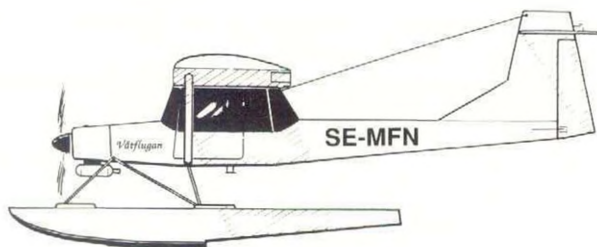
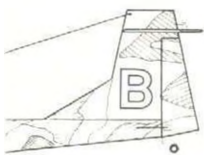
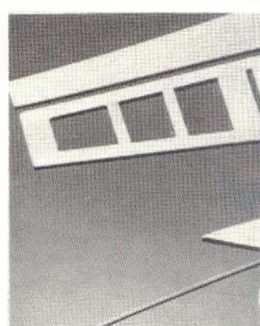
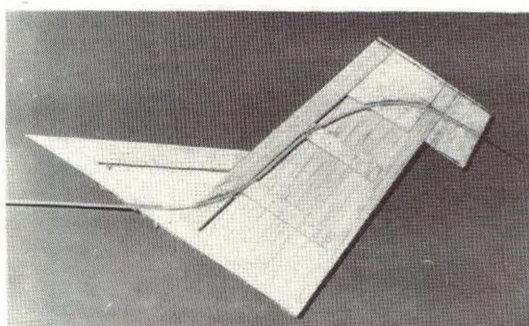
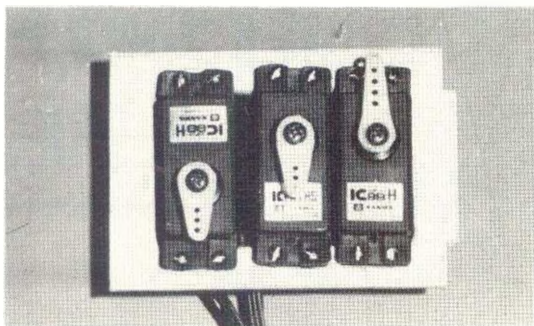
Fasa huvudbalken enligt ritningen och placera den på ritningen. Bakkantlisten (40 mm bred) med sina uttag för sprygglarna kommer sedan och slutligen framkantlisten. Dit så med sprygglarna. Kolla vinklar och tryck ner alla spryglar ordentligt! Så följer den övre vingbalken. Låt nu allt torka över natten - Du använder väl vitlim?! Sedan följer plankningen fram-

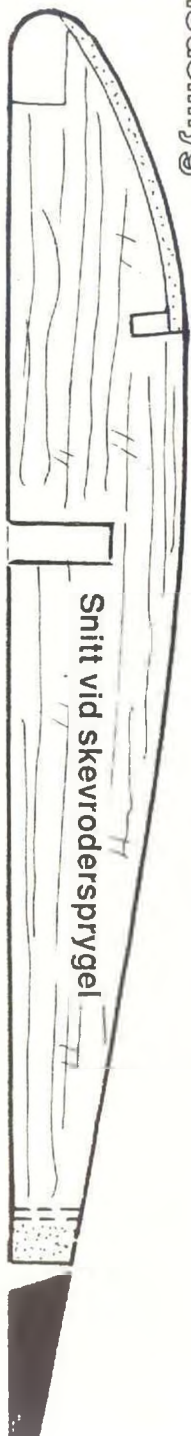
an är instal- i skevrodret. skurit ett litet smittill hornet, innan.

Här har vi en bild på servoplattan i kroppen. Från vänster servot för höjdroder, i mitten sidroderservot och längst till höger trottelservot. Hålet i servoplattan får alltså anpassas till storleken på de servon Du avser använda. Servona skruvas fast.

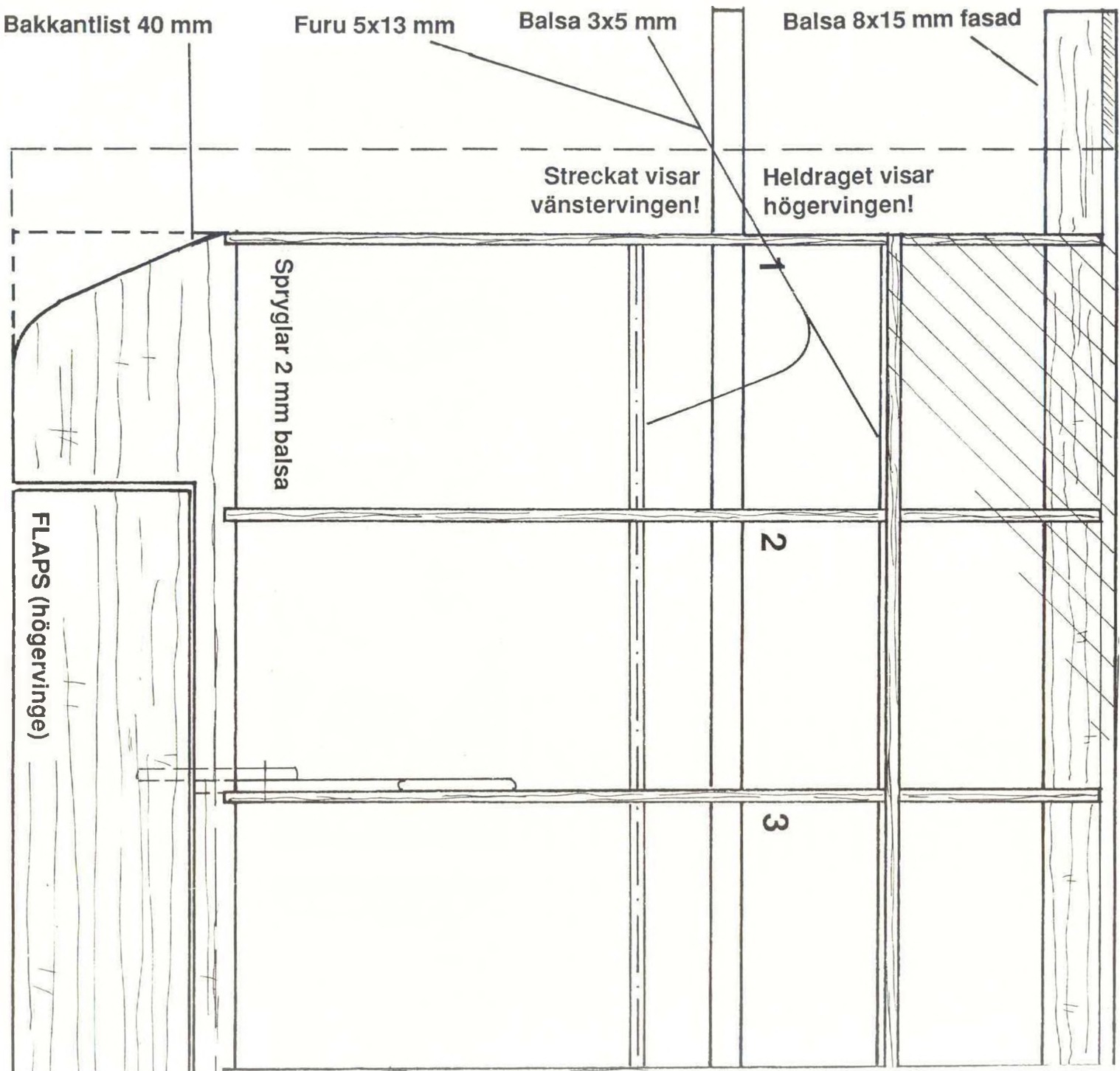
Om inte ritningen visade plaströrsdragningen för höjdroderlinkage, så säger den här bilden en del. Många avskyr den här böjningen. Men med det tunna innerplaströret och en 1 mm pianotråd fungerar det hela fint utan större glapp!

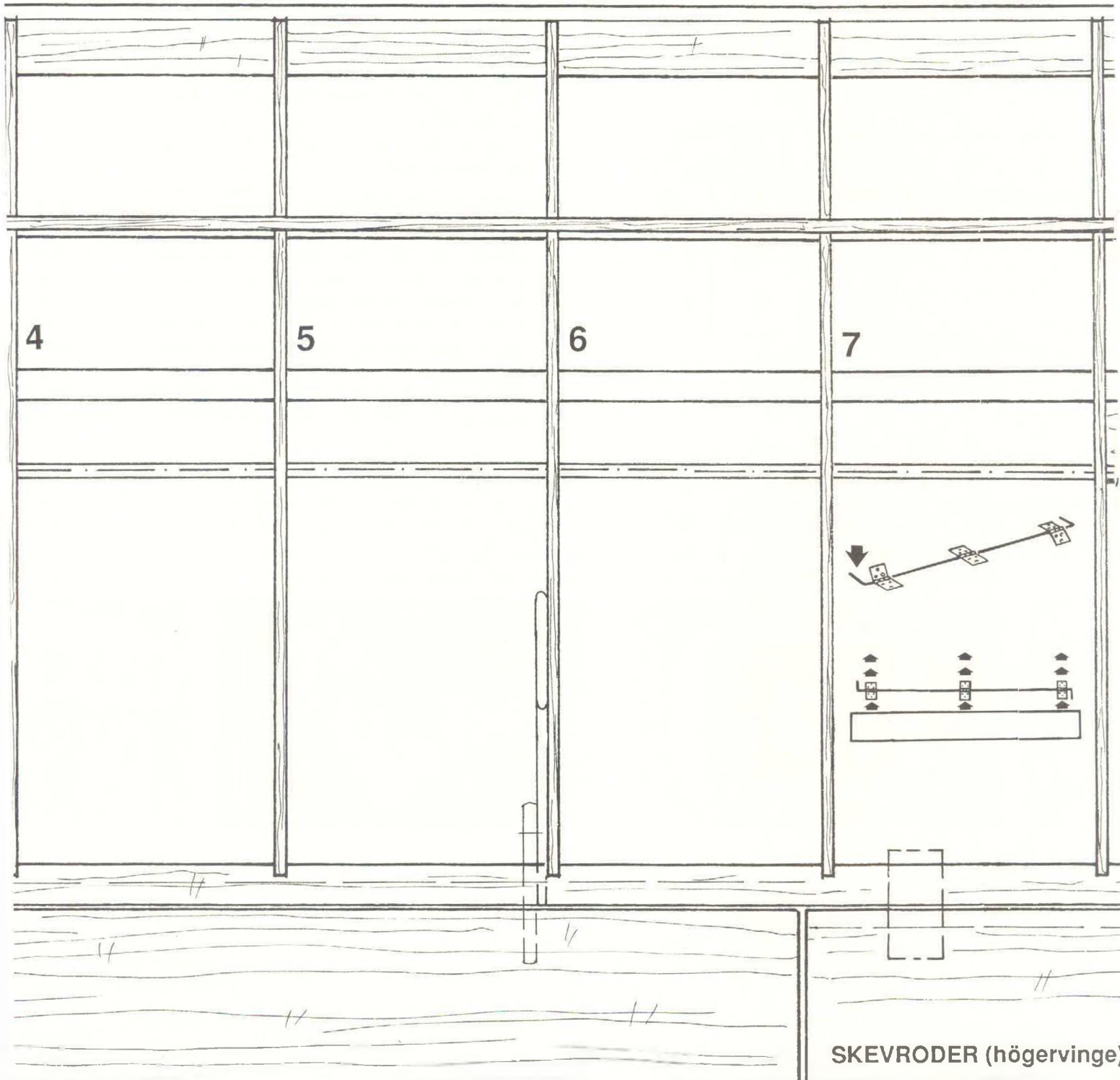
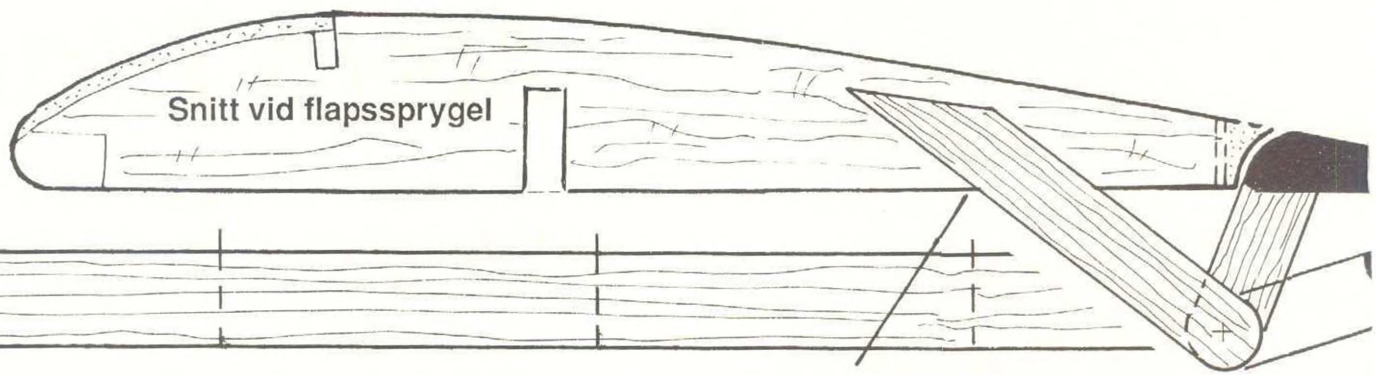
Stjärtytorna närmar sig har nu plankats på der rodret har passats in. S teras på fenan, som ock ten klart. Höjdrodret är

Furubalken
är fasad vid mitten!

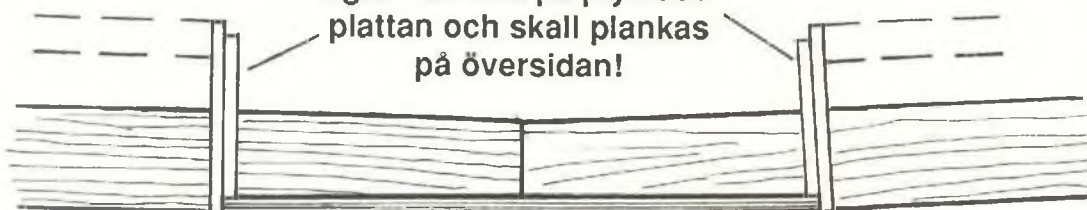
Plaströr för skevroderlinor. Röret går högt från sprygel 1 för att sedan sjunka stegvis och gå ut på vingens undersida mellan spryglarna 8 & 9, där en 2 mm balsabrygga håller den. Förborra i varje sprygel med en 3 mm borr Innan Du drar röret och förankra det vid varje sprygel och i bryggan med en droppe cyanolim.

Som roderlina väljer Du tunnt persiennsnöre. Vid rörutången gör Du en "bryt"-punkt av 1 mm planotråd med en ögla. Snöret fäst vid vanligt roderhorn på skevrodrets undersida. Vid snörets servoända rund servodisk där snörena fästs enligt skiss! Då får Du skevroderkompensation gratis!

Skevrodrets 3 gångjärn sammanbinds med en 245 mm lång 0,5 mm planotråd där trådens ändar (ca 10 mm) böjts 90° åt samma håll (se skiss). Vid montering vrids planotråden så att ena 10 mm-ändan sticks in i rodret, den andra i vingen. Båda rodren ska nu göra fulla utslag uppåt i viloläge, dvs Innan Du fäst roderlinan i servodisken.

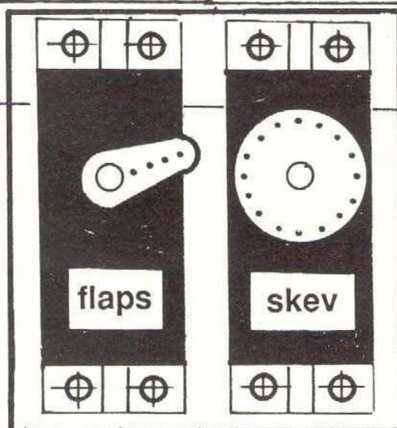
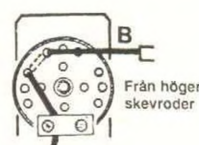
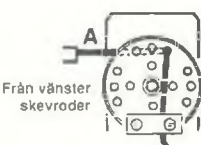
Snitt vid innersprygel

Innersprygarna är något
lägre - de står på plywood-
plattan och skall plankas
på översidan!

Se även foto, som
visar detaljerna
till ving-mitten!

Mittsektion 1,5 mm plywood
se separat skiss

Hur flapslinkaget
ska se ut visas i
nästa nr av Mfn!

Balsautfyllnader formas efter
innersprygeln form och höjd

Balsautfyllnad rundas

Bakkanten rundas vid mitten

Heldraget visar
högervingen!

Strecket visar
vänstervingen!

Vingspets trekantigt
eller fyrkant - slipas
till sprygelform

Hörnförstärkning
5-8 mm balsa

"Eldflugan", som började i nr 3/88 av Modellflygnytt. ingar och stabilisatorn. Alla, som avser bygga från redaktionen. Alla eventuella fallgropar undgås då!

Vill Du ha en utförlig byggbeskrivning över Eldflugan, så sänd in ett adresserat kuvert med porto för 500 g samt en tia för kopiering!

till. Mera vitlim! Klädnypor för att hålla dem mot övre vingbalken. I framkantlisten tar vi till byggnålar. Låt torka! Nu kan de två vinghalvorna lossas från byggbrädan och framkanten formas/rundas till slutlig profil. Vingspetsar (passande trekant- eller fyrkantlist) limmas dit och ges sprygelform.

Så dags för ihopsättning av de två vinghalvorna. Det börjas med att vi tillverkar själva mittpartiet, som består av en 1,5 mm plywoodskiva (se ritningen). Markera på denna var mittbalken går. Rita upp och ta upp ett hål för två servon i bredd. (Två servon - ett för skev, ett för flaps). Borra de tre hålen för vingfastsättningen också. Kan vara bra att göra nu!

Vidga hålet framför furuvingbalkarna i de två vinghalvornas innerspryglar. Gör hålet, så att Du får in en skarvförstärkning (furu), som är lika tjock som vingbalken. Fasa nu framkantlisterna innanför innerspryglarna så att de får samma fasningsvinkel som mittbalkarna (för du har väl fasat dem innan du byggde vinghalvorna?) Stryk lim på vinghalvornas innerspryglar, på mittbalkarna och på framkantlisten och placera resp vinghalva så, att innerspryglarna limmas mot plywood-mittpartiets ytterkant. Palla vid vingspetsarna, så att Du får 20 mm under varje = V-form. Limma dit mittbalksskarvförstärkningen, som Du nyss gjorde plats för i inner-

spryglarna. Du limmar de två låga spryglarna (se ritning!) innanför vinghalvornas rot-spryglar samt återstående hårdträ-, plywood- och hörnförstärkningar vid mittpartiet. Lagg tyngder på innerspryglarna, så att de trycks ner mot byggbrädan! Detta är viktigt för innerspryglarnas underkant skall gå i nivå med plywood-mittbiten! Låt nu torka!

Då allt torkat återstår det att planka mittpartiet. Den plankningen skall vila på de två lägre innerspryglarna och vara helt i plan med vinghalvornas nosplankning. Nu är det dags att putsa lite.

Så snart vingen är färdig ska skevroder och flaps skäras ut. Se ritningen och observera att

Du har en höger- och en vänsterving! Putsa!

Mera nästa nummer!

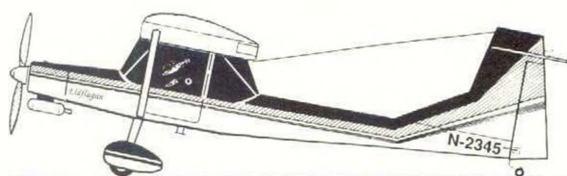
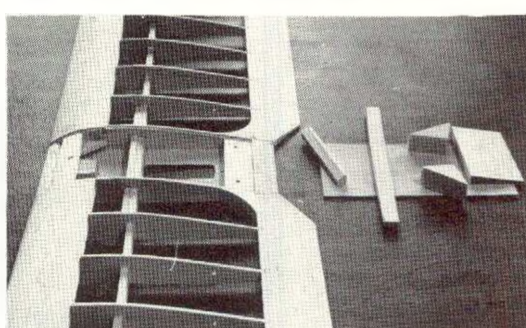
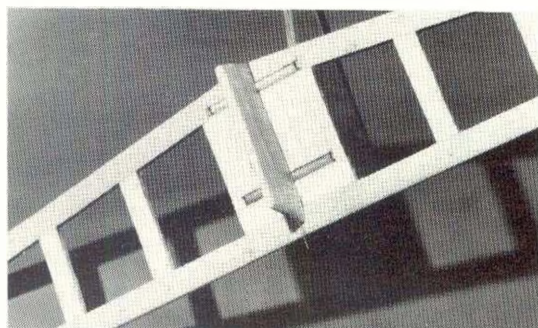
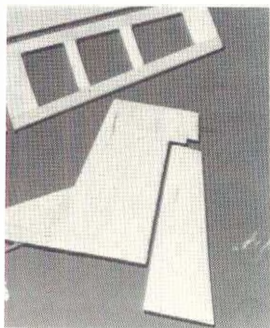
"Upphängningen" av skevroder och flaps liksom också linkaget till dessa får vi återkomma till i nästa nummer av Modellflygnytt. Då skall vi också ta en titt på tillverkning av slots (framkantsflaps, kan man kalla det också!). För nog skall vi väl utrusta vår Eldfluga med allsköns godis, som gör flygningarna ännu mer intressanta och roliga!

Beträffande stabilisatorn, så bör den inte erbjuda några som helst svårigheter. Inte heller infästningen av den i fenan. Jag använde två st hårdträrundstavar som "förstärkning".

monteringsstadiet. Fenan återstående sidan. Sidoabben ligger klar att monteras har uttaget för bakkan också nästan träklart!

Ta två 5 mm hårdträrundstavar och limma dem i fenan med duktigt med vitlim. Kolla med vinkelhake att de blir rätt ut! Gör sedan uttagen i stabbens mittparti. Prova på fenan att allt passar med "snäpp". Limma med vitlim. Planka stabben!

Vingmitten består av flera delar. Jfr bilden här och ritningen. Obs innerspryglarnas höjd - lägre för att ge plats för plankningen. Efter plankningen av mittpartiet skall det ha samma höjd som båda vinghalvorna. Skevroder/flaps ej ännu utskurna!

Hej igen!

Det roligaste med Hörnan är att få läsarbrev. Det droppar in sådana med jämna mellanrum. De kan handla om allt möjligt. Härom dagen kom t ex ett brev från Johan Svanestrand i vilket han gratulerar mig till ett vackert förnamn. The same to you, Johan! Sedan vill han tacka för världens bästa Hörna (tackar) och beställa den engelska ordlistan.

Ordlistan behövs!

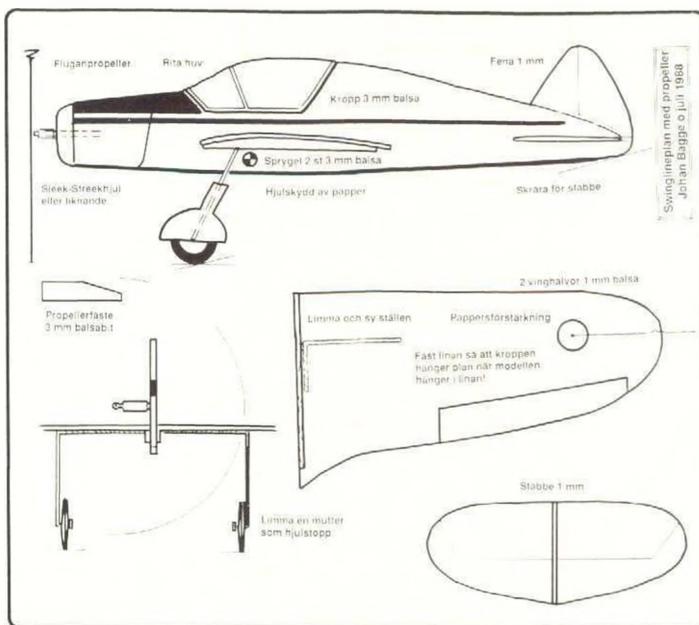
Listan, ja, den fyller tydligen ett behov. Det är ganska många som beställt den, i olika oldrar av vad det verkar. "Äntligen någon, som begriper att en engelsk specialordlista behövs" skrev någon. Vill Du ha en sådan går det ännu bra. Ett fränkerat kuvert med Ditt namn och adress, så kommer den. Här kommer en ritning på en

liten enkel modell igen. Den har ingen förebild, men om man ritat roder och så på den, blir den ganska snygg. Inget märkvärdigt plan, men vi har haft en hel del kul med det i all sin enkelhet. Det är en swinglinemodell, men med en propeller som vindflöjlar när man flyger runt.

Ökad V-form om friflyg

Man kan förmodligen sätta en gummisnodd på och köra friflyg med den, men då måste man ha lite V-form på vingarna. Prova!

Materialet är balsa, 1 och 3 mm. En Flugan-propeller och ett par hjul till någon liten gummimotormodell behövs också. Vingarna skärs i två halvor som limmas på sprygeln och sedan mot kroppen. Knyt linan så att planet hänger hori-

sontellt i tråden. Fäst den i en pinne så är det lättare att swinga runt. En kopia av ritning i byggstörlek, 30 cm spännvidd, sänder jag om jag

får fränkerat kuvert med Ditt namn och adress.

Vi hör!
Bagge

Nytt rekord!

Äntligen ett nytt, svenskt rekord!
Sture Ekman, Finspång, har slagit till!
10 timmar, 4 minuter, 57 sekunder!

Ett nytt tidsrekord i klass F3A sattes den 23 juli av Sture Ekman, Finspångs RC-klubb. Det nya rekordet är på 10 tim, 4 min och 57 sek. Rekordanmälan gjordes till SMFF nyligen, så ännu finns inget godkännande.

2 tidigare försök!

Tanken på att sätta ett nytt rekord har funnits i många år och två försök har gjorts tidigare, men avbrutits på grund av motorstopp. Men nu lyckades det! Det var först under dagen innan som det slutgiltigt bestämdes att det skulle genomföras ett försök

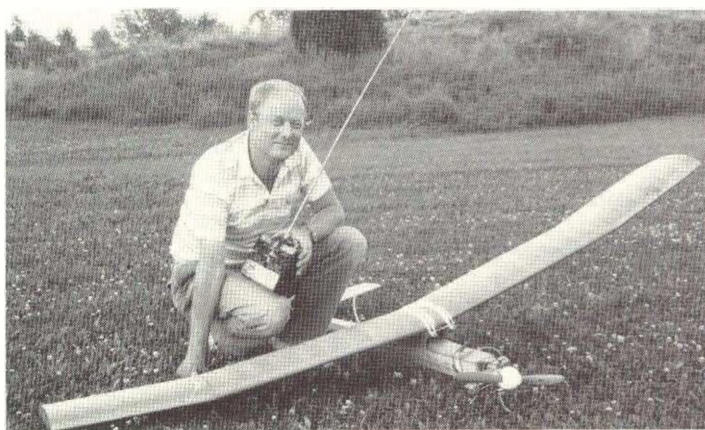
under lördagen. SMHI lovade nämligen fint väder.

Startvikt nära 5 kilo!

Efter tankning, vägning (startvikt 4.640 g) och provkörning av motor släpptes modellen i väg kl 0928 på lördagsmorgonen. Direkt efter start misstänkte motorn en gång, men gick sedan helt perfekt!

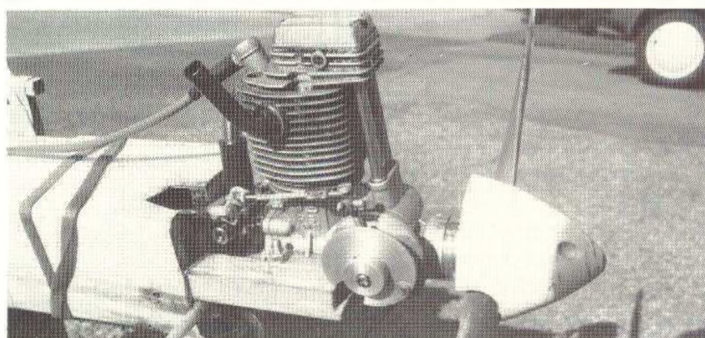
Första halvtimmen gick åt att trimma in motor och modell, så att vi flög i vida cirklar. Motorvarvet ställdes så att höjden bibehölls.

Under dagen fanns gott om

termik så kärran var vid några tillfällen uppe på 400 m eller mer. Då modellen togs ner från dessa höjder valdes att trimma lite dyk i stället för att minska på motorvarvet. Tack var det

fina vädret var flygningen lugn och avkopplande. Naturligtvis fanns en viss nervositet innan det gamla rekordet hade passerats. Men därefter var det lugna puckar. Målsättningen var i

första hand att slå det gamla rekordet och därefter hålla sig i luften 8-10 timmar. Varefter timmarna rann iväg föreföll 10 timmar som ett bra mål och kl 1928 drogs motorn ner på tomgång och modellen tog mark kl 1933.

Modellen är högvindad och byggd helt i trä. Den har en spännvidd på 2200 mm och är 1500 mm lång. I vingen, som är dubbelknäckt, ligger en 2 liters bränsletank av glasfiberarmad plast. Styrning sker med sid- och höjdroder.

Motorn är en OS FS-61, där glödstiftet ersatts med ett NGK-tändstift för bensindrift. Motorns originalförgasare har endast en bränslenål och fungerade inte bra vid låga varv och bensindrift. Förgasaren byttes därför mot en med 2 nålar. Den var dessutom avsedd för en 40:a.

Bränslet var 96 oktänig bensin med 10% tvåtaktolja inblandad. Bränsleförbrukningen under hela flygningen var 1,1 liter, vilket ger en snittförbrukning av 1,1 dl/timme. Graupners tändsystem gav gnistan och drevs av Ni-Cd ackar på 4,8V och 1800 mAh.

En JR-radio användes för styrning av motor, sid- och höjdroder. De vanliga mottagarackarna hade bytts mot 1200 mAh. Till sändaren användes ett bilbatteri. I övrigt var allt standard.

Folke Arvidsson, Jonas Ekman och Syvert Östgren var kontrollanter och tidtagare under flygningen. Det får ett stort tack för hjälpen!

Följande firmor har på olika sätt bidragit till att rekordflygningen blev möjlig:

Modeller & Elektronik (JR-radion), Model-Craft (OS-motor), Hobbyborgen (Graupner tändsystem), AB AGB (NGK-tändstift).

Bilden ovan visar Sture Ekman direkt efter landningen (karl! måtte ha god kondis!) Till vänster här närbild av motorarrangemanget med OS i fören.

Meddelanden från Förbundet

Material till "mitt"-sidorna insändes direkt till SMFF:s exp, Box 10022, 600 10 Norrköping

Tävlingskalender Inomhusflyg 1988

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
X	sep 3-4	SM Inomhus F1D, 25-öres, Pea-nut RM EZB, Hkg	Blue Max	Jan Odén Lennart Palm	0515-335 87 042-816 66

Tävlingskalender Friflyg 1988

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
16	sep 17	Öbacka Höst-tävling	Öbacka Mk	Leif Eriksson	0611-234 52
res	sep 18	Öbacka Höst-tävling			
17	sep 18	AKM:s Höst-tävling	AKM	Lennart Hansson	040-19 37 90 040-718 65
18	okt 15	Oktoberträffen	Öbacka Mk	Leif Eriksson	0611-234 52
res	okt 16	Oktoberträffen			
19	okt 22	Hjelmerus Memorial	MFK Linköping	Per Johansson	013-520 86
20	nov 13	Novemberträffen	AKM	Lennart Hansson	040-19 37 90 040-718 65
21	dec 4	MERA-Cup	Solna MSK	Jan Zetterdahl	08-97 91 52

Tävlingskalender Linflyg - alla klasser -1988

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
8	aug 27-28	DM 1988 Alla klasser	Resp distrikt		
9	sep 3-4	SM 1988 Alla klasser	B081/D103	Staffan Hovmark Hans Fällgren	0755-120 96 0155-156 86
10	sep 10-11	Vänersborgspokalen F2B, Semi-stunt F2D, Slow Combat	Vänersborgs MFK	Ingmar Larsson	0521-112 10
11	sep 17-18	Galax Open Alla klasser	MFK Galax	Kjell Axtilius	08-774 49 15
12	sep 25	Västeråstävlingen F2A, F2C, GY	Västerås FK/Mfs	Ove Andersson	021-13 17 42
13	okt 1	Hösttävlingen F2A, F2C, GY	MFK Galax	Kjell Axtilius	08-774 49 15

Tävlingskalender RC-flyg 1988 - Klass F3A

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
4	sep 10-11	Hösttävlingen F3A, F3A-sport, F3A-pop	Linköpingseskadern	Anders Johansson	013-13 96 56

Tävlingskalender RC-flyg 1988 - Klass F3B

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
11	aug 27-28	Kungsängens Cup F3B-FAI & F3B-S om intresse finns!	Kungsängens MFK Topp-fältet, Sthlm	John Herdin	0758-763 17 08-55 17 03
12	aug 27	"Krus-jakten" F3B-T	Höganäs MFK	Bobby de Maré	042-23 67 33
13	sep 10-11	Galten Cup & SM F3B-FAI	Köpings Fk/MFS	Tommi Kinnunen	0227-106 15
14	sep 24-25	UT till 1989 års landslag F3B-FAI	RFK Ikaros	Conny Roos	019-728 50

Tävlingskalender RC-flyg 1988 - Klass F3C

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
x	sep 13-18	EM F3C	Eibergen, Holland	Ulf Johansson	011-922 92 011-19 41 29
x	sep 24-25	NM F3C (landslaget) F3C + helikopter pop (övriga)	Norrköpings RFK	Ulf Johansson	011-922 92 011-19 41 29

Tävlingskalender RC-flyg 1988 - Klass F3D

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
4	sep 10	SM Quarter Midget	Motala MFK	Bo Magnusson	0141-539 94

Tävlingskalender RC-flyg 1988 - Klass F3E

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
8	sep 9	F3E-FAI, 10 celler, 7 celler	MFK Starflyers	Stefan Engberg	08-735 65 22
9	sep 24-25	SM F3E, 10 celler + F3E populär	Djursholms MF Tullinge el Sundbro	Bo Samuelsson	08-53 10 13
10	okt 15	F3E UT	Arbetsutskottet		

Tävlingskalender RC-flyg 1988 - Klass F4C

Nr	Datum	Tävlingens namn	Arrangör	Kontaktman	Telefon bost/arb
x	sep 4-11	VM F4C	Aero Club Guiliano Gorizia, Italien	Sig Bergström	040-15 15 24

Det blev en Tummelisa!

Han har inte läst fel på skalan, Mikael, när han i tysthet snickrat ihop en Tummelisa i full skala. Ett riktigt flygplan ska han nu spaka! Ett par tallar, 5000 timmar, envishet, pianotråd, duk ligger bakom!

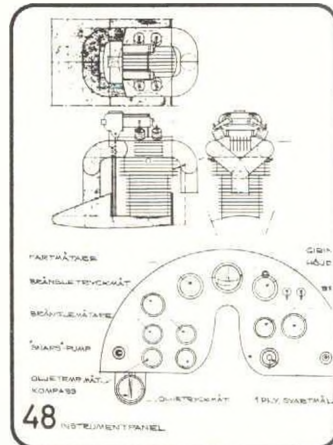
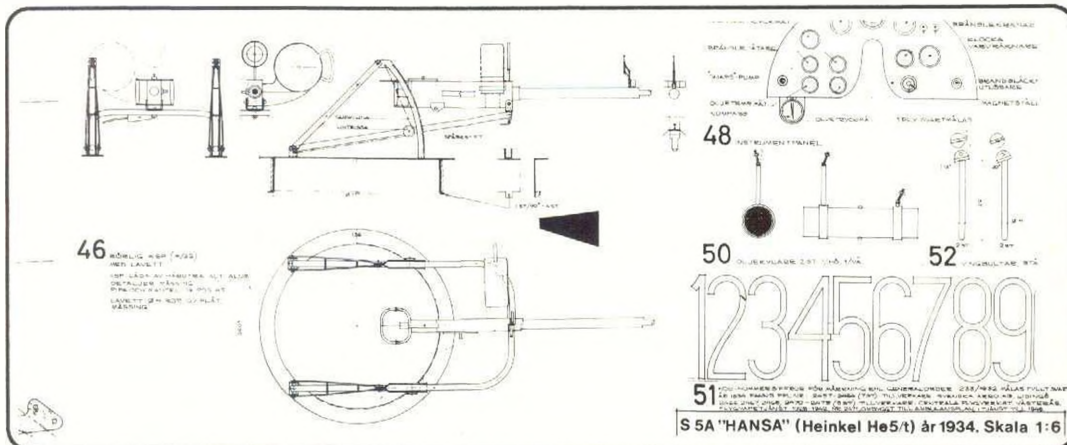
I en dalsländsk källarlokal har det skett något stort under de senaste åren. Som allt stort har det skett i tysthet. Men 5000 arbetstimmar ligger bakom. Det lär ha börjat med att några talar fälldes för nära sex år sedan. Furu skulle ju ingå i bygget. Och bygget är nu så gott som

färdigt. Det hela är en Tummelisa i full skala. Mikael Carlsson är mannen bakom initiativet och verktygen i detta fullskalaprojekt, som nu närmar sig slutbesiktning. Fackpress av olika dignitet och inriktning har redan uppmärksammat vad som skett uppe i Dalslandsko-

garna. Faktum är, att vår förbundstidning vetat om det här länge, men lovat att inte nämna något "förrän det är dags". Nu är det dags. Och vilken tidning kan vara lämpligare att hylla Mikael om inte Modellflygnytt?! Karl är ju gammal (näja 28 år) modellflygare med re-

nommerande placeringar i allsköns skalatävlingar. Mikael - nu Caravelle-pilot - ingick i "standoff"-skalagänget, som införde ett nytt sätt att skalaflyga. Det var i Reno och Ottawa det skedde. Här hemma har Mikael och hans Pfalz toppat listorna under flera år. Sedan blev det tyst tills Mikael dök upp med Pfalzen 19xx igen. Och vann! Nu vet vi anledningen till tystnaden. Det var hans nya kärlek Tummelisa, som drog honom ifrån modellflyget! Tänk, vad det motsatta könet många gånger sätter käppar i hjulen för oss modellflygare! Vi ser med stort intresse fram emot den dagen, då vi får flygbilder med Mikael och den 400 kg "lätta" Lisa! Hon är byggd exakt som förebilden. Mikael har studerat den enda kvarvarande Tummelisan på Flygmuséet i detalj!

Bilden här visar hur det såg ut i Mikael's verkstad i oktober förra året. En annan skalaflygare av rang - Kjell-Åke Elofsson tog bilden, som vi först nu visar. Lilla bilden: Mikael vid ett SM för något år sedan.

En ritning på "Hansan"

S 5A "Hansan" är en trevlig flygmaskin från 30-talet. Vill Du bygga den som modell ska Du kontakta Acke Johansson. Han har världens bästa (garanterat!) 1:6-ritning med otrolig detaljering på Hansan!

Acke Johansson - välkänd dalmas inom modellflygeriet - genomförde för 4-5 år sedan en noggrann och detaljerad forskning/genomgång/sammanställning av flygplanet S5A "Hansan". Eller Heinkel He5/t, som

den också hette. Detta arbete dokumenterades i en otrolig sats (7 blad A-nollar!) modellbyggritning av flygplanet i skala 1:6. Acke vill nu se "sin" Hansa byggd. Därför söker han genom Modellflygnytt intres-

serad byggare - av rang vill den gamle red tillägga. För ritningarnas kvalitet och detaljrikedom "kräver" en byggare av den där lite extra sorten! Acke kunde vid pressläggningen av tidningen inte säga något om

Ovanstående avsnitt från ett par av de sju bladen ger inte rättvisa åt kvaliteten på Ackes ritningssats. 7 blad A-nolla - se detalj ovan med instrumentbräda, oljekylare, vingbultar mm. Allt är superb!

priset på ritningssatsen. Priset är nog av underordnad betydelse, bara rätt byggare anmäler sig.

Acke Johansson
Västra Strömvägen 64
791 46 Falun
023-334 00

Odenhallen i Falköping blir i år - som tidigare meddelats - platsen för inomhusklassens tävlingar om SM och RM.

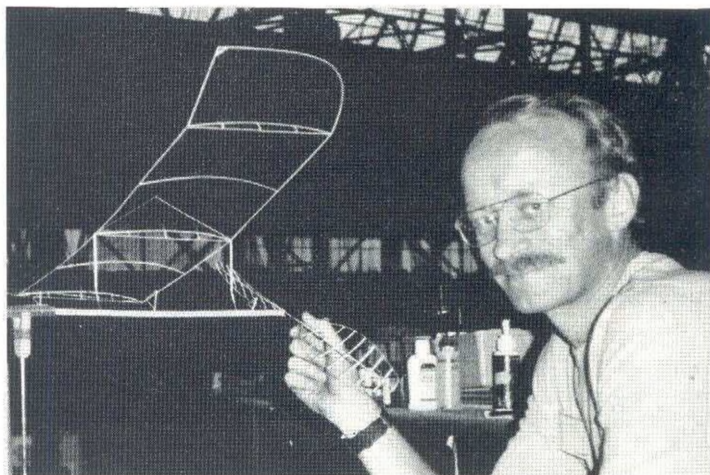
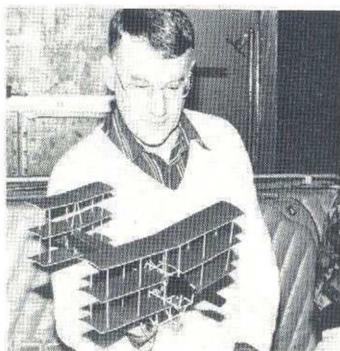
Man genomför alltså Svenska Mästerskapet i F1D, 25-öres och Pea-nut och under samma arrangemang Riksmästerskapet i EZB och Hkg.

Fel datum tidigare!

I motsats mot vad som skrivits tidigare sker tävlingen den 3 & 4 september! Inkvartering är möjlig på Segelflygskolan i Ålleberg i 1- eller 2-bäddsrum till låga priser. På lördagskvällen blir det en enkel men smaklig supé på Ållebergsrestaurangen för alla inomhusflygvänner!

Da-No-Fi inbjudna!

Dansk, norska och finska inomhusflygare har inbjudits via sina respektive förbund. De kan förstås inte bli SM-medaljörer, men kan förvisso få nöjet att slå svenskarna. Det har de gjort tidigare. Bl a vi SM 85, då finnarna gjorde det utan att förlita sig. Att även danskarna vet

Falköping i september!

För att bringa lite ordning och reda i datum och telefonnummer tar vi in en blänkare till om kommande SM och RM i inomhusflyg.

Men det finns ändå skäl att påminna om högtidsdagarna som kommer!

hur man gör har skåningarna kunnat konstatera vid flerfaldigt tävlingsutbyte med dem. Årets SM i Falköping blir alltså extra spännande. Och det här kan vara början på ett "samtävlande" i ett Nordiskt Mästerskap framöver! Tävlingsarna börjar kl 0900 var-

je dag med trimning. Peanut blir huvudintresset på lördagen och söndagen ägnas bl a åt F1D.

Fel telefonnummer!

De telefonnummer, som spridits har också vållat problem. Här kommer de rätta och glöm

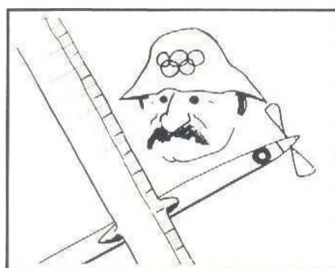
allt vad som sagts tidigare:

Anmälän mm:

Jan Odén 0515-335 87
Lennart Palm 042-816 66

Inkvartering/bokning:

Siv Iljortman 0515-371 57

H₂O-CO₂

Klaus Jörg Hammerschmidt i Väst-Tyskland - välkänd som CO₂-fantast - har skickat en bild på sitt sjöflygplan, som naturligtvis är kolsyreframdrivet. En skön bild av en vacker modell. Synd bara att det lär vara så svårt att få fram bra och tillförlitliga CO₂-motorer! Men det kanske går att få ändring till stånd även inom det området. Och känner någon läsare till en bra sådan motor - meddela oss för sjutton gubbar! Sánt måste ut till Sveriges Modellflygare!

F1C-OS

Häromfredan störcdes många i skönhetssönnen framför TV-n. Bland alla offsajdar, dragjvar, slajdar hördes mycket plötsligt ett välbekant motorljud! Man hade släpat sig till årets Europamästerskap i F3A i Norrköping. Svenske Esset Anders Johansson t o m intervjuades (Uttalas som det stavas - ej "injuvades", som TV-folk har för sig. Men dom är ju bara journalister!) Kan vi förvänta oss modellflyg i OS snart? Tänk om!

"En av världens mesta hobby-män" har man kallat Nat, som idag driver företaget Polks Model Craft Hobbies i NY. Det bör nämnas, att Nat och hans broder Irwing 1934 drog igång stortävlingen "The Nationals" (även kallad "The Nats"), som nu går årligen och är öppen för modellflygare från hela världen.

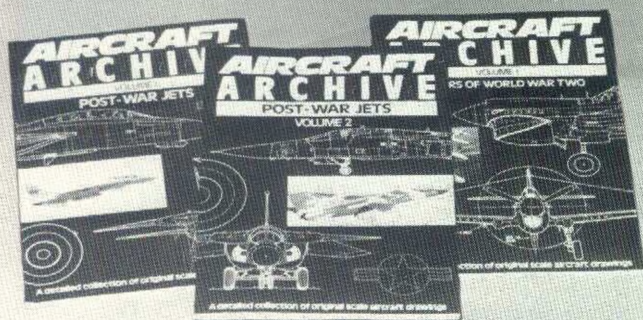
Celebert besök

Sven E Truedsson har en långväga vän. En modellflygare, som också förgyller sin tillvaro med modelljärnvägar.

Två storheter och legendariska modell-män möttes för en tid sedan i Malmö. De två är Sven E Truedsson, som fick besök av sin gode vän sedan nära 50 år - Nat Polk från New York.

Mr Polk sysslar inte bara med modellflyg. Modelljärnvägar är ett annat intresse. Att modellflygveteranerna Sven E och Nat hade mycket att prata om, förvånar inte någon.

NYA PRYLAR NYA PRYLAR NYA PRYLAR

Mer fint från Argus!

Serien AIRCRAFT ARCHIVE från Argus Books har i dagarna kompletterats med volym 2 av vardera "Fighters" och "Post-War Jets". Man går fram med samma goda kvalitet som tidigare. Här finns fina underlag för skalabyggare (plast eller flygande) för superdetaljer. Flygplanen presenteras i 1:72-ritningar, foton & detaljskisser. Olika beväpningsalternativ visas mm. Böckernas innehåll:

Post-war Jets 1:

DH Venom Mk1 & Mk4, F-94C Starfire, Avro Canada, Thunderstreak, Boulton-P. P.111A, Super Sabre, A32A Lansen, Nord Griffon II, Canberra B(1) Mk8, Fiat G91, Starfighter, Saab J35A, Sk35C, J35F, Fitter-A, Macchi MB326, F-5A, HP Victor Mk2, Lightning F Mk6, Harrier GR Mk1 & T Mk2, Jaguar A, S, E, B & M, F-14A Tomcat, Tornado GR Mk1.

Fighter of World War Two:

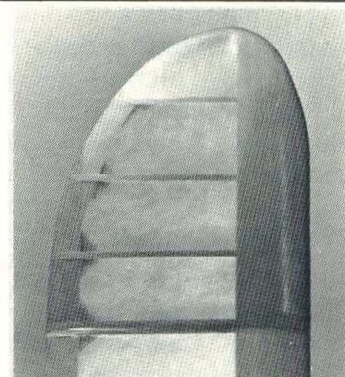
Gladiator Mk1, Spitfire Mk1,

Bf 109E-4, A6M5 Zero-Sen, MP Defiant Mk1 & Mk 2, Kittyhawk Mk 1, 3 & 4, Bf 110C-4, C-5, F & G, Typhoon Mk 1, Spitfire MkIX & XVI, Mosquito MkII, IV & VI, F6F-3, -5 & -5P Hellcat, Beaufighter Mk I, II, VI & X, La-5FN & La-7, Spitfire Mk XII, XIV, XVIII & XIX, Dornier Do 335.

Post-war Jets 2:

F7U-3 Cutlass, DH 110, F-86 Sabre, Hunter F Mk5, Sea Venom Mk 20 & 21, Mystère IVA, B & N, Sparrowjet, Leduc 021, Jet Provost T Mk2, Gloster Javelin F Mk1, Delta Dagger, Cougar, Fairray FD2, Baroudeur, F8U-1 Crusader, F-105B Thunderchief, Buccaneer Mk 2, A-7E Corsair, F4H-1, F-4K, F4M Phantom, Gen Dynamics F-111E, Sea Harrier FRS Mk1, British Aerospace EAP. Böckerna kostar £5.95 per styck och - om de inte finns hos Hobbybokhandeln kan fås via

Argus Books Ltd,
Wolsey House, Wolsey Road,
Hemel Hempstead,
Herts HP2 4SS, England

Hobbynox Cleaner

Från Minicars Ab har vi fått ett par burkar för provning. Den ena HOBBYNOX CLEANER, är ett kraftigt, fettlösande lösningsmedel, som snabbt löser fett, olja, smuts och avlagringar. Speciell lämplig för att använda på kollektorerna på elmotorer. Spruta direkt på - någon demontering är inte nödvändig! Cleanern finns i 200 ml sprayflaska med förlängningsrör à cirka 47:-.

Minicars har också en specialfärg HOBBYNOX MODELLFÄRG för målning på polycarbonatplaster (Lexan, Tuffak, Macronlon etc). Färgen, som levereras i sprayburk 200 ml, fäster även utmärkt på andra typer av plaster, trä och metall. Den tål dock inte vissa modellbränslen, så kolla noga innan! Finns i flera kulörer. Pris 48:-.

Minicars AB
018-11 20 15

Micafilm från Nathan!

Micafilm Coverite är en lätt (14 g/m²) glasfiberliknande

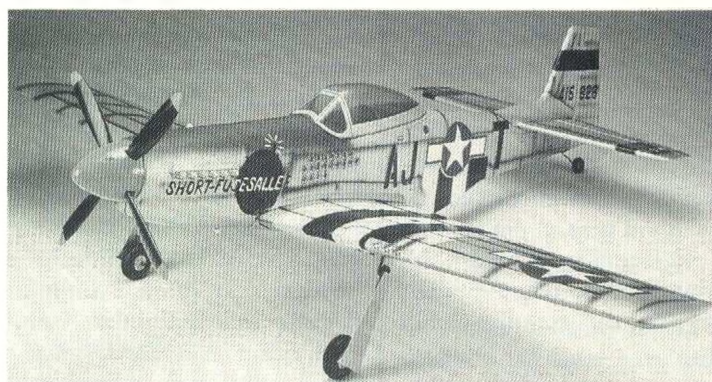
film, som ej har någon häftande beläggning. Den skall värmas på balsarite-grundlackade ytor. Det räcker med beläggning på bak- och framkant, men lacka även spryglarna, så blir hela konstruktionen starkare! Micafilmen finns i 150x74 cm ark i färgerna vit, gul, röd, blå, organe, aluminium (blank) samt grågrundad för lackering. Pris 87:50 per ark.

Natans Hobby
0340-600 66

Super-siden finns!

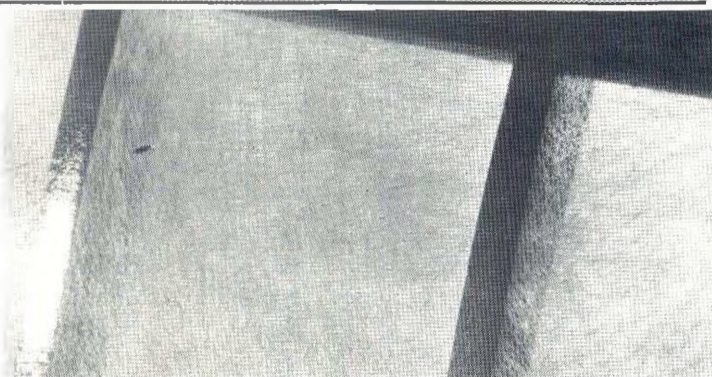
Höganäs Hobby & Elektronik i Höganäs (nyblivna agenter för Multiplex modeller & tillbehör) har ett siden i fin och jämn kvalitet - 20-22 g och 32-34 g/m². Den lättare är för helplankade trätytor och sprygelvingar på små modeller. Den andra sorten är för "ordinarie" byggen. Båda kvaliteterna är på 90 cm bredd och kostar 49:- resp 69:- per löpmeter. Minsta beställning från kund är 0,5 m, från återförsäljare 10 m.

Höganäs Hobby & Elektronik
042-302 30

NYA PRYLAR NYA PRYLAR NYA PRYLAR

NYA PRYLAR NYA PR

Tiny - liten seglare!

Tiny är en av de första Multiplex-modellerna, som Höganäs-firman fått hem. Tiny är en härlig byggsat med ALLT! Färdigformade, frästa vingar, suveränt stansade trädetaljer, dekaler, plastdetaljer: startkrok, ving- & stabmontaget, lim av 2 sorter samt också hagel för balanseringen! Den fina byggsatsen till den 880 mm spv modellen kostar 109:-, men man säljer den också i "knippa" om 10 st (890:-) till skolor, fritidsgårdar och annan undervisning. En svensk byggbeskrivning har man utarbetat - en självklarhet!

Höganäs Hobby & Elektronik
042-302 30

Bud Nosen tillbaks

De berömda Bud Nosen-byggsatserna finns återigen på den svenska marknaden. Men nu i förbättrad tappning. A&A Industries i USA har tagit över Nosens sortiment. Samma kärnor erbjuds. Men träkvaliteten har höjts avsevärt och byggsatserna är inte längre lika röri-

Bildserien ovan visar den intressanta bokserien från Argus - fler kompletteringar kommer! Multiplex-pilotissan, som kan piffa upp vilken modell som helst. T h Mica-klädd vinge - se den fina strukturen i närbilden. Raden nedan Minicars Hobbynox-produkter. P-51 Mustangen är en av de nya Lion-byggsatserna - idag hela 16 stycken!

ga. Priserna är på byggningsnivå p g av av låg \$-kurs. Några exempel: P51 Mustang/spv 259 cm ~1.550:-, J3 Cub/spv 275 cm ~1.020:-, Citabria/spv 168 cm ~540:- efter rabatter.

Modell Produkter
0611-165 00

Fler EZ och ARF!

EZ och ARF-kärrornas framfart har inte avtagit. LION-fabrikens Magician, (tidigare testad i Mfn) har fått en rad intressanta syskon. Lions styrka är de låga priserna - jfr nedan med konventionella byggsatser! En tuff J3 Cub, i en version med avkortade vingar, s k Clipped Wing, med spv dryga 2 m kostar 2.095:-. Den är avsedd för 75-90 tvåtakt eller 90-120 fyrtakt. P51 Mustang och FW-190 för 6,5-10 cc tvåtakt kostar 1.595:-. En snygg Cessna 182 för 6,5 tvåtakt kostar 1.250:-. Idag omfattar Lions sortiment 16 olika maskiner & ett par färdiga flottörer.

Modeller & Elektronik
0371-107 09

Uppknäppt pilot-tös!

Det skall vara pilot i en skala-modell. Inget att diskutera! För den, som haft svårt att finna trevliga piloter erbjuder Höganäs-pojkarna ett trevligt alternativ - se bild! Snygga färger, trevlig form. Blixlåset dock fixerat i fast läge. Pris runt 70-75:- för olika pilottyper.

Höganäs Hobby & Elektronik
042-302 30

I samband med EM i F3A flögs också

Lindansen!

Årets LINDANSEN - SMFF:s propagandatävling i semi-stunt flögs i anslutning till Europamästerskapet i F3A i Norrköping. Östergötlands Modellflygförbund stod för arrangemangen. Domarna Sven Pontan, Bengt Martinell, Arne Orrgård och Fredrik Hallgren skipade rättvisa mellan de 12 tävlande, som hade kvalificerat sig till LINDANSENS riksfinal. Finalvärdet var blåsig och

mycket svårflug, men trots det genomförde deltagarna tävlingen med gott humör och fina flyginsatser.

Modellvalet var stort. Man kunde se Stunt-King, Flip, Shark 15, Linus och Aeromaster. På motorsidan hade man valt OS 20 FP, som övervägde. Fox 25 RC, Super Tigre, OS 25 FP, OS 35 FP, OS Max 30 samt en Paw 2,5 diesel.

Resultat mm på sidan 33!

Det drar ihop sig till Italien, Gorizia &

Skala-VM

Beträffande Skala-VM i Gorizia, Italien, så närmar vi oss avresedagen. Endel supporters passar på och tar en 2-veckors charter. Bra förslag! Väljer man i så fall Lago di Garda, så har man en härlig resa till Gorizia framför sig. Med stopp i Verona (Balkongen!), Venedig (förvånadsvärt mycket vatten på gatorna! Dyr öl & dyr duvmat på Markusplatsen., men sevärt!) För dem, som åker bil och tänker ta det lugnt dit ner, rekommenderas ett besök på Tysklands största modellflyg-fly-in i Büchen (8 mil S om Lübeck,

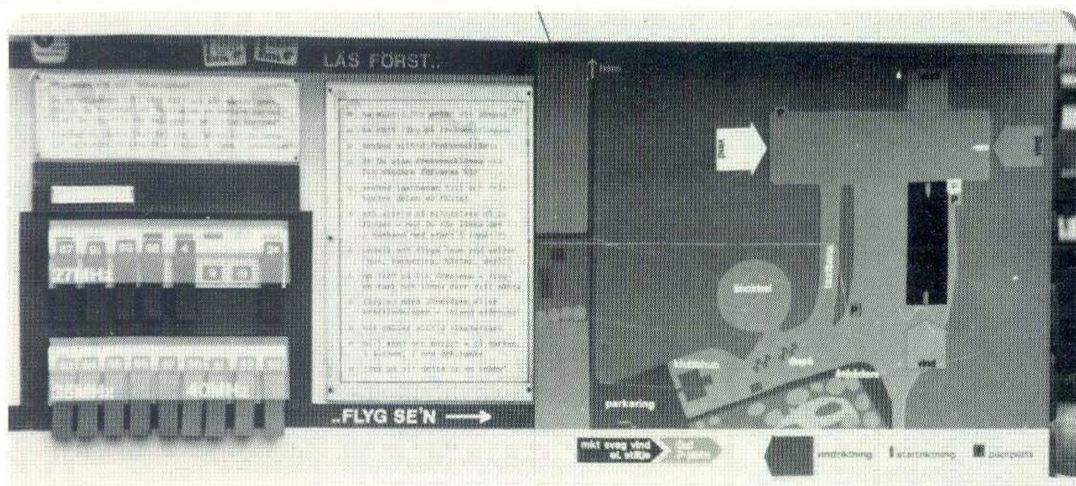
intill östtyska gränsen). Den pågår 27-28 augusti och bjuder på härligt, månghövdat RC-modellflygeri, uppvisningar, ducted med en lördagkväll med samkväm, mat, dryck och allmänt joppejdi. Har Du några undringar kring VM-et tala med han Elofsson Kjell-Åke telefon 0504-145 10.

Han vet och han vill ha supporters med! "Heja Sverige" vill man höra där!

Redaktörn

NYA PRYLAR NYA PR

Det kom några rader:

En frekvenstavla please!

"Hej. Jag är medlem i Gotlands MFK och skall tillverka en frekvenstavla för vårt fält i Källunge. Kan Ni tala om vilka frekvenser som gäller och vilka färger som står för de olika frekvenserna - även 27 MHz gamla markering".

Så löd ett brev, som kom till SMFF expedition för någon månad sedan.

Beräffande gällande frekvenser Du dem i tabellen här intill. Vad gäller uppbyggnaden av en frekvenstavla finns många bra idéer. Jag tror, att man kan finna en bra frekvenstavla på de flesta modellflygfält. Hökaklubben har en variant, som inte bara är en "förteckning" över gällande frekvenser. Den har också stora "klämmor" med väl synlig färgmarkering (27 Mhz brun, 35 Mhz orange, 40 Mhz grön). Varje klämma (av

den stora typen) har kanalnumret i stora, väl synliga vita siffror. Dessa klämmor förvaras "i vila" på en klämlist av aluminium och för att skydda klämmorna mot regn, snö och bläst täcks de av ett överlappande plexiskydd - dock lätt att ta dem underifrån!

Under klämlisterna, där klämmorna sitter på sin bestämda plats, då de inte används, finns ett par hyllor för radiosändare. Där och ingen annanstans skall sändarna förvaras, då man inte flyger och har "sin" frekvensklämma.

I anslutning till "frekvensklämtavlan" har man också gjort en tydlig skiss över fältet. Den skissen visar var pilotplatserna är belägna vid olika vindriktningar. Och där skall det stås, då det flygs! Och det är framförallt viktigt, då det på 35

mHz-bandet kanske kan förekomma störningar, då man står långt från varandra. Det är vidare viktigt, att piloterna kan prata med varandra under flygpasset för att exvis klargöra för flygande kompisar att man avser "landa" eller "nödlanda".

Stora klämmor var det!

Jag rekommenderar utan tvekan, att man går in för STORA klämmor. De försvinner inte så lätt och "följer inte med hem" av misstag! Köp sådana klämmor. Måla dem med Servalack (grunda noga!) i respektive områdesfärg. Köp också självhäftande, vita Letrasign-siffror och märk såväl klämman som dess plats på tavlan. De här Letrasign-siffrorna klarar ett uteliv, vilket också är en förutsättning för att tavlan skall stå pall i Svensk Väderlek!

Så här ser Hökaklubbens frekvenstavla ut. Stora, tydligt märkta klämmor, tydligt utmärkt upphängningsplats, som skyddas av plexiglas. Till höger fältkartan med pilotplatser mm. Se också välmentat råd!

BRUN VIMPEL

Kanalnummer Sändarfrekvens

87*	26.825
91*	26.865
93*	26.885
98*	26.935
04	26.995
09	27.045
19	27.145
24	27.195

* endast i Sverige!

ORANGE VIMPEL

Kanalnummer Sändarfrekvens

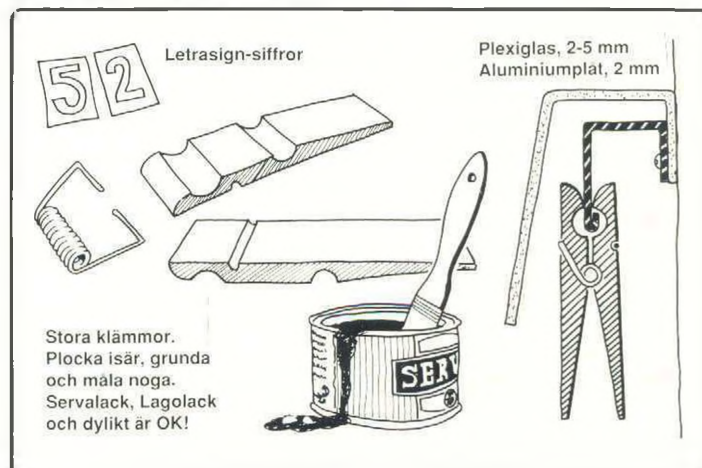
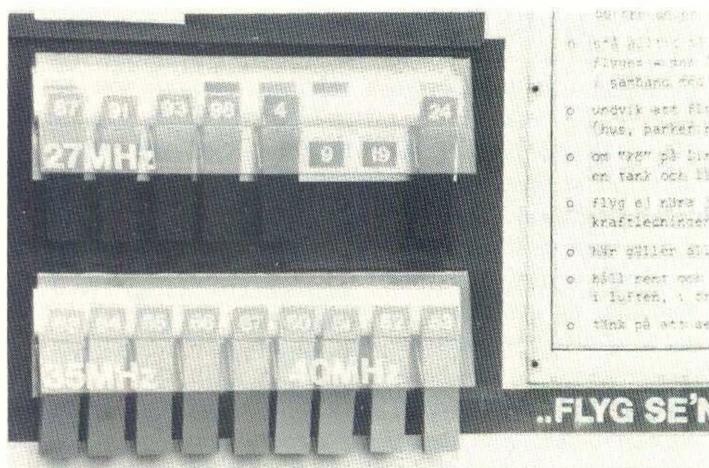
63	35.030
64	35.040
65	35.050
66	35.060
67	35.070
68	35.080
69	35.090
70	35.100
71	35.110
72	35.120
73	35.130
74	35.140

Endast för modellflyg

GRÖN VIMPEL

Kanalnummer Sändarfrekvens

50	40.665
51	40.675
52	40.685
53	40.695

Behöver Du som klubbfunktionär argument för medlemskap i SMFF när Du diskuterar med Dina klubbmedlemmar?

Varför ett SMFF?

- 🍏 Du som själv tycker modellflyg är roligt och intressant, Du vill väl att fler skall få kontakt med samma hobby genom den PR som riksförbundet bedriver?
- 🍏 Du vill väl följa med vad som händer inom svenskt modellflyg genom att få Nordens största renodlade modellflygtidskrift hem i brevlådan?
- 🍏 Du vill väl inte missa det speciella försäkringskydd för modellflyg, som ingår i avgiften till SMFF?
- 🍏 Du uppskattar ju att SMFF som ungdomsorganisation bidrar till att ge tusentals barn och ungdomar en bra fritidssysselsättning?
- 🍏 Du vill väl stödja den kursverksamhet som förekommer inom organiserat modellflyg?
- 🍏 Du vill ju att det skall tävlas på olika nivåer inom Sverige?
- 🍏 Du tycker nog att det skulle vara synd om inte den blågula flaggan skulle finnas med vid internationella tävlingar?
- 🍏 Du brukar ju åka och titta på internationella tävlingar - NM, EM och VM som anordnas i Sverige, eller hur?
- 🍏 Du tycker ju att den svenska eliten skall få ekonomisk hjälp vid utlandsrepresentation?
- 🍏 Du skulle nog sakna det kommunala och statliga aktivitetsbidraget som en riksorganisation oftast är en förutsättning för?
- 🍏 Du förstår nog värdet av distriktsförbunden och de bidrag, som därigenom kommer modellflyget tillgodo?
- 🍏 Du inser att myndigheter måste ha en stor organisation att kontakta om frågor som rör modellflyg? Var och en skulle vi inte kunna göra oss gällande!
- 🍏 Du tror att något enhetligt säkerhetsarbete inte skulle kunna bedrivas om modellflyget bestod av enskilda och oorganiserade utövare?

Du håller alltså med om att allt detta mer än väl täcker avgiften till SMFF (=en dunk soppa och några glödstift!)

Picco

BÄSTA PRISET PÅ
BÄSTA MOTORN!

Picco finns hos välsorterade hobbyhandlare.
Du kan också köpa direkt av oss på postorder.
Vi har service, reservdelar och tillbehör.

OBS: Alla PICCO ar av ABC - typ och har dubbla hogvarvskullager

P 21	SE RC	765	P 90	Marin	1.595
P 21	RE RC	765	P 90	Marin Compellition	2.185
P 40	SE RC	890	BIL		
P 45	SE RC	945	P 21	SE Sport	645
P 60	SE RC	1045	P 21	RE Sport	645
P 60	RE RC	1095	P 21	SE Buggy	795
P 80	RE RC	1095	P 21	RE Buggy	795
P 80	SE RC	1.095	P 21	SE Car	795
P 40 - 45	RE RV	Ducted Fan	P 21	RE Car	795
P 60 - 67	RE RV	Ducted Fan	P 5	Car	995
P 80	RE RV	Ducted Fan	P 5	Buggy	995
P 5	3,5 cc	Pylon	P 5	Car Turbo	1.295
P 40	6,5 cc	Pylon	P 5	Buggy Turbo	1.295
P 21	SE	Marin	P 21	RE Stunt	595
P 21	RE	Marin	P 21	SE Stunt	595
P 5	3,5 cc	Marin	P 40 - 45	SE Stunt	745
P 40 - 45	Marin	1.125	P 60	RE RV Speed	1.095
P 60 - 67	Marin	1.295	P 15	RE Combat	Kommer till våren!
P 80	Marin	1.350	P 15	RE Speed	

Bäste banbilsförare !

Mikael Fransson, 14 år, Växjö.
Final i alla fjorton deltävlingarna.
Sex st. 1:a platser,
3:a i junior EM.
GRATTIS!
P5 + Serpent - bil.

Årets Buggyfantom !

Christer Eriksson, Ronneby.
Nio vinster av tolv möjliga.
P5 Buggy + Sicom - bil.

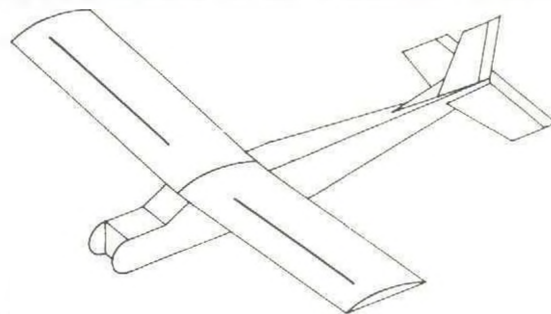
Rolf Hagel

Modellteknik

Box 74 230 40 BARA Tel. 040 - 44 61 17 Tel.tid: Vard. 17 00 - 20 00.

MACHETT

Modellen Du växer med!

MACHETT Nybörjarflygplanet och kärran för den lite mer erfarne piloten.

MACHETT Färdigmodellen. Det enda Du gör är att klä och måla, allt efter eget tycke.

Kartongen innehåller färdig kropp, vinge, motorfäste, horn, allt Du behöver!

Spännvidd 1200, högvingad, vikt cirka 1200 g,
motor 2,5 cc, radio 2-3 kanaler,
PRIS: Endast 595:-

Finns även i byggsatsutförande!

Vi har byggsatser till Willy Bloms linflygmodeller.

Modico AB
Diamantgången 47
135 49 Tyresö
08-770 31 47

ÅTERFÖRSÄLJARE SÖKES

Skicka in till Modellflygnytt · Skriv om aktiviteter på klubbnivå, plåta svartvitt och sänd in till Modellflygnytt · Skriv om aktiviteter på

Fest i Oskarshamn!

21 augusti anordnar MFK Oskarshamnseskadern modellflygdag kl 9-1530 på Oskarshamns Flygplats. Det blir överraskningar, byteshandel mm. Flyg-umgås-trivs är parollen!

Vi förväntar oss samma succé i år som i fjol, då vi firade 40-årsjubileum. 1987 hade vi 74 flygplan på fältet och trångt bland frekvensklämmorna - bara två krascher!

Ni är alla välkomna!

Har Du funderingar, ring Per Isaksson 0491-104 92 eller 0491-865 50.

Tionde sjöflygträffen!

Den 3-4 september är det dags för ett tiotårsjubileum.

Det är den sjöflygträff, som Stockholms Radioflygträff drog igång med 1978 vid Tidö Slott. Vid förhållandena där gjorde emellertid, att hela träffen så småningom flyttades till Västerås. Sedan dess har sjöflygträffen blivit tradition.

Jubileet hade vi tänkt fira med ett grillknyttis på lördagskvällen, föregånget av en femkamp där första pris utgöres av en flygtur på söndagen i Mats Rooths ytterst elegant restaurerade Tiger Moth! Träffen är över två dagar och hålls som de senare åren på natursköna Södra Björnöns strax utanför Vä-

sterås. Stugor finns att hyra för en billig penning. Uppställning av husvagnar finns också - alldeles intill träffplatsen. Vi hälsar alla varmt välkomna - samling kl 1000!

Kontakta gärna i förväg Bo Gustavsson 021-33 25 29 och Ragnar Eriksson 021-11 31 83.

Happy Time Import

De mesta för de flesta inom R/C-hobby & elektronik

Playtron BIG GRIZZLY 4WD

En "monster-truck" som slår det mesta. Störst av dem alla inom elbils-truckar (störhjulingar). Den är givetvis utrustad med 4-hjuls-drift via kardan och är "diffad" i bakvagnen. 8 stötdämpare (2 för varje hjul). Levereras komplett med fartreglage (spole) utan radio och drivack. Drev för tre (3) olika utväxlingar medföljer. Stor framkomlighet tack vare de stora och breda däcken som mäter hela 150 mm i höjd och 93 mm i bredd. För bästa styrförmåga rekommenderas ett servo som drar ca 4 kg eller mer, men det hindrar ej att man har ett standardservo som drar runt 3 kg ifall man nöjer sig med mindre styrsystem. En tuff "muskel-maskin" till den som vill ha något utöver det vanliga. Ca-pris 1445:-.

Playtron tillverkar även off-road bilar, båtar, flygplan, super-miniflygplan och tillbehör. Hög kvalitet till låga priser!

Det mesta för de flesta inom R/C-Hobby och elektronik

Texxon check-mate super-II

En bra försäkring mot att "kvadda" sin modell p g a för lite ström i ackarna är att skaffa sig en **check-mate**. Koppla in mottagarens eller sändarens ackar till check-mate och du får direkt reda på om du har tillräckligt med ström kvar. Helt elektronisk mätning med lysdiod-stapel under belastning. För Tx 9.6V och Rx 4.8V. Ca-pris 215:-.

Texxon auto power panel

Inbyggbar power panel med uttag för 12V, uttag för 12V till starters, 6 eller 12V till el-pump med omkopplings-switch (fram/back), uttag för självjusterande automatisk glödström, strömbrytare samt noggrann mätare för glödströmmen. Ca-pris 295:-.

Happy Time Import

Ängsgatan 15 - 332 00 Gislaved
(Box 279) Tel 0371-10111

i Klippan! helikoptermooting

"Dags att damma av Era koptrar och komma till ett femårsjubilerande Helikoptermooting i Klippan!" Så säger Christer Persson, Hökaklubben, som är med som delarrangör. Så varför inte följa hans förslag alla

chopperentusiaster, som väl måste ha fått en extra stimulans vid Helsingborgsmootingen! 3-4 september var tiden och har någon frågor i anslutning till träffen, så ring Christer direkt: 035-213 85. Han vet besked!

Inbjudan F3B-FAI!

Kungsängens Modellflygklubb arrangerar DM i F3B FAI den 27-28 augusti. Man kommer att köra även F3B-S om intresse finns. Platsen för tävlingen är TOPP-fältet, Stockholm, och John Herdin vet svar på alla frågor om tävlingen. Hans tfn är 0758-763 17 (bost) & 08-55 17 03 (arb).

VÄLKOMNA!

Junior tog Hökaklubbs- termiken

Stora delar av familjen Blomdahl rev åt sig topp-placeringar vid Hökaklubbens F3B-T tävling "Hökatermiken", som flögs 9 juli. Junioren Ulric Blomdahl toppade resultatlistan med 1525 p (av 1560 möjliga!) bland 23 deltagare. Rolf-Eric Blomdahl tog tredjeplatsen efter Stig Sjöstedt, Lidköping. Hemmaklubbens främste blev Raoul Rågwall (5) och Carl Andrén (6). Balzar de Maré från Höganäs kom 4:a. Jonas Blomdahl, även han jr, kom in på 11:e plats före storfräsare som Lasse Olsson, Mal-

mö, Esbjörn Strömstedt, Gripen, Lennart Olsson, Hökaklubben, m fl.

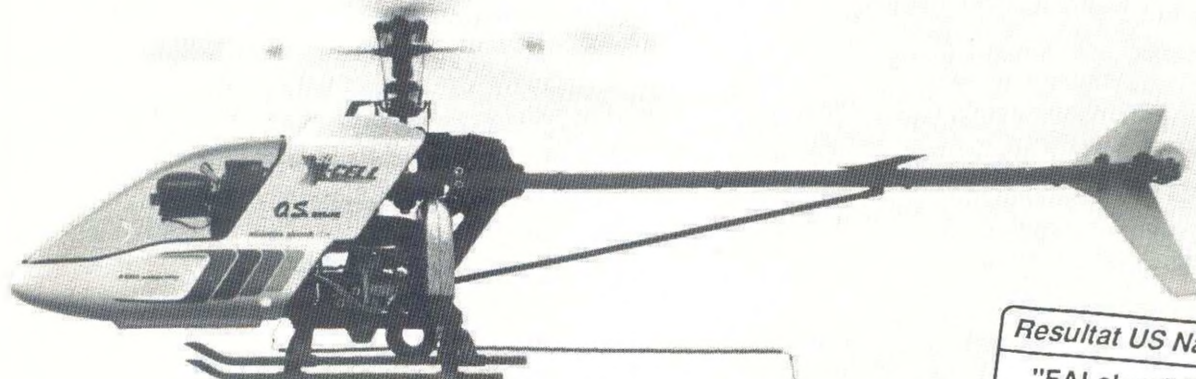
Resultat:

1. Ulric Blomdahl	1525 p
2. Stig Sjöstedt	1506 p
3. Rolf-Eric Blomdahl	1489 p
4. Balzar de Maré	1478 p
5. Raoul Rågwall	1476 p
6. Carl Andrén	1474 p
7. Åke Gustavsson	1467 p
8. Anders Littorin	1431 p
9. Ronny Gustavsson	1413 p
10. Kent Johansson	1399 p

X-CELL

FIFTY AND SIXTY SERIES HELICOPTERS

Längd 1346 mm • Höjd 412 mm • Flygvikt cirka 4 kg
Rotordiameter 1455 mm • Motor 10 cc o Pris 5.500:-
"X-cellen är lättbyggd & lättflugen", säger Ulf Johansson

KUNGS HOBBY

(Göj-Hobby) Kungsbroplan 1 • 112 27 Stockholm
08-54 70 77 • Öppet 0930-1800, 0930-1400 lördagar
Katalog 211-sid skickas mot 30:- i frimärken el sedlar

Resultat US Nats!

"FAI-class" F3C

- * 1. X-cell
- 2. X-cell
- 3. X-cell

"Intermediate"

- * 1. X-cell
- 2. X-cell
- 3. X-cell

Meeting med mersmak

Fortsättning från sidan 13!

hobby till allmänheten. Många fina, avancerade uppvisningar kan bli för långa och tråkiga även om det är världsmästare, som pillar på spakarna. Ett hundra procentigt genomfört F3C-program ger enligt min mening mindre till en oförstående publik än ett helikopterprogram, som försöker efterlikna den riktiga helikopters sätt att flyga, att arbeta, att uppträda.

(Må jag ta risken att göra bort mig totalt, men enligt min personliga mening blir F3C-helikopterprogrammet mer och mer likt F3A "acrobatics". Det är inget fel. Men då vi möter publik, så måste vi se till, att uppvisningsflygningarna blir publikvänliga, dvs "realistiska" på det viset publiken tror/tycker, att en helikopter flyger) Så var det hela tiden under Helsingborgsklubbens uppvisning - med stor hjälp av Calinges kommentarer.

Redaktören har sin åsikt om midsommarträffen på Vasatorp. Den var toppen! Men si klubben är listigare än så. Man vill veta, vad publiken tyckte. Det är viktigare! Därför fick varje åskådare en litet frågeformulär att fylla i. "För att vi skall kunna bli ännu bättre nästa gång vi möts på Vasatorp ber vi Dig svara på nedanstående frågor". Här skulle värderas bra/tillfredsställande/dåligt-frågor som: "Vad anser Du om klubbens informationen om helikopterträffen?" "Är midsommar rätt tidpunkt?" "Hur har servicen varit?" "Saknar Du något eller kunde något varit annorlunda?"

Svarblanketterna skulle stoppas i brevlådan vid utfarten.

Man kan bara ha gett ett enda svar: BRA. Men jag är fortfarande mycket förvånad över, att man inte klarat av väderproblematiken bättre.

Redaktörn

Mer flygande skala!

Fortsättning från sidan 4!

Repla-Tech International
485 00 McKenzie Highway,
Vida, Oregon 97488, USA
Säljer i första hand 3-plansritningar av Morrison, Björn Karlström och Hirsch, men har också lite RC-skala och fotopaket. Beställ "Set of Airplane Catalogues" och skicka US\$ 3:-:

Cleveland Model & Supply
10307 AS Destroit Ave,
Cleveland, Ohio 44102, USA
Det är gamle (över 80 år) Edward T Packard, som fortfarande håller på och samlar pengar till sin Packard Aerospace Education Foundation genom att sälja de klassiska Cleveland- och Peerlessritningarna. Priserna är svindyr, men skaffa katalogen. Clevelandritningarna har hög klass och innehåller mängder av förklarande text (något som dagens modellplanskonstruktörer kan lära sig av).

Gubben Packard har ibland lyckats röra ihop ordena, men han rättar till felen utan knot. US\$ 3:- för katalogen.

Det är enkelt att beställa katalogerna. Gå på banken och köp ut erforderligt antal 1-dollar-sedlar och skriv ett par rader, så har Du katalogen på ett par veckor.

Men glöm inte bort Hobbybokhandeln!

Nu skall vi inte glömma Hobbybokhandeln, Pipersgatan 25, 112 68 Stockholm, som har katalogen från den i Sverige helt okända franska tidskriften Modele Reduit d'Avion, och som även tar hem ritningar på beställning till MYCKET humana priser. Ring 08-54 84 55. OBS! Endast begränsat öppet-hållande!

Flyg sakta!

Floda.

KÖP HÄR

Förbundsmärke, rockslags-brosch	8:-
Nyckelring med förbundsmärke	2:-
Modellflygmärke, brons	20:-
Modellflygmärke, silver	22:-
Modellflygmärke, guld	23:-
Modellflygmärke, elit	25:-
SMFF-dekal, 1 st 70 x 70 mm	5:-
SMFF-dekal, 8 st på karta, 300 x 300 mm	10:-
Tävlingsregler för olika FAI-klasser m fl, per st	10:-
Handbok: "Att vara modellflygledare"	10:-
Handbok: "Modellflygets grunder"	20:-
Bokpaket: "Vi modellflyger", 2 delar	20:-
Getingen, introduktionsmodell, byggsats	17:-
AMA-Cub, introduktionsmodell, byggsats	17:-
LINUS, linmodell, byggsats	285:-
LINUS, enbart ritning	25:-
Byggplatta 120 x 24 cm	40:-
Byggplatta 60 x 20 cm	20:-
Klädselpapper, gult & rött, 12 el 21 g/m ² , per ark	4:50
T-shirt, specialtryck från EM 1987	40:-

Föreskrivna prov skall avläggas och kontrolleras av ansvarig klubbledare

Köp grejor från Förbundsexpeditionen som är lämpliga för Dig själv, Dina modeller eller Din klubb!

Klubbar och skolor faktureras -
övriga leveranser sker mot postförskott

SMFF:s expedition 011-13 21 10
Postadress: Box 100 22, 600 10 Norrköping

Inte bara krus i Höganäs!

Höganäs Hobby & Elektronik kör nu igång med sin nya agentur omfattande Multiplex flygmodeller och tillbehör. Bakom firman är Kent Johanssons, som förestår affär och kontor i Höganäs. Nystartad är Hel-

singborgsfilialen, där Bert Göransson huserar. Mycket talar för att Multiplex är i fortsatt goda händer efter kämpen Mats Hendriks' bortgång och sedan Pro-Hobby därmed försvunnit från marknaden. Kent J

Kent Johansson (Höganäs) och Bert Göransson (Helsingborg) framför Höganäs-butiken, centralt belägen i Höganäs.

och Bert G är hängivna modellflygare - medlemmar i Helsingborgs MFK. De kan med andra ord "följa" sina byggsatser med ända hem till kunderna, som kan få hjälp och anvisningar om några problem uppstår under byggiden. Det är ju så vi helst vill ha det. Kniper det, så tror jag också viss flyghjälp kan erbjudas! Kent, som förutom affären även håller i ungdomsutbildning på olika nivåer, kommer att specialisera sig på segel & helikopter, medan Bert "tar hand om" motorflyget och bilsidan. Man funderar också dra igång på båtområdet. Närheten till sjö och hav borde ju kunna skapa en marknad för även denna RC-gren.

Adressen är Storgatan 48, Höganäs (tfn 042-302 30) eller Furutorpsgratan 73, Helsingborg (tfn 042-14 33 77).

Lindansen

Fortsättning från sidan 27!

Segraren Magnus Odsjö flankeras av tvåran Henrik Odsjö (vänster) och Björn Blom, trea.

Resultat:

1	Magnus Odsjö	3582 p
2	Henrik Odsjö	2595 p
3	Björn Blom	1862 p
4	Mikael Eriksson	1862 p
5	Mats Hellgren	966 p
6	Sebastian Axelsson	735 p
7	Stefan Sundström	720 p
8	Magnus Sundström	591 p
9	Markus Bagge	547 p
10	Markus Nilsson	545 p
11	Anders Hedene	336 p
12	Hjalmar Nilsson	88 p

NYHET NYHET NYHET NYHET NYHET NY

HIROBO

Vertolen - känd från bland annat ubåtsjakter i den svenska skärgården finns nu som skalabyggsats från HIROBO.

Den flögs för övrigt av norrmannen Rune Nessen vid årets skalaflygdagar på Barkarby.

Byggsatsen är komplett med 0.32 motor & skalakropp i glasfiber. Rotordiameter 1000 mm, vikt 4,3 kg.

Rekommenderat cirkapris 10.975:-

Generalagent och distributör

BEHCO Co AB

Box 136 o 162 12 Vällingby o telefon 08- 87 30 30

Ett brev till våra nordiska F3B-vänner:

NM F3B och teknisk utveckling mm

F3B-flygare i Norden träffas varje år i Nordiska Mästerskap. Dessa mästerskap borde vi kunna använda till lite annat än att "bara" tävla. Tävlingen brukar pågå i tre dagar och det betyder att vi har åtminstone två kvällar att diskutera flygplan, vinschar, regler mm. Men för att vi F3B-flygare i Norden ska kunna utvecklas i samma takt som övriga Europa, borde vi lägga till ett uppslag under NM-tävlingarna: **TEKNISK UTVECKLING**. Det arrangerande landet får till uppgift att

bjuda in exvis importörer av glas- & kolfiberprodukter, epoxiplaster, F3B-utrustning, modeller, radio etc; F3B Subcomité-representanter. Vi kan vidare diskutera byggt teknik, information ur utländsk press, taktisk flygning mm.

Vi svenska F3B-flygare har deltagit i några internationella stortävlingar bl a i Belgien. På dessa tävlingar träffas belgare, tyskar, fransmän etc inte bara för att flyga utan också för att utbyta erfarenheter vad gäller de senaste tekniska rönen. Får vi med en punkt på NM-

tävlingarna som handlar om teknisk utveckling, skulle det kunna innebära, att under denna punkt, kan piloter delta som inte tillhör landslaget i diskussioner och debatter.

Vi har sett hur viktigt ett sådant utbyte är och ber nu våra nordiska flygarvänner att allvarligt fundera över dessa tankegångar, så att vi kan föra en konstruktiv diskussion redan på NM i Norge 1988.

Joakim Ståhl,
RFK Ikaros,
Örebro, Sweden

F3B - Amay

Fortsättning från sidan 5!

en bra startutrustning för F3B-tävlingar, där vinscharna inte skall få vara avgörande för pristans sammansättning!

Resultat/individuellt:

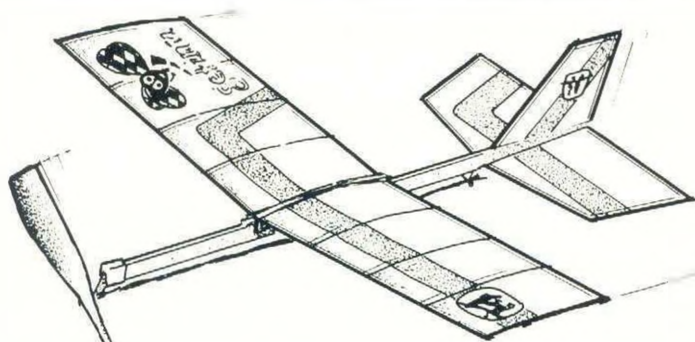
1. R Liese	8554.0 p
2. P Hoffman	8551.1 p
3. K Berndt	8397.2 p
4. K Wasner jr	8239.7 p
5. A Buchwald	8151.7 p
11. J Ståhl	7948.8 p
22. C Jansson	7313.7 p
23. S O Carlsson	7261.5 p
29. P Väisanen	7103.4 p
38. J Herdin	6142.5 p
44. T Kinnunen	5773.3 p
52. R Hollsten	4919.0 p

Resultat/lag:

1. FSV Kassel	24.491.2 p
2. MSFC Rheintal	23.162.9 p
3. EOLE I	22.981.4 p
4. Ikaros	22.524.1 p
14. Team Moles*	17.795.7 p

* Team Moles var sammansatt av svenskarna Kinnunen, Väisanen och Hollsten!

Text & foto
Joakim Ståhl

SMFF:s helt nya
introduktionsmodell

Här kommer Getingen!

Lättbyggd gummitormmodell · spännvidd 33 cm · PRIS 13:-

Här kommer SMFF:s nya gummitormmodell – lättbyggd direkt på ritningen, som samtidigt är klädsel – lämplig såväl ute som inne!

Byggsatsen innehåller ritning (som Du bygger direkt på!) med utförlig byggbeskrivning samt alla nödvändiga delar. Färdig propeller samt gummitorm ingår i byggsatsen – dock ej lim.

Köp Getingen direkt från SMFF:s expedition, Box 100 22, 600 10 Norrköping, telefon 011-13 21 10.

NYINKOMMET!

Ett parti färsk, fina AMA-Cubbar har just inkommit till SMFF:s expedition. Bra att ha vid flygdagar & jippon eller att ha kul med (reserv på semestertripp!) Ring 011-13 21 10 - Hallgren svarar glatt!

förlag

NYHET

MARK III — den västtyska "Rolls-Roycen"

FK 50 är en skalenlig modell av den världsberömda Continental-motorn som användes i många tidiga populära sportflygplan. Denna 4-takts RC-motor är mycket bränslesnål och den växelvisa tändningen gör den praktiskt taget vibrationsfri. Endast material av högsta kvalitet har använts vid tillverkningen. FK 50 är den enda motorn på marknaden där oljan inte blandas i bränslet. Smörjningen sköts av en separat oljepump. Vi har förbättrat FK50:s prestanda avsevärt vilket har resulterat i Mark III Gold-versionen, en vidareutveckling av Mark II. Både Mark I och Mark II har tagits ur produktion.

Utmärkande för Mark III Gold är högre varvtal, bättre tomgång och jämnare gång. Motorn finns både i glödsticksutförande och med Kavans "Thyristor"-tändsystem.

Kavans "Thyristor"-tändsystem arbetar enligt Hall-effektsprincipen och har två magnetiska sensorer, en för högvarvsområdet och den andra för att minska tändförställningen vid start och låga varvtal. Systemet medger start i rätt rotationsriktning, ger utmärkta tomgångsegenskaper vid lågt varv och ger samtidigt maximal effekt vid toppvarv. Det elektroniska systemet eliminerar rörliga brytarspetsar och åstadkommer detta genom två tyristormagnetiska sensorer.

Specifikation:

Cylindervolym: 50 cm³
Fyrtakt, Mark III
Borrning: 34 mm
Slaglängd: 28 mm
Maximalt varv: 8800 arpm glödsticksversion/9200 rpm med
Tomgångsvarv: 1600 rpm glödsticksversionen/ 1400 rpm med
Effekt: 4,4 hp glödsticksversionen/ 4,6 hp med
Propeller: 20 x 10" (beroende på flygplan)
Vikt: 2450 g glödsticksversionen / 2600 med
Bränsleåtgång: 500 cm³ / 20 min

KAVAN

FK50

Skicka efter en katalog gratis från oss — du får samtidigt en liten present. Skriv på engelska eller tyska.

FRANZ KAVAN, LINDENASTSTR. 56, D-8500 NÜRNBERG 10, W.-GERMANY

JR PROPO

Futuristically Designed PROPO...
JR COMPUTER PROPO Computer Mixing System
Computer Mixing System
Comp-Mix

JR Max series FM35 MHz är en nyutvecklad kvalitetsradio i flera modeller från 4-6 kanaler — de finns också i computer-utförande till låga priser.

Computerradion kan kopplas om till PPM vilket gör att även äldre FM-mottagare kan användas.

Prisexempel:

W4C-3S FM 35 MHz 1.450:-

W6C-3S F Computer 2.600:- PCM

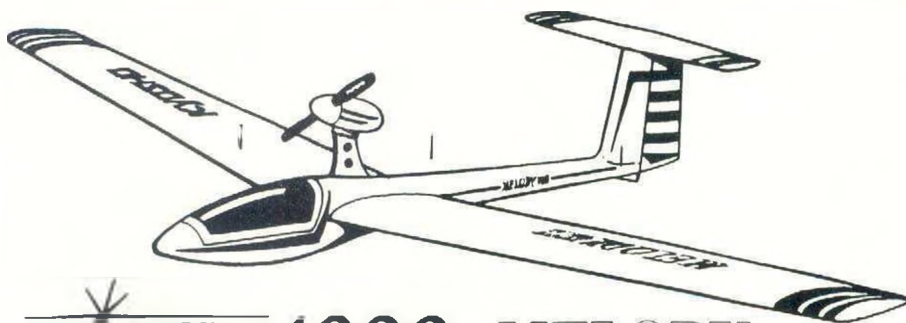
Hör efter hos din hobbyhandlare på orten eller direkt till oss

Modeller & Elektronik AB

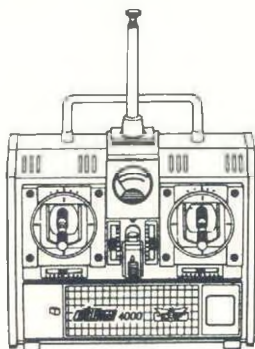
Ängsgatan 15, 332 00 Gislaved • 0371-107 09 & 107 45

FLYGPAKET MED FYRKANALSRADIO FÖR UNDER 1500 KRONOR !

CHALLENGER 4000 • MELODY

Aldrig förr har det varit så billigt att så snabbt kunna börja flyga radiostyrt. Melody är »en nästan färdigbyggd» seglare med extremt vridstyva vingar och en lätt stark kropp byggda i Kyosho:s OHS & LSS teknik. Spännvidden är 1500 mm. Gummirepsats för att dra upp kärran i luften medföljer det billiga paketet. Du kan dock för ca 700 kr extra få Melody i en version med elmotorpylon komplett med ack-paket och timerladdare (för 12V). Radioanläggningen är den nya men redan på många håll välkända Challenger 4-kanalare som levereras med tre servon (två räcker för Melody). Erbjudandet gäller hela augusti !

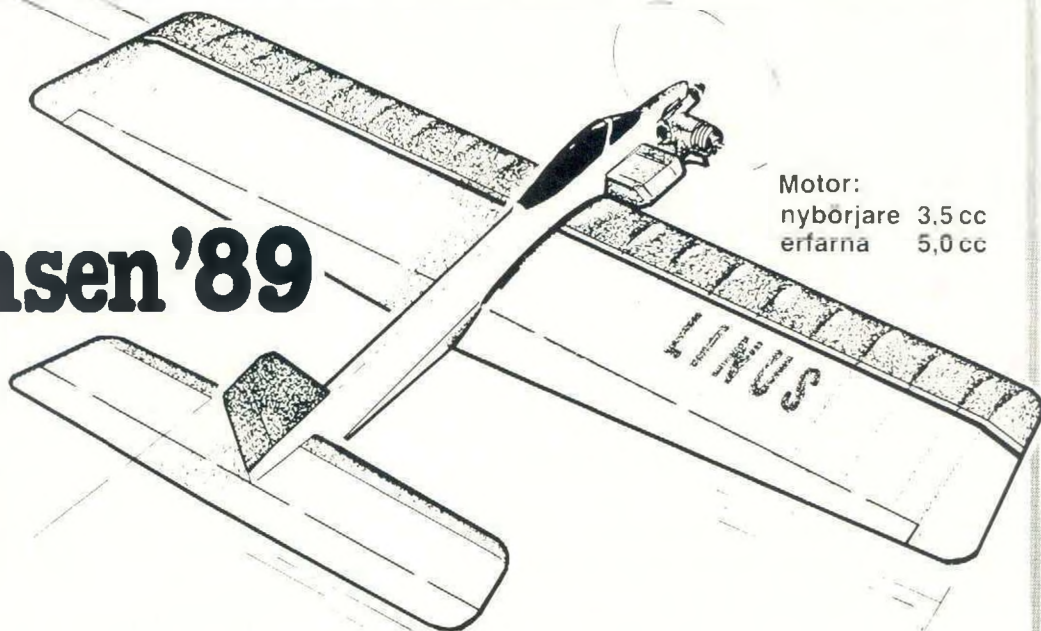
KYOSHO hirec

MELODY / CHALLENGER paketen finner Du i de butiker vi räknat upp nedan. Skulle Du inte finna någon butik i Din stad så ring gärna vår kundtjänst på telefon 08 - 53 57 30 så kan vi ge Dig besked om närmast tänkbara butik. Skynda Dig eftersom erbjudandet bara varar augusti månad ut eller så långt butikens lager räcker. Missa inte chansen !!

GÖTEBORG (031) Stor&Liten 222015, Leksaks-
huset 113125 HELSINGBORG (042) Hobbycen-
ter 131848 HUSKVARNA (036) 136535 HÄR-
NÖSAND (0611) Modellprodukter 16500 KARL-
STAD (054) Leksakshuset 112640 KRISTIAN-
STAD (044) Havannamagasinet 110839 LIDKÖ-
PING (0510) Flyghobby 26234 LINKÖPING
(013) Sagoland 123251 BorgsHobby 123981 LU-
LEÅ (0920) Kringlan 24500 MALMÖ (040) Lek-
saksby 121444, Melab Hobby 910108 NORRKÖ-
PING (011) Lekhuset 188891 STOCKHOLM (08)
KungsHobby 547077, RoffesModellflyg 333044,
Stor&Liten 231390, Wentzels 217860, Hobbyland
28/868, Hobbyexperten 406364 STRÖMSTAD
(0526) 14543 TOMEJILLA (0417) AlfLeksaker
10008 TROLLHÄTTAN (0520) Tubra 13545
VARBERG (0340) Hobbyelektronik 80595 VÄS-
TERÅS (021) ArosHobby 131060, PunktLeksaker
147500 ÄNGELHOLM (0431) VaruhallenHobby
14332 ÖREBRO (019) Stor&Liten 223030
ÖSTERSUND (063) KorgOlles

SVENSK AGENT FÖR MELODY (KYOSHO) & CHALLENGER (HITEC): AB SLOTCAR BOX 30191 104 25 STOCKHOLM

Vinn Lindansen '89 med Linus!

Motor:
nybörjare 3,5 cc
erfarna 5,0 cc

förlag

Linus är basmodellen för Lindansen! Köp den direkt från SMFF:s expedition, Box 100 22, 600 10 Norrköping, telefon 011-13 21 10

Linflygmodell · spännvidd 1050 mm · vikt 700-750 gram · PRIS 285:–
komplett byggsats · Enbart ritning 25:– + porto.

Byggsatsen innehåller ritning med byggbeskrivning samt alla delar färdiga för montering. Tank, hjul och ställ samt alla beslag ingår i bygg-
satsen – dock ej klädsel, lim och lack.

Bygg och träna i höst - och vinn Lindansen nästa år!

PRÖVA NÅGOT NYTT! Bygg och flyg AIR DANCER

RC/AUTOGIRO med DIREKTSTYRD ROTOR

Trebladig POLA rotorhuvud

Motor: 40 FSR Radio: 4-kanal

Hör med Din hobbyaffär eller beställ direkt från oss

PeAs Rotorblad

Källarvägen 13
S-810 10 Torsåker
0290-851 37, 407 32

NORWEGIAN MODELLERS AB

Jubileumskatalogen 88/89

"HOBBYLEXIKONET"

som alla måste ha!

272 sidor - 45 färgsidor!

Sprängfylld med nyheter!
Priserbjudanden!
Bilar • Flyg • Båt • Motorer
Helikoptrar • Radiostyrning
Verktyg • Ångmaskiner
Modelljärnvägar

Beställ redan idag!

Endast 50:- inkl porto

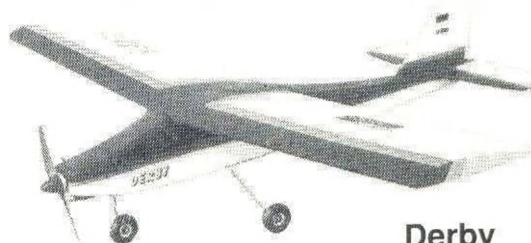
POSTGIRO 479 78 52 - 3 eller sedlar!

Ja tack, sänd mig Hobbykatalogen 88/89!

Kupongen insändes till Norwegian Modellers AB,
Box 37, 778 01 Norberg

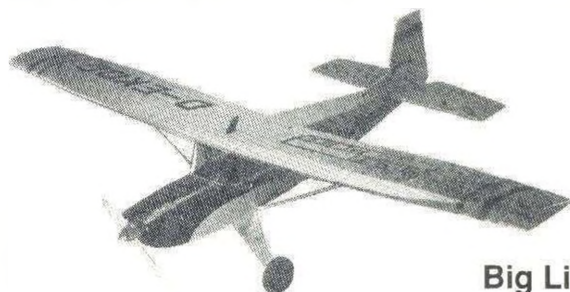
Namn _____
Adress _____
Postnr _____ Ort _____

Multiplex!!! är inte bara segelflygplan

Derby

Mycket lämplig nybörjarmodell för 3,5-5 cc med färdigplankade frigit vingar. Spv 1400 mm, för radio med 4 kanal. Pris 714:-.

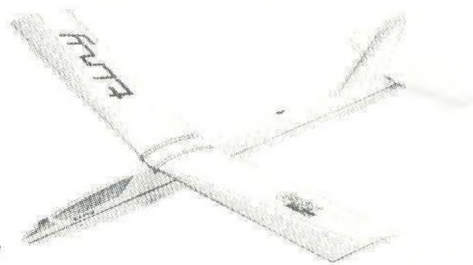
Big Lift

Multiplex starka arbetshäst. Även lämplig som nybörjarmodell. Spv 2225 mm, för 10 cc eller större motor och 3-4 kanalers radio. Pris 1216:-.

Telemaster 2000

Helt träfärdig modell. Snabb och enkel att bygga. Spv 1950 mm, för 10 cc eller större motor och 4 kanals radio. Pris 1543:-.

Tiny

En mycket trevlig friflygmodell som är lämplig som första balsa-bygge. Komplet med lim och blyhagel. Svensk byggbeskrivning. Mycket lämplig för skolor och fritidsgårdar och annan undervisning. Begär offert. Pris 109:-/st eller 890:- för 10 st.

Agent och distributör för Multiplex flygplan och tillbehör

Återförsäljare sökes

HÖGANÄS

hobby och
elektronik

Affär och kontor
Box 133
Storgatan 48, 263 22 Höganäs
042-302 30

Affär och lager
Furutorpsgränd 73
252 46 Helsingborg
042-14 33 77

ALINGSÅS

MODELLMATERIAL till salu

Byggsatser i trä, metall, plast
Balsaträ, plywood, pianoträ
Radioanläggningar
Tillbehör, bränsle mm
Även postorder

Specialitet: **MODELLMOTORER**
Delar på lager även till äldre motorer

Telefon
OAGTID
0322-311 13
KVALLSTID
0322-350 78

AERO PRODUKTER

Nymövågen 110, 290 34 Fjälkinge,
Tel: 044-560 57

RITNINGAR & MATERIALSATSER till
Lillen 15-60, Mixen 25-120, Stabil,
Albatross, Solo, Limbo, X-et, Johanna,
Josefin, Sk-78, Kompis
Även ritningar till skalamodeller
MOTORER Magnum, Webra, Enya, OS
RADIO Graupner, Sanwa, Futaba

STOR SORTERING PÅ BALSA
KLUBBRABATTER
ÄVEN BILAR OCH BÅTAR
POSTORDER - Katalog mot 10:-
ÖPPETTIDER: Vardagar 1600-2000
Lördagar 0900-1300

GENARP

Romele Elektronik-RC-Hobby

RC-anläggningar Futaba, JR, Sanwa
m fl samt tillbehör och service.

Modeller, motorer, beklädnad, balsa
och diverse modelltillbehör.

Digitala flickmultimeter i plånboks-format
endast 108 x 54 x 8 mm.

✱

(30 års erfarenhet av RC-flyg!)

Telefon 040-48 06 89 (1600-2000)
- Sänder gärna per post! -

SVERIGES MODELLFLYGFÖRBUND

SMFF bildades 1957 och har
klubbbar, klubbmedlemmar
och enskilda personer som
medlemmar.

Förbundsordförande

Olof Pennborn
Tjörngatan 17
253 72 Helsingborg
Telefon 042-22 25 53 bost
(Kvällstid 1800-2000)

Vice förbundsordförande

Bengt-Erik Söderström
Rullstensvägen 17
615 00 Åby
Telefon 011-605 58 bost

Sekreterare

Bo Bring
Stora Nygatan 15
411 08 Göteborg
Telefon 031-10 07 10 arb

Kassör

Johan Bagge
Lokegatan 24
602 36 Norrköping
Telefon 011-13 36 47 bost
011-19 13 86 arb

Ledamot

Per-Axel Eliasson
Spaningsvägen 1
175 63 Järfälla
Telefon 08-761 33 11 bost

PR och rekrytering

Gunnar Eriksson
Östra Parkgatan 26
951 36 Luleå
Telefon 0920-239 26 bost
Telefax 0920-228 87 fvb

Suppleant

John Herdin
Hallonvägen 100 I
196 31 Kungsängen
Telefon 0758-763 17 bost

Utbildningsledare

Hanns Flyckt
Åkershultsvägen 2
564 00 Bankeryd
Telefon 036-721 10 bost

Grenchef Friflyg

Lars-G Olofsson
Box 8044
421 08 Västra Frölunda
Telefon 031-49 30 55 bost

Grenchef Linflyg, lf

Bengt Lindgren
Ornstigen 60
144 00 Rönningen
Telefon 0753-538 36 bost
08-779 03 87 arb dir
Telefax 08-774 38 24 arb fvb

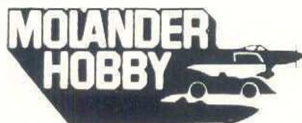
Grenchef Radioflyg

Anders Gustavsson
Alstavägen 6
702 21 Örebro
Telefon 019 16 15 41 bost
0589-826 70 arb

Expeditionsföreståndare

Bo Hallgren
Box 30
618 00 Kolmården

GÄVLE

Butik: S. Kungsgatan 19, Gävle
Postadress: Box 1032, 801 34 Gävle
Telefon 026-12 60 55

MODELLFLYG - BÅT - BIL
TÅG MOTORER
RADIOANLÄGGNINGAR
TILLBEHÖR mm

GÖTEBORG

Karl Johansgatan 7
Box 4021 Telefon 031-12 62 20
400 40 Göteborg

Här hittar Du:
TAG nytt & beg FLYG BÅT BIL
RC Plastbyggsatser
Massor av annat smält och gott!

VÄLKOMNA IN!

GÖTEBORG

FOLKE V. JOHANSSON AB
Hjalmar Brantingsgatan 1
417 06 Göteborg
Telefon 031-22 40 56 & 22 98 31

DET MESTA FÖR RC!!

- o BALSA
- o BEKLÄDNADSMATERIAL
- o BYGGSATSER
- o LIM, LACK, etc

GÖTEBORG

R/C Bil SOM SPECIALITET

Bilar: ex Tamiya, Kyosho, Marui, SG,
Garbo, Serpent, Yankee, Ass, PB
Bilmotorer: Picco, OPS, OS
Radioanl: JR, Futaba, Acorns, Sanwa

RC-flyg o RC-båt o Tågbanor
Bilbanor

Postorder telefon 031-45 94 01

GÖTEBORG

STORT URVAL

- Modelljärnvägar
- RC bil, båt, flyg
- Plastmodeller
- Bilbanor

Norra Hamngatan 30 Tel. 13 29 17 GÖTEBORG

GÖTEBORG

Hugget's Färg

- Stor sortering i glasväv och
matta från 20-600 g
- Polyesterplast, gjutplast, Dera-
cane, Polyuretanskum
- Gelcote, 200 färger
- Epoxyplast
- Återförsäljare för Jotun, Sverige
- Även postorder

Butik: Linnégatan 32 A,
413 04 Göteborg
Tel: 031/14 18 14, 14 46 14

HALMSTAD

RC-anläggningar Byggsatser

Tillbehör och balsa

Bilar: Carlsson och Challenger

Buggy: TT, Sigma och Carlsson

och även elektronikkomponenter

RJ'S ELEKTRONIK & HOBBY
AB

Kungsgatan 20 035-12 40 70
302 45 HALMSTAD

UMEÅ

Allt inom radiostyrd hobby.
Byggmaterial, tillbehör,
motorer, glödstift, ackar.
Nu även modeller från Flair

Grubbevägen 63. 902 50 UMEÅ
Tel 090-329 71

Du, svenske modell- flygare, Du:

o är med i SMFF!

o gynnar våra
hobbyhandlare,
som stöttar oss
genom att
finnas till!

NATANS HOBBY

(den lilla vänliga butiken med
det stora sortimentet) utökar nu
med modeller från FLAIR!

- o Är Du nöjesflygare?
- o Gillar Du dubbeldäckare?
- o Kan Du nöja Dig med semi-
skala?

Kontakta då snarast

NATANS HOBBY

430 24 Värö-Backa

0340-600 66 efter kl 1700

KÖPES

Radiostyrning

4- eller flera kanalers radiostyr-
ning med servon och laddare
köpes. Telefon 090-19 02 56.

Gummimotorskärare

Nån lämplig anordning att skär-
a 1x3 eller 1x4 ur 1x6 att passa
"småhandlare" inom friflygeri!
035-11 00 41 eller 035-404 45.

SÄLJES

GV-38 GV-38 GV-38 G

BYGGSATS modellflygplan
GV-38 (charmigt högvingat
och dessutom svensktillverkat)
- begär prospekt.

Hans Kjellberg, Västra Anne-
bergsvägen 3 I, 443 37 Partille

GV-38 GV-38 GV-38 G

HOFORS

PeAs ROTORBLAD

Allt i trå för modellbyggare

Specialitet: **AUTOGIROS & rotorblad**

Vingstöttor, profilhyvlade i furu
Roderlist, skevderlist
Balsa, furu, plywood osv
Återförsäljare antages
Pnslistor mot brevporto

Besöksadress: Nyängsraden,
Gruvstugan, Långnäs, Hofors
Postadress: Källarvägen 13,
S-810 10 Torsåker
Telefon: 0290-851 37 & 407 32

HUSKVARNA

Radio Control Center AB

GROSSIST MED DIREKTIMPORT
Radioanläggningar, byggsatser &
motorer med kvalitet till rätt pris.
FRÅN: Futaba, Pilot, Enya, Cox, HP
Saito, IM, Fuji, AYK, MK, Aviomodelli.

KONTOR

Grännäsvägen 24, 561 32 Huskvarna
Ordertelefon 036 14 53 60
Öppet vard 9-12 13-17, fred 9-12

HÖGANÄS

HÖGANÄS

hobby och elektronik

Köpmansgatan 5, Höganäs, 042-302 30
ÖPPET: Måndag-fredag 9.30-18
Lunchstängt 13-14, Lördagar 9-13

- o RC-flyg-bil-båt
- o RC-anläggningar
- o Stort sortiment tillbehör
- o Hobbyträ
- o Motorer OS, Enya & Thunder Tiger

Ring gärna!

KUNGSBACKA

KUNGSBACKA LK OCH HOBBY

BRA

Sortering för alla hobbyentusiaster
Alltid rätta

PRISER

Välkomna in eller ring!

Vi skickar även mot postorder!

KRA Lek & Hobby, Södra Torggatan 7
434 01 KUNGSBACKA, Tel 0300-141 36

LIDKÖPING

Silverskjöldsgatan 7
531 00 Lidköping, telefon 0510-262 34

Skalaritningar av Brian Taylor
Dekaler: Tre Kronor

Radio: Sanwa, Futaba
Motorer: Webra, OS, OPS

Stort sortiment i RC-bil och -flyg

POSTORDER

Öppet Må-Fre 1530-1800, Lör 1000-1200

LINKÖPING

BORGS hobby

Apotekargatan 7, 582 27 Linköping
Telefon 013-12 39 81

Modellflyg Modellbåt Modellbil
Motorer - Radioanläggningar

Modelljärnvägar - Bilbanor
Plastbyggsatser
Experimentlådor - Tillbehör

LULEÅ

RC-FLYG TILL LÅGA PRISER

- Futaba
- Enya, Saito, HP
- Byggsatser: Pilot, Kato, SIG, RPM
- Marutaka
- Stort balsasortiment
- Stort tillbehörssida
- Postorder, ingen egen katalog
- Ring för information

R/C Elektronik & Hobby
Tel. 0920-258 61-488 89

Vattentornsvägen 12 951 61 Luleå

MALMÖ

MODEL CRAFT

Rundelsgatan 16
200 12 Malmö
Tel: 040-714 35

Det mesta och det bästa för RC-flyg,
-bil, -båt, tillbehör, modelljärnväg,
bilbanor mm.

O.S. Engines, Marutaka, Model Tech,
Pilot, Corel, Sigma, Master Aircrew,
Kell Kraft, X-acto, Powermax, Tetra,
Ishipla, Solarfilm, Deluxe Materials,
Reservdelar, Service, Postorder.

MALMÖ

KVALITET - TOPPRESTANDA

2.5-3.5-6.5-7.5-10.0-10.7-11.1-13.0-15.0cc

Flyg- Marlin- Bilmotorer

Tillbehör Reservdelar Service Tuning

Svensk
Distributör

MODELLTEKNIK
ROLF NAGEL

Box 74 Ordertel. 040-4461 17
23040 Bara (17.00 - 20.00)

MALMÖ

RITNINGAR från 1940-1960
Skala 1:25 och triflyg

BYGGSATSER MOTORER
BYGGMATERIAL mm

CENTO

C E TRUEDSSON
FACK 541 200 10 MALMÖ

040 - 15 51 98 & 15 16 98

MOLKOM

RC är modellen!

Ritningar från
BRIAN TAYLOR

Katalog 10:- ej trimärken!
SIDEN 42:- per meter!

POSTADRESS Box 77, 660 60 Molkom
0553-211 17 Postgiro 22 97 20 - 8

OXELÖSUND

ALLT FÖR
MODELLHOBBYN
Specialitet
LINFLYG

TRÄDGÅRDSGATAN 10A 613 00 OXELÖSUND

SIGTUNA

SIGTUNA HOBBY

Fredriksbergsvägen 14, 193 00 Sigtuna
Telefon 0760-505 55

Båtar med många tillbehör
RC-flyg från bl a SIG, Modellhob, Pilot,
Premier Balsa och FLAIR
Motorer OS, Webra, HP, Super Tigre,
Irvine m fl
Astro elmotorer 05-25 inkl ack f 200,-
RC: Sanwa, Futaba, Hi-Tec m fl
Ritningar från Dennis Bryant (ELITE)
och Bo Gårdstad
F1A och A1-rör från Ron Pollard
Prislister mot dubbelt svarsporto
Öppet vardagar 16-18, Lördagar 10-15,
Övriga dagar telefonsvarare.

SKELLEFTÅ

- o RC-flyg -bil -båt & tillbehör
- o RC-anläggningar: JR
- o Acorns, Multiplex
- o Motorer: OS, Webra
- o Veco, Picco
- o Reservdelar

CYKEL & HOBBY

Norramhammarsgatan 5 0910 190 05

STOCKHOLM

Roffes modellflyg

Upplandsgatan 66, 113 44 Stockholm
Tel 08/33 30 44

Motorspecialisten: Rossi, Cox,
K&B, O.S., Quadra, Kawasaki
Modellflyg — båt — bil
Radioanläggningar
CB-spinner och kvartsskala-
tillbehör Macs Product

STOCKHOLM

KARBY FRITID

Box 6008, 183 06 Täby
Bergtorpsvägen, Karby Gård
Tel 0762 103 80 & 113 92

Specialitet:

RC-flyg, radio, motorer, balsa,
byggsatser, tillbehör, Futaba, Pilot,
Enya, OS mm.

KONTOKORT TAGES.
Postorder

TROLLHÄTTAN

LEKSAKER HOBBYARTIKLAR
TRESTADS LEDANDE
HOBBYAFFÄR

* BIL * FLYG
* BÅT * TÅG

Drottninggatan 41 (Box 88)
461 22 Trollhättan Tel 0520-135 45
I Arkaden vid torget

VARBERG

Byggsatser Flair
Ben Buckle
D Boddington
Motorer Irvine, Laser
Bränsle Diesel, Glöd

Box 47 430 24 Väröbacka
Telefon 0340-600 66 eft 1700

VÄSTERÅS

ÖREBRO

BÖRJESSONS

MODELLFLYG-
HOBBY
Specialaffär för
Modellflyg

RC-anläggningar . byggsatser
tillbehör . motorer . bilar . båtar
Gummirep (Börjesson-repet)
Postlåda 45557, 705 90 Örebro
Besöksadress Kärsta Ö, Hovsta
Tel 019-22 62 90, 22 70 22

COMPUTER-SYSTEM

POSTTIDNING

L022
01715

Andersson Evert
Bokvägen 22
29500 Bromölla

16

Multidata-Info-Display

Enkel programmering med
elektroniskt Rotary-Select-System

Data-initiering

5 bekväma färdigprogram
för F3A, F3B, F3C, F3D, F3E

Snap-Roll

Spoiler-Automatic

Auto-Landing

Super Heli-program för standard-
swashplatta, Heim- och 120°-system

Heli-Pitch- och motorkurva/mitt- och ändlägesförställning

Utslagsförställning 0-160%

Mittförställning $\pm 88\%$

fri programmerbar mixer

kompletterbar med tre modellprogram

1,4 Ah-Ack för långtidsdrift

... och flera ytterligare fördelar
... äkta computer-system

Nu utbyggd
med komfort-
program

mc-16

8-kanals Microcomputer
RC-set

Best-Nr. 4836 för 35 MHz-bandet

Best-Nr. 4846 för 40 MHz-bandet

Rek. c: a-pris 2470:-

Utförlig programhandbok MC-16
i fackhandeln. C: a-pris 35:-

JOHANNES GRAUPNER
D-7312 KIRCHHEIM-TECK

Svensk gen.-agent:
HOBBYBORG AB
Box 31
36071 Norrhult
tel: 0474-40510

GRAUPNER

